

Toelichting over de behandeling van:

Raadsvoorstel MGR

Van:	Het college van B&W van 26 november 2013		
Doel:	Behandeladvies geven voor de besluitronde		
Toelichting:	1. Voorliggende besluitvorming Door middel van het voorliggende raadsvoorstel stelt het college van B&W aan de gemeenteraad voor om de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) Rijk van Nijmegen met de gemeenten Beuningen, Groesbeek, Heumen, Millingen aan de Rijn, Mook en Middelaar, Ubbergen en Wijchen per 1 januari 2014 onder de genoemde uitgangspunten en voorwaarden vast te stellen. Eerder ontving de raad een brief van het college van 6 november 2013 (zie bijlage) waarin de uitgangspunten zijn gepresenteerd voor de samenwerking. 2. Achtergrond Sinds begin 2012 is er veel gesproken over de regionalisering in de regio Rijk van Nijmegen. In het begin is er vooral onderzocht of regionale samenwerking wenselijk is, welke modellen voor samenwerking er zijn en welke van deze modellen- onder welke voorwaarden – het beste passen in de regio Rijk van Nijmegen. De betrokken bestuurders en politici hebben met elkaar gesprekken gevoerd en hebben elkaar daarin gevonden. De uitgangspunten en een uitgewerkte regeling voor de MGR ligt nu ter besluitvorming. In de bijlage is het overzicht “Overzicht Stand van Zaken van het besluitvormingsproces regionale samenwerking t.b.v de bijeenkomst op 30 september” opgenomen met de belangrijke momenten waarop de Nijmeegse raad in de opmaak naar de besluitvorming over de regionale samenwerking uitspraken heeft gedaan. 3. Notitie democratische legitimatie bij samenwerkingsverbanden Een werkgroep uit de gemeenteraad heeft onder leiding van Marc van Nijnatten een notitie geschreven over de invulling van het begrip democratische legitimatie Modulaire Gemeenschappelijke Regeling in het Rijk van Nijmegen. Deze notitie kan een leidraad vormen voor de raad bij het beoordelen en toetsen van voorstellen over regionale samenwerking. Deze notitie treft u als bijlagen.		
Naam steller:	Arjen Besselink	Tel. steller:	06 – 29 04 29 46
E-mail steller:	a.besselink@odrn.nl		
Bijlagen:	1. Raadsvoorstel MGR Ter inzage via Dropbox, internet, de Raadsgriffie en de Informatiebalie 1. Modulaire gemeenschappelijke regeling rijk van Nijmegen 2. Brief van het college van B&W van d.d. 6 november 2013 inzake “De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling” 3. Koersdocument “ Rijk van Nijmegen – de modulaire gemeenschappelijke regeling” 4. Memo van d.d. 26 september 2013 inzake “Overzicht Stand van Zaken van het besluitvormingsproces regionale samenwerking t.b.v de bijeenkomst op 30 september” 5. Notitie democratische legitimatie bij samenwerkingsverbanden		

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel

12 februari 2014 / 177/2013

Fatale termijn: besluitvorming vóór:

1 maart 2014

Onderwerp

MGR

Programma / Programmanummer

Citymarketing & Externe betrekkingen / 1013

Portefeuillehouder

H. Bruls

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.

26 november 2013

Samenvatting

Op 5 november hebben de colleges in het Rijk van Nijmegen uitgangspunten voor een koers voor regionale samenwerking vastgesteld. Deze uitgangspunten worden toegelicht in "In een goede relatie geef je elkaar de ruimte". Dit voorstel is een formele uitwerking van die koers.

Voorstel om te besluiten

1. De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen met de gemeenten Beuningen, Druten, Groesbeek, Heumen, Millingen aan de Rijn, Mook en Middelaar, Ubbergen en Wijchen vast te stellen per 1 juli 2014, met inachtneming van de volgende uitgangspunten en randvoorwaarden:
 - a. De regio wil geen lappendeken van GR'en. Daarom wordt één MGR opgericht, waaronder in de toekomst ook andere modules (nieuw toe te voegen functies) kunnen komen te hangen.
Over het toevoegen van andere modules wordt separaat en in later stadium gesproken. Benadrukt wordt dat deelname "per module" een lokale afweging is.
 - b. De bouw van het Werkbedrijf heeft prioriteit. Voor de aansturing van het Werkbedrijf wordt een "bestuurscommissie Werk" ingericht. Deze bestaat uit de portefeuillehouders Werk. De bevoegdheden die nodig zijn om het Werkbedrijf aan te sturen worden bij de bestuurscommissie Werk neergelegd.
 - c. De MGR is een uitvoeringsorganisatie en een platform voor regionaal overleg. De MGR is vooralsnog een "lege rechtsvorm" die alleen gevuld wordt met een AB, een DB (beide conform de Wgr) en een secretariaat.
 - d. De stemverhouding in het AB van de MGR is naar rato van inwonersaantallen, met die nuance dat er bij stemming minimaal 3 gemeenten in moeten stemmen met besluitvorming.
2. De bevoegdheid algemeen bestuursleden van de MGR aan te wijzen te delegeren aan het College van B&W.

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail

Arjen Besselink, 0629042946, a.besselink@nijmegen.nl

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding

Op 5 november hebben de colleges in het Rijk van Nijmegen uitgangspunten voor een koers voor regionale samenwerking vastgesteld. Deze uitgangspunten worden toegelicht in Koersdocument “In een goede relatie geef je elkaar de ruimte” (bijlage 1), dat op 6 november ter informatie aan de raden in de regio is gestuurd. Dit voorstel is een formele uitwerking van die koers.

De “M” van MGR: een definitie

De afkorting MGR staat voor “modulaire gemeenschappelijke regeling”. In hoofdstuk 3 van het Koersdocument staat dat een module een organisatieonderdeel is. Het regionale werkbedrijf is de eerste module die valt onder de MGR. De concrete uitwerking van de uitgangspunten is de regeling zelf (bijlage 2).

1.1 Wettelijk kader of beleidskader

Wet gemeenschappelijke regelingen

Hoofdstuk 1 uit de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is van toepassing op het treffen van regelingen tussen gemeenten.

Op grond van artikel 1 van de Wgr kunnen raden, colleges en burgemeesters van twee of meer gemeenten een gemeenschappelijke regeling treffen. Dit kunnen zij voor zover zij voor de eigen gemeente bevoegd zijn. In artikel 1 lid 2 van de Wgr staat dat de gemeenteraden hier toestemming voor moeten geven.

In artikel 13 wordt beschreven hoe de leden van het algemeen bestuur worden aangewezen.

Wet werk en bijstand en de rechtsopvolgers van deze wet

Op grond van artikel 10 Wgr vermeldt een regeling het belang of de belangen ter behartiging waarvan zij is getroffen (of gewijzigd). Omdat de eerste module van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Regio Rijk van Nijmegen (MGR) het Werkbedrijf is, is ook de Wet werk en bijstand (en de rechtsopvolgers van deze wet) van toepassing.

Naast deze twee wetten, is de (Nijmeegse) Kadernota Verbonden Partijen relevant als beleidskader voor de totstandkoming van de MGR.

1.2 Relatie met programma

Vanuit programma Citymarketing & Externe betrekkingen vindt de coördinatie op regionale samenwerking plaats.

2 Doelstelling

- a. Een samenwerkingsconstruct neerzetten dat recht doet aan hoe de gemeenten in Rijk van Nijmegen met elkaar willen samenwerken en een platform biedt voor samenwerking en afstemming.
- b. Een samenwerkingsconstruct neerzetten dat voldoende geëquipeerd is om vorm te geven aan de (transitie)opgaven die op de regio afkomen en de ambities (congruentie,

Vervolgvel

2

integraliteit, coherentie, etc.) die de regio Rijk van Nijmegen heeft (inkoop contractering nieuwe Wmo/Jeugdwet, Werk, ICT).

- c. Bestuurlijke drukte voorkomen en geen “spaghetti” creëren.
- d. Recht doen aan de kracht van het lokale en het gegeven dat de regiogemeenten niet samenwerken om het samenwerken, maar samenwerken als het toegevoegde waarde heeft. In dat opzicht is deze samenwerking een bewuste invulling van de lokale beleidsvrijheid.

3 Argumenten

1.1 Er behoefte is aan meer regionale samenwerking en afstemming.

(Tevens argumentatie bij punt uitgangspunt c.)

In de regio is behoefte aan samenwerking en afstemming. Het grote aantal bestaande samenwerkingsverbanden toont dit aan. Een inventarisatie hiervan staat in het rapport *Een koepel voor regionale zuilen*.

Waar in 2012 een grote stap werd gezet met de oprichting van de ODRN, is er in 2013 veel ontwikkeling geweest op het sociaal domein. In de nota *Kracht door verbinding* staan de uitgangspunten benoemd voor de implementatie van de AWBZ en Jeugdwet, in *Sterke werkwoorden* wordt de bouw van één nieuw regionaal Werkbedrijf beschreven. Het rijk heeft aangegeven regionale afstemming te willen bij de implementatie van de drie decentralisaties en schrijft in een aantal gevallen samenwerking voor.

Deze ontwikkelingen staan niet los van elkaar en niet los van andere domeinen. De bouw van het Werkbedrijf en de ODRN hebben consequenties voor de gemeentelijke organisaties en tussen de beleidsdomeinen onderling zijn veel dwarsverbanden. Daarom is naast meer samenwerking ook meer afstemming gewenst. De MGR zal dit faciliteren.

In de afgelopen twee jaar is veel gesproken over regionale samenwerking: in regionale bestuursteams, op twee raadsconferenties en op een aantal bijeenkomsten van colleges. In 2013 is een raadsconsultatieronde gedaan, naar aanleiding van de raadsconferentie van 30 september 2013 is besloten de MGR verder uit te werken.

1.2 De MGR een aantal regionale taken gaat uitvoeren en:

- *hiervoor publiekrechtelijke bevoegdheden nodig heeft die alleen overgedragen kunnen worden aan een publiekrechtelijke rechtspersoon;*
- *voor het concreet uitvoeren van bepaalde taken rechtspersoonlijkheid nodig is.*

Samenwerken kan op veel manieren: informeel of formeel, publiekrechtelijk of privaatrechtelijk. Een belangrijke reden om te kiezen voor een publiekrechtelijke rechtsvorm, is dat overdracht van typisch publiekrechtelijke bevoegdheden mogelijk wordt: zoals het vaststellen van een regionale re-integratieverordening (met een uniform instrumentarium). Daarnaast komen er vanuit het rijk diverse signalen binnen dat er een voorkeur bestaat voor een publiekrechtelijke variant, bijvoorbeeld in de decentralisatiebrief die de minister van Binnenlandse Zaken in het eerste kwartaal van 2013 stuurde.

De MGR heeft publiekrechtelijke rechtspersoonlijkheid en kan daarom rechtshandelingen verrichten (overeenkomsten afsluiten, beschikken in mandaat, participeren in rechtsvormen, etc.).

1.3 Per 1 juli 2014

Op 1 januari 2015 moet het Werkbedrijf er staan, 2014 is een “bouwjaar”. Er wordt een kwartiermaker aangesteld die de MGR en de eerste module (het Werkbedrijf) opbouwt. In de eerste fase wordt deze kwartiermaker aangestuurd door de (kring van) gemeentesecretarissen en draagt hij/zij - in goed overleg met betrokken partijen - zorg voor een “AB in oprichting” en een “bestuurscommissie Werk in oprichting”. Iedere gemeente levert leden voor deze organen.

Bij uitgangspunt a.

De regio erbij gebaat is dat er weinig bestuurlijke drukte is.

Indien de regio voor elke taak die ze op schaalniveau Rijk van Nijmegen uit wil voeren een samenwerkingsverband opricht, ontstaat er bestuurlijke drukte: meer besturen, meer dienstverleningsovereenkomsten, meer verantwoordingsdocumenten en meer fragmentatie. Dat wil de regio niet en daarom wordt één MGR opgericht waaronder meer modules kunnen komen te hangen. De MGR heeft één algemeen bestuur (AB), één dagelijks bestuur en één financiële cyclus. Het AB krijgt de nadrukkelijke taak te zorgen voor samenwerking en afstemming.

Indien de regiogemeenten vinden dat er een sterkere sturing van portefeuillehouders nodig is binnen de MGR, bestaat de mogelijkheid om bestuurscommissies op te richten. Voor het Werkbedrijf wordt dit gedaan, omdat het om een verantwoordelijkheid gaat die veel mensen direct raakt. Deze bestuurscommissie krijgt de bevoegdheden die nodig zijn om effectief aansturing te kunnen geven aan de module Werkbedrijf.

Bij uitgangspunt b.

Per 1 januari 2015 – naar het zich nu laat aanzien – de gemeente verantwoordelijk is voor de uitvoering van de Participatiewet.

Het kabinet wil de Participatiewet per 1 januari 2015 van kracht laten zijn en is voornemens eind 2013 een wetsvoorstel naar de Tweede Kamer te sturen. Deze wet is een samenvoeging van een aantal andere wetten, waaronder de WWB, de WSW en de Wajong. Gemeenten worden verantwoordelijk voor de uitvoering van deze wet en onze regio heeft ervoor gekozen dit te laten doen door een regionaal Werkbedrijf. Dit Werkbedrijf is de eerste module van de MGR.

Bij uitgangspunt punt d.

De regiogemeenten een gelijkwaardige samenwerkingsrelatie willen hebben.

Nijmegen – en andere gemeenten in de regio – wil graag samenwerken op basis van gelijkwaardigheid. Daarom kan het nooit zo zijn dat één gemeente in het AB van de MGR zijn wil kan doordrukken. In de eerder vastgestelde uitgangspunten en in *In een goede relatie geef je elkaar de ruimte*, werd uitgegaan van een stemverhouding naar rato van inwonersaantallen met daarbij de nuance dat minimaal 3 gemeenten in moeten stemmen met een besluit.

De Wgr biedt de mogelijkheid om in bepaalde gevallen een gekwalificeerde meerderheid te eisen, maar eist in dat geval ook een opsomming van besluiten waarvoor deze specifieke gekwalificeerde meerderheid geldt. We kiezen ervoor om gekwalificeerde meerderheid te laten gelden voor alle belangrijke besluiten, waarvoor concreet verwezen wordt naar artikel 7 lid 3 van de regeling (onder andere het vaststellen van begrotingen, rekeningen,

verordeningen, uitvoeringsbeleidsplannen, uitvoeringsbeleidsprogramma's en het instellen van bestuurscommissies).

Indien gewenst, is het per module mogelijk een andere stemverhouding te bepalen. Dat kan echter alleen als er een bestuurscommissie wordt ingericht.

2.1 De MGR een uitvoeringsorganisatie is en de colleges verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van beleidskaders.

Omdat de raad een aantal bevoegdheden delegeert aan de MGR, is de raad formeel ook verantwoordelijk voor het aanwijzen van de leden van het AB. Omdat de MGR een uitvoeringsorganisatie is, ligt het voor de hand om het aanwijzen van AB-leden te delegeren aan het college.

Het college zal overgaan tot het aanwijzen van AB-leden op het moment dat alle gemeenteraden in de regio de MGR vastgesteld hebben (per 1 juli 2014) en de Nijmeegse raad de bevoegdheid om AB-leden aan te wijzen heeft gedelegeerd.

Algemeen: de rol van de raad

In Koersdocument *In een goede relatie geef je elkaar de ruimte* wordt de rol van de gemeenteraad nadrukkelijk beschreven. In hoofdstuk 2 (Visie op bestuurlijke samenwerking) staat hoe de gemeenteraad kaders kan stellen en controleert. Een aantal specifieke aspecten daaruit zijn:

- Dat uiteindelijk de raden altijd bepalen welke modules toegevoegd worden aan de MGR, en dat op een aantal aspecten dan altijd duidelijkheid moet zijn (taakoverdracht, toegevoegde waarde van regionalisering, aansturing en sturingsruimte);
- Dat de raad in vroeg stadium in de gelegenheid wordt gesteld om kaders mee te geven. Dat het college deze kaders (met de MGR) vertaalt in een dienstverleningsovereenkomst (per module) en de raad hierover informeert. Dat in deze dienstverleningsovereenkomst gewerkt wordt met KPI's (indicatoren).
- Dat er één transparante jaarrekening komt waaruit duidelijk blijkt welke prestaties de MGR per gemeente heeft gerealiseerd (aan de hand van dezelfde KPI's).
- Dat colleges – meer in het bijzonder de vakinhoudelijke portefeuillehouder – aanspreekbaar blijven op hun verantwoordelijkheid.
- Dat er een samenwerkingscommissie wordt ingericht waarin door raadsleden meegedacht wordt over het proces van kaderstellen en controleren en over de structuur van de MGR.

Hoofdstuk 2 van het koersdocument eindigt met een concrete casus, waarin ook de rol van de raad terugkomt.

4 Risico's

De stap naar formele samenwerking is een forse stap. Voor de regio, maar ook voor de gemeente Nijmegen. Het betekent dat de regio dienstverlening gaat harmoniseren en daarmee – per definitie – gemeenten minder lokale autonomie overhouden. Regionalisering is echter een zeer bewuste invulling van onze lokale beleidsvrijheid en de afgelopen twee jaar is in kaart gebracht wat de toegevoegde waarde van samenwerking is op domein Werk. Dat neemt niet weg dat alle negen gemeenten (colleges en raden) in moeten stemmen met dit voorstel om de MGR verder uit te kunnen werken.

Vervolgvel

5

5 Financiën

Dit besluit heeft geen financiële consequenties. Besloten wordt een MGR op te richten en de bevoegdheid een AB aan te wijzen te delegeren aan de colleges. Het nieuwe regionale Werkbedrijf is de eerste module van de MGR. De bouw van het Werkbedrijf heeft financiële consequenties. Deze worden geschetst in de financiële paragraaf van het raadsvoorstel behorende bij werkboek *Sterke werkwoorden*.

6 Participatie en communicatie

In 2012 zijn twee rapporten gepubliceerd over regionale samenwerking (*Niet gelijk, wel gelijkwaardig & niet gelijk, wel geleidelijk* en *Een koepel voor regionale zuilen*) en in 2013 is een uitgebreide raadsconsultatieronde gedaan. Daarnaast hebben er twee regionale raadsconferenties plaatsgevonden en zijn de regiocolleges een aantal maal bijeen gekomen. In Nijmegen is de raad op de hoogte gehouden van het traject in de raadskamers over regionalisering.

7 Uitvoering en evaluatie

Dit voorstel wordt in alle gemeenteraden in de regio Rijk van Nijmegen behandeld. Per 1 juli 2014 wijst ieder college in de regio AB-vertegenwoordigers uit haar midden aan. Tot die tijd worden een AB in oprichting en een bestuurscommissie in oprichting aangewezen. Beide gremia zorgen voor de voorbereiding van vervolgbesluiten, zoals één regionale re-integratieverordening en diverse interne MGR-reglementen. Verder wordt gebruik gemaakt van de opdrachtstructuur die is opgezet voor de bouw van het regionale Werkbedrijf, die uitgebreid wordt beschreven in *Sterke werkwoorden*.

Het functioneren van de MGR wordt periodiek geëvalueerd. De colleges in de regio behouden de ruimte om – zelf of op verzoek van de raden – wijzigingsvoorstellen voor te leggen aan de raden.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,

De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls

drs. B. van der Ploeg

Bijlage(n):

- *In een goede relatie geef je elkaar de ruimte*

- *Regeling MGR*

november 2013

Rijk van Nijmegen

DE MODULAIRE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING

Een koers voor samenwerking in de regio Rijk van Nijmegen



“In een goede relatie geef je elkaar de ruimte”

Samenwerking heeft een toegevoegde waarde

SAMENVATTING

In het Rijk van Nijmegen wordt goed samengewerkt tussen gemeenten. De laatste periode nemen de samenwerkingsambities toe. Niet alleen omdat erom gevraagd wordt, maar ook omdat de regio ervan overtuigd is dat samenwerking toegevoegde waarde heeft voor burgers en bedrijven. Op het sociaal domein is deze waarde al beschreven in twee regionale visies. Deze inhoudelijke basis gebruikt de regio om een vervolgstap te zetten: "vorm volgt inhoud."

De afgelopen twee jaar is verkend waar intergemeentelijke samenwerking in Rijk van Nijmegen aan moet voldoen, niet alleen inhoudelijk maar ook met betrekking tot de **vorm**. Na twee raadsconferenties, een raadsconsultatieronde en een aantal collegebijeenkomsten is het mogelijk conclusies te trekken. Samenwerking in de regio:

- haalt het maximale uit de uitvoering (instrumenteel niveau);
 - laat beleid een lokale aangelegenheid;
 - levert geen bestuurlijke drukte op;
 - gaat uit van ontkooking en integraliteit.
- Op basis van al deze ontwikkelingen wordt nu voorgesteld een Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) voor het Rijk van Nijmegen te bouwen. Vanuit het beginsel vorm volgt **inhoud** wordt de MGR in eerste instantie gevuld met één module:
- een nieuwe Werkbedrijf,

Later mogelijk aan te vullen met andere modules, te beginnen bij:

- een ICT-bedrijf;
- een contract- en inkoop eenheid voor de nieuwe Wmo/Jeugdwet.

Over deze modules vindt separate besluitvorming plaats door de gemeenteraden. Als de regio in de toekomst andere **modules wil toevoegen** aan de MGR, vergt dit ook afzonderlijke besluitvorming. Een aantal aspecten moet uit de concrete voorstellen voor het toevoegen van nieuwe modules blijken:

- de toegevoegde waarde van regionalisering voor burgers en bedrijven;
- de gemeenschappelijke basis (wat doet de regio gezamenlijk);
- het verwachtingspatroon (welke ruimte heeft een gemeente);
- is vrijwillig, maar niet vrijblijvend (deelnemen aan een module is een lokale keuze, maar deelnemen betekent ook echt deelnemen).

De bouw van de MGR is een proces van elkaar vinden, schaven en elke keer weer opnieuw afwegen. Naast de MGR blijven er altijd andere opties om samenwerking vorm te geven: via gastheerconstructies of bestaande organisaties (zoals de GgD en de Veiligheidsregio). De regio spreekt nu wel hardop uit dat ze – op Rijk van Nijmegen schaal – **geen nieuwe gemeen-**

schappelijke regelingen opricht. En omdat de regiogemeenten niet bij alle regionaliseringstrajecten het wiel steeds opnieuw uit willen vinden, wordt daarnaast een hulpstructuur opgezet met uitgangspunten voor ondersteunende functies en fricties.

Vanuit de overtuiging dat de regiogemeenten **samen sterker** staan en dat de regio zoekt naar **kracht door verbinding**, is dit een eerste bewuste stap naar meer gezamenlijkheid; maar, met respect voor elkaars individuele positie. In een goede relatie geef je elkaar immers de ruimte.





pag 2 **samenvatting**



HOOFDSTUK 1 — CONTEXT EN KOERS

pag 4 **een terugblik**

pag 5 **actuele ontwikkelingen en perspectieven**

pag 6 **de MGR. Een oplossing voor de toekomst!**

pag 6 **concrete consequenties**



HOOFDSTUK 2 — VISIE OP SAMENWERKING

DEEL 1 — pag 8 **sturing**

pag 8 De raad bepaalt de strategische kaders

pag 10 Het Algemeen Bestuur (AB)

pag 10 Bestuurscommissies

pag 11 Het college legt concrete afspraken vast in een DVO

pag 11 Het dagelijks bestuur (DB) en de directie

pag 11 flexibiliteit

DEEL 2 — pag 12 **verantwoording en controle**

DEEL 3 — pag 12 **een praktijkvoorbeeld: het werkbedrijf en gemeente x**

pag 13 Het instrumentarium

pag 13 De uitvoering

pag 13 De verantwoording



HOOFDSTUK 3 — MODULES EN HULPSTRUCTUUR

pag 14 **een module**

pag 14 **een module toevoegen, aanpassen of afstoten**

pag 15 **inrichting van ondersteunende functies**



HOOFDSTUK 4 — STAPPENPLAN

pag 16 **besluitvorming**

pag 16 **vervolgtraject**

context en koers

HOOFDSTUK 1

een terugblik

Begin 2012 kwamen de colleges uit de regio bij elkaar om de regionalisering te bespreken. Een Regionaal Aanjaagteam kreeg de opdracht te onderzoeken of intensivering van de samenwerking in de regio mogelijk zou zijn. Medio 2012 bracht dit team de resultaten van haar onderzoek naar buiten in het rapport '*Niet gelijk, wel gelijkwaardig & niet gelijk, wel geleidelijk*'. De conclusie was dat er een goede regionale voedingsbodem ligt voor intensivering van samenwerking. Het aanjaagteam kreeg vervolgens de opdracht alle mogelijke en passende formele vormen in kaart te brengen.

Eind 2012 heeft dit geresulteerd in het rapport '*Een koepel voor regionale zuilen*', dat in februari 2013 is gebruikt voor een regionale conferentie over regionalisering. Het rapport eindigt met een aantal overwegingen:

- Het naast elkaar laten bestaan van afzonderlijke gemeenschappelijke regelingen kan ongewenste effecten hebben. *Terughoudendheid bij het vormen van nieuwe GR'en is gewenst.*
- Een *publiekrechtelijk model heeft de voorkeur*. Het soort activiteiten waarin de regio wil samenwerken, leent zich (in de meeste gevallen) niet om op afstand te zetten van de overheid. Daarnaast heeft het Rijk in het verleden vaker aangegeven dat niet alle gemeentelijke taken geschikt zijn voor uitvoering door privaatrechtelijke partijen.



Naar aanleiding van het rapport werd een consultatieronde gedaan bij de gemeenteraden in Rijk van Nijmegen. Ook in deze consultatieronde was vooral de GR het referentiekader in het gesprek. De MGR werd als reëel alternatief gezien. Raadsleden gaven aan *het vaststellen van regionaal beleid door het bestuur van een gemeenschappelijk orgaan of via een afvaardiging van gemeenteraden geen goed alternatief te vinden*. Daarnaast werd gelijkwaardigheid als noodzakelijke randvoorwaarde benoemd.

De MGR is bij de ontwikkeling van het regionale Werkbedrijf bedacht en in het *regionaal werkdocument* 'Samen Sterker' (begin 2013) wordt de MGR voor het eerst genoemd. Het woord "modulair" geeft aan wat het verschil is tussen de MGR en een reguliere GR: de MGR is een GR waaraan modules kunnen worden toegevoegd. Een module kan gezien worden als een organisatieonderdeel, zoals een ICT-eenheid. De MGR ontwikkelt een **uniform instrumentarium** (bijvoorbeeld re-integratietrajecten), deelnemende gemeenten leggen de afname hiervan vast in een dienstverleningsovereenkomst (DVO). Belangrijk kenmerk van de MGR is dat er **ruimte gezocht wordt voor lokaal maatwerk**.

Op 11 september 2013 spraken de colleges over regionalisering. De colleges erkennen dat het integraal vormgeven van deze transitie in regionaal verband grote consequenties heeft voor andere beleidsdomeinen en voor de gemeentelijke organisaties. Een belangrijk uitgangspunt dat voortkwam uit deze bespreking, was dat regionalisering (direct of indirect) **toegevoegde waarde moet hebben voor de burgers en bedrijven in de regio**. Uiteindelijk is het aan de gemeenteraad om te bepalen of de toegevoegde waarde van regionale samenwerking opweegt tegen bijvoorbeeld de kracht van lokale dienstverlening.

Op 30 september 2013 vond de tweede regionale raadsconferentie plaats. Raadsleden ondersteunden de lijn uit de consultatieronde en gaven aan dat er draagvlak is voor een samenwerkingsverband met een modulair karakter. Het gezamenlijke zit 'm volgens raadsleden

op het instrumentele niveau, niet in de strategische keuzes. Daarbij maakten raadsleden de opmerking dat samenwerking per definitie betekent dat lokale autonomie ingeleverd wordt ten behoeve van het collectief, en dat dit elke keer opnieuw een bewuste keuze moet zijn waarbij de gemeenteraden betrokken zijn. Deze keuze is gebaseerd op gelijkwaardigheid en gezamenlijkheid.

In het kader van de scheiding tussen beleid en uitvoering, gaven raadsleden aan dat de gemeenteraad niet gaat over "**het hoe**", maar over "**het wat**". Verder gaven raadsleden aan niet de ambitie te hebben om op de stoel van de professionals te gaan zitten. Raadsleden vinden wel dat ze – op basis van signalen uit de samenleving – hier kritisch op moeten (én mogen) zijn.

Daarnaast gaven raadsleden aan veel waarde te hechten aan een aantal overige aspecten:

- De vakinhoudelijke portefeuillehouder moet (namens het college) **aanspreekbaar blijven** op zijn of haar portefeuille.
- De **informatievoorziening** moet tijdig zijn en toegespitst worden op de behoefte van raadsleden;
- De MGR zal er niet in één keer staan, er moet ruimte zijn en blijven voor (her)overwegingen en bijstellingen.



actuele ontwikkelingen en perspectieven

Een grote regionale ontwikkelopgave ligt op dit moment op het sociaal domein. Naast een nieuw Werkbedrijf dat verantwoordelijk is voor de uitvoering van de Participatiewet en nieuwe taken op het gebied van zorg en ondersteuning (AWBZ, Jeugdzorg), moet energie gestoken worden in de **dwarsverbanden** op het sociaal domein. Zodat voorzieningen optimaal gebruikt worden, producten logisch op elkaar aansluiten en een slag gemaakt wordt in het integraal benaderen van mensen die niet zonder hulp kunnen. Dit laatste is belangrijk: door toenemende schaarste wordt méér gevraagd van mensen en hun netwerk. Deze ontwikke-

ling staat ook beschreven in de nota '**Kracht door verbinding**'.

Door de verbreding van deze taken (en schaarser wordende middelen) groeit de behoefte bij gemeenten aan samenwerking in regionaal verband. En niet zozeer aan ad hoc samenwerking op een afgebakend en vast terrein, maar vooral ook aan een duurzame samenwerkingsverband dat **over zijn eigen grenzen heen kijkt, de integraliteit oppakt en extra kansen creëert op effectieve en efficiënte uitvoering**. Daarbij ligt de focus overigens niet alleen op de MGR. Zoals in '**Kracht door verbinding**' staat, is op het sociaal domein een groot aantal spelers actief. Zoals de Veiligheidsregio, de GgD en een aantal

AWBZ-instellingen. Spelers die jarenlange expertise hebben met de uitvoering van bepaalde taken. **De MGR is één-van-die spelers**, niet dé speler. De nuance moet overigens gemaakt worden dat deze instellingen een vergelijkbare verhouding met de regiogemeenten hebben. De GgD en de Veiligheidsregio zijn organisaties waar de regiogemeenten (deels) eigenaar van zijn, de AWBZ-instellingen zijn vaak privaatrechtelijke organisaties.

Bij het Werkbedrijf is de dynamiek weer heel anders. De huidige sociale diensten zijn gemeentelijke uitvoeringsdiensten. Het concretiseren van de ambitie om van de “werkdelen” van deze sociale diensten één organisatie van te maken, vergt een zorgvuldig proces met sociale partners en medezeggenschap. Dat geeft deze twee grote transitietrajecten een heel andere dynamiek, die overigens niets zegt over de impact die de bestuurlijke keuzes voor individuele mensen kunnen hebben.

de MGR. Een oplossing voor de toekomst!

De regio heeft de voorkeur uitgesproken om gemeenteraden primair verantwoordelijk te laten zijn voor beleidskeuzes en strategische beslissingen; ook als deze in samenwerking met regiogemeenten worden genomen en ingevuld. In de zoektocht naar samenhang in beleidskeuzes op verschillende terreinen, is de MGR een **flexibele samenwerkingsvorm**. De MGR biedt mogelijkheden om nieuwe arrangementen te ontwikkelen en bestaande aan te passen, met respect en ruimte voor lokale autonomie.

Naast de criteria die benoemd zijn in dit hoofdstuk, is nog een aantal meer juridische en organisatorische factoren bepalend voor het slagen van regionale samenwerking. Hieronder worden twee belangrijke factoren benoemd.

ZO LEAN-AND-MEAN MOGELIJK ORGANISEREN

De regio heeft de ambitie zo effectief mogelijk te handelen. Dit betekent dat alle processen lean-and-mean moeten zijn. Consequentie hiervan is dat **zoveel mogelijk bevoegdheden met een operationeel karakter zo laag mogelijk in de organisatie worden geregeld**. De bedrijfsvoering wordt zoveel mogelijk doorgemandaateerd aan de directie; de meer instrumentele bevoegdheden die per regiogemeente kunnen verschillen, worden zoveel mogelijk belegd in het AB (zie hoofdstuk 2). Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat een specifieke verordenende bevoegdheid van de gemeenteraden naar het AB van de regeling gaat óf dat de lokale verordeningen door de MGR afgestemd en aangeboden worden. Deze afweging wordt per module gemaakt. De beleidsdomeinen in de regio (van ICT tot re-integratie en zorg) zijn divers en de sturingsbehoefte per domein verschilt. Dit vraagt per module separate besluitvorming in de colleges en in de raden

ADEQUAAT OMGAAN MET DE GEMEENTELIJKE ORGANISATIES

Een belangrijk succesfactor bij het inrichten van de MGR, is het adequaat omgaan met de **verwevenheid van gemeentelijke producten en diensten**. Applicaties communiceren met elkaar, medewerkers zijn niet per definitie werk-

zaam op één domein, verschillende domeinen maken vaak gebruik van hetzelfde gebouw en er zijn dwarsverbanden tussen domeinen. Als één specifiek organisatieonderdeel buiten de gemeentelijke organisatie wordt geplaatst, door regionalisering, heeft dit consequenties voor de rest. Gemeentelijke organisaties moeten in elk geval niet te groot worden, met te veel personeel op overheadtaken.

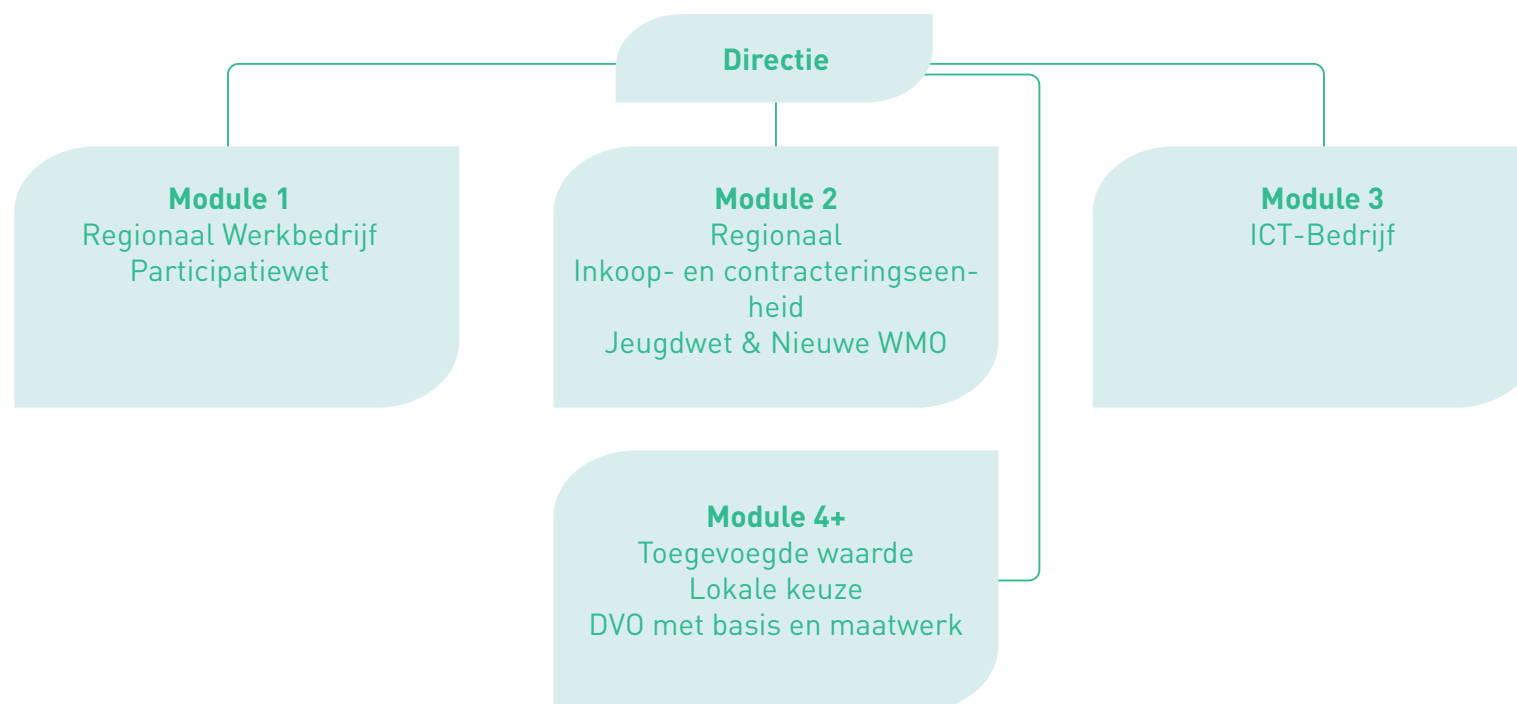
concrete consequenties

Wat betekent “ja-zeggen” tegen deze koers? Als gemeenten instemmen met deze regeling, betekent dit niet dat de colleges (of het samenwerkingsverband) een vrijbrief hebben om de organisatie (en dus regionale samenwerking)

te laten groeien. *De regionale gemeenteraden bepalen per dossier óf een module toegevoegd wordt aan het samenwerkingsverband*. De regio begint bij die domeinen waarop al overeenstemming bestaat. Voor het werkbedrijf, de eerste module, is die overeenstemming nabij. Voor twee andere modules (inkoop- en contractering AWBZ/Jeugdwet alsmede ICT) wordt dit onderzocht. Benadrukt wordt dat hier nog separate besluitvorming over plaatsvindt en dat het – voor een gemeente – altijd een mogelijkheid is om niet deel te nemen aan een module. Dat geldt ook voor de eerste modules. Als een gemeente definitief besluit deel te nemen, worden per module afspraken gemaakt. *Samenwerking is vrijwillig, maar eenmaal aangegaan niet vrijblijvend*. Per module weegt een



MGR Rijk van Nijmegen



gemeente af of en tegen welke voorwaarden ze deelneemt. Als een gemeente deelneemt, is dit op basis van heldere afspraken met de overige regiogemeenten en de MGR (zoals bijvoorbeeld budgetoverdracht, overdracht bevoegdheden, etc.)

EEN NIEUW WERKBEDRIJF

De toegevoegde waarde van de regionalisering van het domein Werk hoeft niet meer bediscussieerd te worden: de rijksoverheid vraagt om 35

regionale werkbedrijven (per arbeidsmarktregio), werkgevers willen één aanspreekpunt én een transparant en logisch instrumentarium en klantgroepen juichen harmonisering toe. Dit alles is verwoord in het regionaal werkdocument 'Samen Sterker', dat kan rekenen op breed draagvlak in de regio. Het Werkbedrijf is daarom de eerste module binnen de MGR.

INKOOP EN CONTRACTERINGSMODULE WMO EN JEUGDZORG

Hoewel de discussie over de inkoop van Jeugdzorg- en Wmo-functies nog in de kinderschoenen staat, realiseren de portefeuillehouders in de regio zich wel dat de regio samen sterker staat tegenover grote uitvoerders in de Wmo en Jeugdzorg dan individuele gemeenten zelf. En ook bij de inkoop van functies is afstemming met andere domeinen (werk, onderwijs, et cetera) van belang. Gezamenlijk inkopen heeft in

sommige gevallen toegevoegde waarde en daar waar gemeenten onderling afspraken maken om regionaal in te gaan kopen of te contracteren, moet de mogelijkheid er zijn dit door de MGR te laten doen.

De kanttekening wordt hier expliciet gemaakt dat de optie om regionale taken buiten MGR-verband te organiseren, open wordt gehouden. Bijvoorbeeld omdat het uit te voeren beleid heel dicht aanzit tegen wat een bestaand samenwerkingsverband (de GgD) nu al doet. Dan ligt het voor de hand om de uitvoering bij deze partij neer te leggen.

ONDERSTEUNING ICT

Ook samenwerking op ondersteunende functies (bedrijfsvoering) heeft toegevoegde waarde. Dit onderwerp verdient echter specifieke aandacht, omdat de samenhang tussen deze functies onderling en tussen deze functies en de gemeentelijke organisaties en reeds geregionaliseerde functies groot is. Over de ondersteunende functies staat meer in hoofdstuk 3.

RECHTSPERSOONLIJKHEID

Aan een samenwerkingsconstructie moet een rechtspersoonlijkheid gekoppeld zitten. Dat is nodig om in het normale rechtsverkeer handelingen te verrichten (overeenkomsten te sluiten, bevoegdheden aan over te dragen, personeel aan te nemen, derde rechtsposities instellen, etc.). De MGR is een GR op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen, de concrete conceptregeling is bijgevoegd. Benaadrukt wordt dat de MGR zelf ook rechtspersonen in het leven kan roepen en kan participeren in rechtspersonen.

visie op bestuurlijke samenwerking

HOOFDSTUK 2



In hoofdstuk 1 is de recente geschiedenis van regionale Samenwerking in Rijk van Nijmegen beschreven. De regiogemeenten voelen de noodzaak om samen te werken en gaat elkaars kennis, kunde en massa gebruiken. In dit hoofdstuk wordt het echte **fundament** gelegd onder regionale samenwerking in de regio Rijk van Nijmegen. De kern van hoofdstuk 1 wordt vertaald in een visie op aansturing (deel 1) en controle (deel 2).

sturing

[zie infographic op pagina 9]

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het vaststellen van beleidskaders. Voorafgaand aan het toevoegen van een module aan de MGR, wordt – in samenspraak met de gemeenteraden – altijd een aantal onderwerpen behandeld:

- Welke **taken** exact geregionaliseerd worden.
- Welke **toegevoegde waarde** regionalisering heeft.
- Hoe de **aansturing** van de regionale organisatie exact plaatsvindt.
- Welke **sturingsruimte** een gemeente over houdt.

Dit kan **per module verschillen**. Concrete afspraken hierover worden in DVO's vastgelegd en kunnen **per gemeente verschillen**. Duidelijkheid is in dit kader belangrijk, dat bij een deelnemende gemeente niet een verkeerd ver-

wachtingspatroon ontstaat over welke vrijheid blijft c.q. ingeleverd wordt.

DE RAAD BEPAALT DE STRATEGISCHE KADERS

De raden bepalen de beleidskaders. Zij kunnen dat in dit verband op twee manieren doen:

- Uiterlijk in het voorjaar, voor een kalenderjaar of een meerjarige periode, staan de taken die de MGR uitvoert op de politieke agenda en **geeft de raad hiervoor de kaders mee**. Deze kaders worden – in goed overleg met de directie van de MGR – door het college vertaald in een DVO. Het vaststellen van een DVO is een verantwoordelijkheid van het college, het is aan een college zelf om te bepalen hoe zij afstemmen met een gemeenteraad. Lokale procedures kunnen en mogen verschillen. Het raads gesprek over de kaders moet gevoerd worden voor het politieke debat over de voorjaarsnota.
- De gemeenteraad kan haar zienswijze uiten over de conceptbegroting van het samenwerkingsverband. In de begroting van de MGR wordt per deelnemende gemeente inzichtelijk gemaakt welke modules/instrumenten zij afneemt.

visie op bestuurlijke samenwerking

De functie van informatie wordt regelmatig gekoppeld aan verantwoording, maar is ook essentieel bij het stellen van kaders. Om raadsleden in de eerste fase optimaal te kunnen ondersteunen bij hun werk, wordt een "samenwerkingscommissie" ingericht. In deze commissie zitten raadsleden en wordt het proces van politieke besluitvorming (kaderstelling en verantwoording) voorbereid. Centraal staat de vraag welke informatie de gemeenteraden nodig hebben om goede strategische kaders te kunnen stellen. Ook is het mogelijk om in deze commissie het gesprek aan te gaan over de MGR zelf (de regeling). In de eerste fase – bij de bouw van de MGR – wordt veel waarde gehecht aan het vinden van een juiste informatiebalans. Raadsleden geven aan goede sturingsinformatie te willen, maar willen ook niet overgeïnformeerd worden. De samenwerkingscommissie wordt gebruikt om deze balans te vinden. Uiteraard kunnen de gemeenteraden – naast deze commissie – ook op andere manieren samenwerking met anderen zoeken. De MGR faciliteert dit, indien nodig.

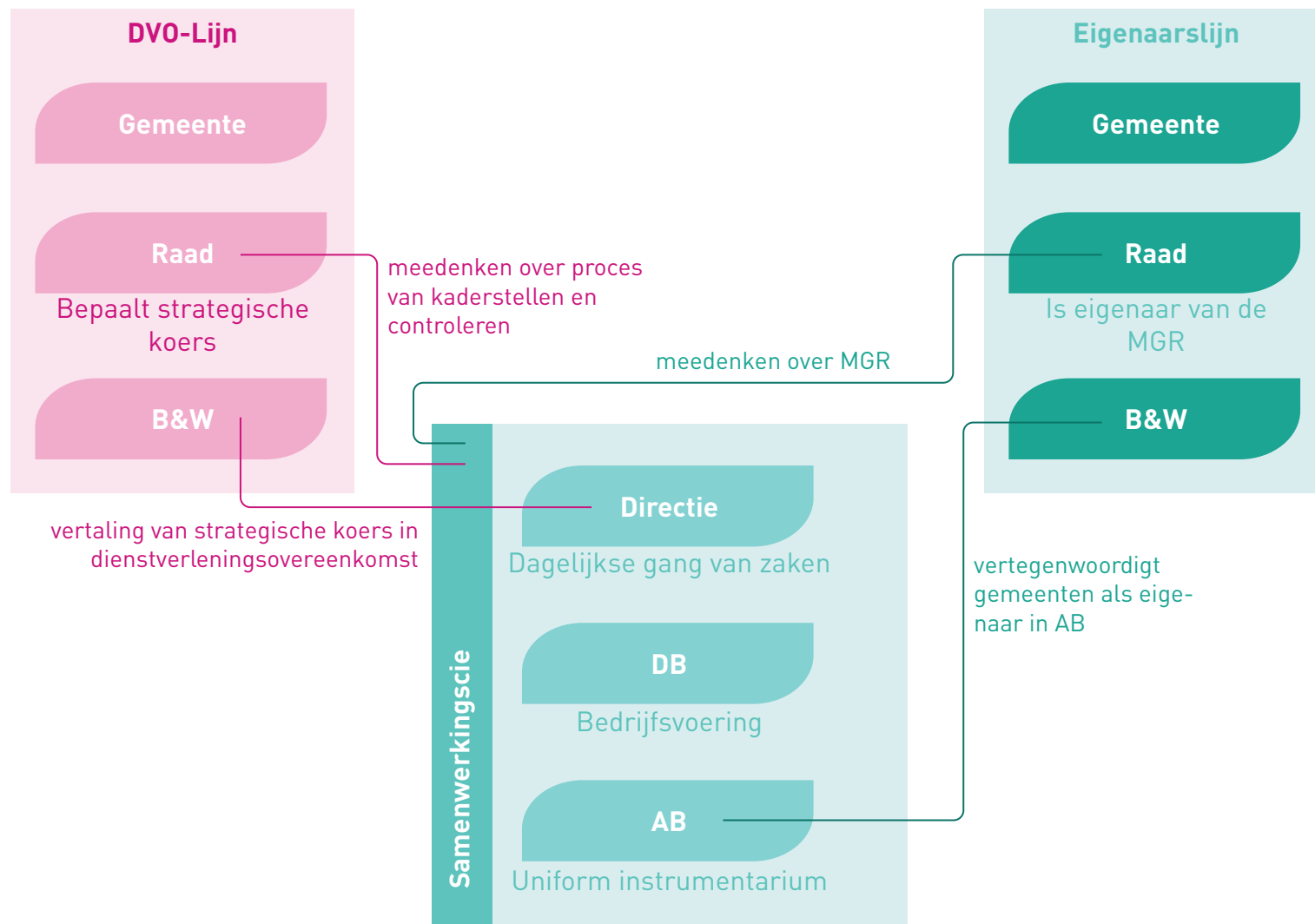
Naam **Samenwerkingscommissie**

Vertegenwoordiging 2 raadsleden per gemeente
Besluitvorming Is niet aan de orde, de samenwerkingscommissie heeft geen formele bevoegdheden

De belangrijkste taken en bevoegdheden

- Procesmatige verbetervoorstellen doen die de taken die de raad heeft (kaderstelling, controle en volksvertegenwoordiging) versterken.
- Meedenken over de inrichting van de regeling MGR, zodat verbetervoorstellen kunnen worden gedaan.

Wie doet wat in de Regio



visie op bestuurlijke samenwerking

ALGEMEEN BESTUUR (AB)

Naam Algemeen Bestuur

Vertegenwoordiging 2 collegeleden per gemeente, 3 voor Nijmegen.

Besluitvorming Bij meerderheid van stemmen, (naar ratio van het aantal inwoners) minimaal 3 gemeenten zijn voor.

De belangrijkste taken en bevoegdheden

- Het vaststellen en wijzigen van de MGR-begroting.
- Het vaststellen van bijvoorbeeld de rekening verordeningen (indien deze bevoegdheid is overgedragen) en een managementcontract met de directie.
- Het instellen van bestuurscommissies.
- Een platform zijn voor discussies over regionalisering en het functioneren van de MGR.

Binnen de strategische ruimte die er is, bepaalt de gemeenteraad de keuzes. Deze keuzes gaan allemaal over de "wat-vraag" (kaders, discussies over het maatschappelijk effect (outcome) dat een gemeenteraad wil bereiken) en niet over de "hoe-vraag" (instrumentarium, discussies over welke instrumenten ingezet worden (output) om dit maatschappelijke effect te bereiken).

Binnen de MGR worden de taken van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur (DB) uit elkaar getrokken. Binnen het dagelijks bestuur ligt de focus op de bedrijfsvoering, met een doormandatering naar de directie. Dat betekent dat het DB niet vaak bijeenkomt en vooral

een agendatechnische rol heeft. Binnen het algemeen bestuur ligt de focus op het eigenaarschap van het instrumentarium en de GR. Elke deelnemende gemeente is via het college vertegenwoordigd in het AB en vanuit die rol is het college aanspreekbaar op het instrumentarium en de uitvoering van de MGR, of nog scherper geformuleerd: op het aanbod dat de MGR deelnemende gemeenten kan leveren.

Op instrumenteel niveau willen de deelnemende gemeenten uniformiteit. Om in termen van strategie en tactiek te spreken: er is maar één operationeel proces. Instrumentele afstemming gebeurt in het AB, waarin bestuurders hun gemeente vertegenwoordigen als eigenaar

van de MGR en eigenaar van het instrumentarium. Ze gaan niet over de inzet van dit instrumentarium, dat ligt vast in de DVO. Binnen de kaders die vooraf door de raden bepaald worden, voert het AB de regie over het instrumentarium. Per module wordt deze afweging gemaakt en lokaal voorgelegd.

BESTUURSCOMMISSIES

Naam Bestuurscommissie

Totstandkoming Het AB kan commissies instellen met het oog op de behartiging van bepaalde belangen.

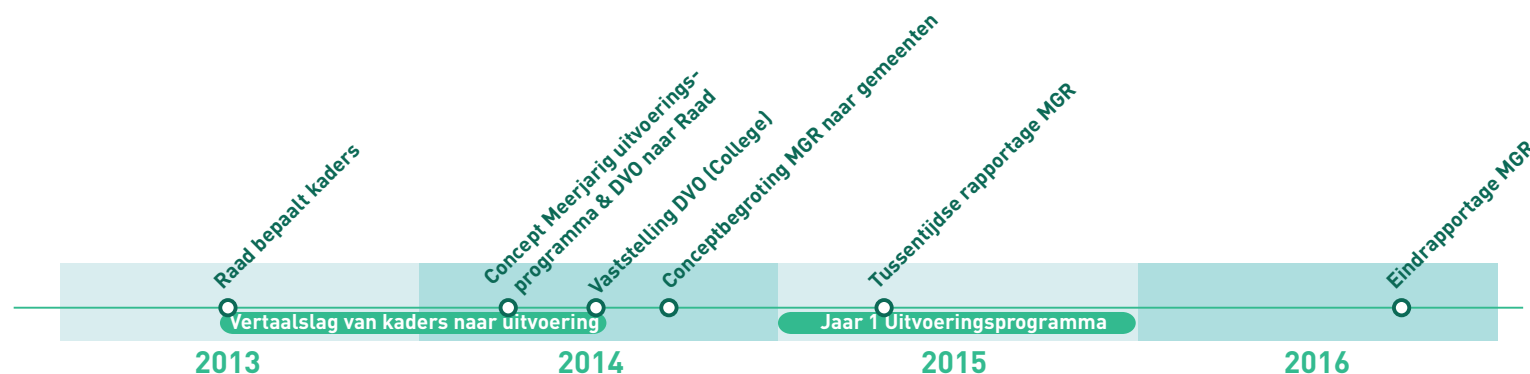
Bevoegdheden Het AB bepaalt de bevoegdheden en de samenstelling van de bestuurscommissies. Deze bevoegdheden gaan altijd over de aansturing van een specifieke module.

Leden De vakinhoudelijke portefeuillehouders.

Concreet Het Werkbedrijf is de eerste module van de MGR. Er komt een bestuurscommissie Werk die de de taken van het AB met betrekking tot het Werkbedrijf in zijn geheel overneemt. In het bijzonder de verordenende bevoegdheden en het opstellen van een deelbegroting (die onderdeel is van de MGR-begroting).

De mogelijkheid is er om bestuurscommissies samen te stellen. Een aantal bevoegdheden dat normaal gesproken onder het AB valt, kan formeel belegd worden bij een bestuurscommissie. Zo'n commissie kan worden ingesteld, als bijvoorbeeld de sturingsbehoefte van portefeuillehouders – om wat voor een reden dan ook – groter is. De vakinhoudelijke portefeuillehouder is eigenaar van de DVO-lijn, maar zit niet altijd in het AB. Bij politiek beladen thema's of onderwerpen die groot effect hebben op de

Fictief voorbeeld kaderstelling en controle voor uitvoeringsjaar 2015



visie op bestuurslijke samenwerking

burgers in de regio, kunnen gemeenten de behoefte hebben om meer formeel betrokken te zijn bij de aansturing van MGR-module.

Deze bestuurscommissie kan op het betreffende terrein de bevoegdheden van het AB overnemen, zoals bevoegdheden op het gebied van het instrumentarium, procedures, deelbegrotingen, prioriteitstelling en uitvoeringsbeleid. De grens voor het overdragen van bevoegdheden aan een bestuurscommissie ligt bij de bevoegdheden die bij een DB horen te liggen (bedrijfsvoering, investeringen, etc.) en die het DB ook nodig heeft om de MGR als geheel een slagvaardige organisatie te laten zijn.

Deze bestuurscommissie kan bevoegdheden van het AB of DB overnemen, zoals bevoegdheden op het gebied van het instrumentarium, procedures, deelbegrotingen, prioriteitstelling en uitvoeringsbeleid.



HET COLLEGE LEGT CONCRETE AFSPRAKEN VAST IN EEN DVO

Naam DVO (dienstverleningsovereenkomst)

Inhoud In de DVO staat welke dienstverlening/instrumenten een individuele gemeente afneemt bij de MGR (per module). Bij het besluit om een bepaalde taak te regionaliseren, wordt per module aangegeven welke (lokale) sturingsruimte er is.

Totstandkoming De DVO wordt ondertekend door de burgemeester of een door hem gemachtigd collegelid van de deelnemende gemeente en een lid van het DB van de MGR (het DB wordt via een interne delegatieverordening bevoegd gemaakt). De gesprekken over de DVO worden gevoerd door de vakinhoudelijke portefeuillehouder van een deelnemende gemeente en de directie van de MGR.

Looptijd Een gemeente bepaalt zelf hoe lang een DVO loopt. De voorkeur gaat uit naar een meerjarige periode.

De gemeenteraad is van de strategie, de MGR van het instrumentarium. Het college verbindt beide aan elkaar en maakt – in overleg met de directie van de MGR – een vertaalslag in een DVO. **Centraal staat de vraag hoe middelen en instrumenten ingezet kunnen worden om de keuzes en doelen van de gemeenteraad recht te doen.** In deze DVO's staan de prestaties die het samenwerkingsverband moet leveren. Werken met indicatoren (KPI's) – die gebaseerd zijn op een beleidstheorie (een geheel van veronderstellingen die verklaren waarom maatschappelijke effecten behaald worden) – maken dat het samenwerkingsverband aanspreekbaar is op haar resultaten.

De indicatoren waarvoor gekozen wordt, worden overzichtelijk gepresenteerd en staan centraal in alle sturings- en verantwoordingsdocumenten.

HET DAGELIJKS BESTUUR (DB) EN DE DIRECTIE

Naam Dagelijks bestuur

Vertegenwoordiging Een voorzitter en 4 andere leden, door en uit het AB aan te wijzen. Ten hoogste 2 leden, niet zijnde de voorzitter, kunnen aangewezen worden vanbuiten de kring van het AB. In het dagelijks bestuur zitten in de beginperiode tenminste twee vakinhoudelijke portefeuillehouders.

Besluitvorming Ieder lid van het DB heeft één stem.

De belangrijkste taken en bevoegdheden

- Het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband, waarvan de bedrijfsvoering zoveel mogelijk is doorgemandateerd aan de directie.
- Het DB heeft een agenderende functie en faciliteert het AB of een bestuurscommissie.
- Het aangaan van DVO's met deelnemende gemeenten, waarvoor de voorbereiding wordt gedaan door de directie van de MGR.

Het DB is gesprekspartner van de directie, en legt verantwoording af aan het AB. Omdat de MGR een omvangrijke organisatie kan worden, hoeft de directie niet te bestaan uit één persoon. Bij het uitwerken van de MGR en mogelijke toekomstige groei, wordt elke keer bekeken wat dit betekent voor de managementfuncties. Uitgangspunt daarbij is dat binnen de MGR zoveel mogelijk ruimte wordt gecreëerd voor het

primaire proces. De regio hanteert de Wet Normering Topinkomens voor de MGR

FLEXIBILITEIT

Het inrichten van een module onder de MGR is maatwerk. De lokale sturingsbehoefte per module verschilt en dat betekent ook dat de wijze waarop portefeuillehouders betrokken zijn kan verschillen. De hoofdstructuur (AB, DB) wordt nu neergezet, in later stadium vindt in MGR verband besluitvorming plaats over de exacte taakverdeling tussen organen onderling (bijvoorbeeld welke taken de bestuurscommissie van het AB of DB overneemt). Deze inrichting is een bevoegdheid van het AB. De gemeenteraden zijn hier formeel bij betrokken, omdat zij een verklaring van geen bezwaar moeten afgeven als er een bestuurscommissie wordt ingericht.



verantwoording en controle **INFORMATIEVOORZIENING**

De MGR rapporteert transparant en overlegt tijdig jaarrekeningen aan de deelnemende gemeenten. De jaarrekening sluit aan op de begroting en de KPI's per gemeente staan opgenomen. Dat betekent ook dat er naast de jaarstukken geen separaat gezamenlijk (voor alle gemeenten bestemd) verantwoordingsdocument bestaat, tenzij dit specifiek afgesproken wordt.

VERANTWOORDING AAN DE RAAD

Het college heeft twee formele rollen. Ten eerste spreekt het college met de directie van de regeling Rijk van Nijmegen over de inhoud (DVO's) en is het de verantwoordelijkheid van de individuele colleges om dit traject te regisseren. Ten tweede zijn de gemeenten gezamenlijk eigenaar van de MGR en vertolken de portefeuillehouders in het AB de rol van vertegenwoordiger van de deelnemende gemeenten. Dit betekent dat de gemeenteraden het college via twee lijnen kunnen aanspreken. Via de DVO-lijn op de opdrachten die het college aan de MGR verleent. Via de Eigenaarslijn op de bedrijfsvoering, de uitvoeringspraktijk en het instrumentarium van de MGR. Dit theoretische onderscheid zal in de praktijk niet vaak gemaakt worden. Bij vragen spreekt een raadslid de verantwoordelijke portefeuillehouder aan.

een praktijkvoorbeeld: **het werkbedrijf en gemeente x**

Het is lastig om in algemene zin te beschrijven hoe de MGR in een concreet geval werkt. Per beleidsdomein verschilt de beleidsruimte en de aard van het instrumentarium. Om deel 1 en deel 2 toch nader te concretiseren, wordt hiernaast een praktijkvoorbeeld te geven.

DE OPDRACHT

Op domein Werk heeft regionale samenwerking toegevoegde waarde. De MGR krijgt daarom als eerste een module Werkbedrijf. In de DVO – die gemeente X met de MGR afsluit – worden afspraken gemaakt over de basisdienstverlening.

Daarin gaat het in dit geval bijvoorbeeld over hoe het Werkbedrijf bedrijven benadert in gemeente X en hoe de lokale toegankelijkheid wordt gerealiseerd. Daarnaast worden in de DVO afspraken gemaakt over het maatwerk dat het Werkbedrijf levert.

Omdat gemeente X een specifiek soort jongerenproblematiek heeft, maakt zij in de DVO met het Werkbedrijf afspraken om hier extra aandacht aan te besteden op een logische locatie. De wethouder Werk & Inkomen van gemeente X heeft naar aanleiding van een gesprek in de raadskamers/commissies – waarin werd aangegeven dat de raad van gemeente X een meerjarige jeugdwerkloosheidsaanpak wilde – gesprekken gehad met de directie van de MGR en dit is vertaald in nieuwe maatwerkafspraken. Het gaat wel ten koste van de aanpak voor niet-uitkeringsgerechtigden. Dat is een bewuste (lokale) keuze. De wethouder van gemeente X informeerde de raad via een brief

visie op bestuurslijke samenwerking

over de DVO, de **raad** vond een aanvullend gesprek niet nodig.

Bij de regionalisering van de module Werkbedrijf, bleek overigens dat de sturingsruimte voor gemeente X niet ruim was. Nadat de kosten voor de basisdienstverlening en de verplichtingen die gemeente X in het verleden is aangegaan van het beschikbare budget van gemeente X waren afgetrokken, bleef er nog een

klein budget over. De wethouder overweegt nu om aanvullend budget in te zetten voor mensen die een grotere afstand hebben tot de arbeidsmarkt en is hierover in gesprek met de **gemeenteraad**. Dit kan in de toekomst leiden tot een nieuwe DVO of een aanpassing van de huidige DVO met de module Werkbedrijf van de MGR.



HET INSTRUMENTARIUM

De MGR moet er voor zorgen dat de vraag die een gemeente heeft, vertaald kan worden in een aanbod van instrumenten. In het geval van het Werkbedrijf zijn dat bijvoorbeeld re-integratietrajecten. In het verleden werden deze instrumenten vastgesteld in een gemeentelijke re-integratieverordening. Omdat het onwerkbaar is voor één bedrijf om te werken met negen verschillende verordeningen, wordt de regie hierover neergelegd bij de MGR. Binnen het AB worden de diverse gemeentelijke wensen geïnventariseerd (welk aanbod vraagt men?) en vertaald in één (regionaal) instrumentarium. Dat betekent dat er één regionale re-integratieverordening komt die vastgesteld wordt in de bestuurscommissie van de MGR. Indien vakinhoudelijke portefeuillehouders Werk & Inkomen sterker betrokken willen worden bij de totstandkoming van dit instrumentarium, wordt een bestuurscommissie ingericht die deze regie van het AB overneemt. In dit concrete geval is dat gebeurd. De bestuurscommissie Werkbedrijf gaat over het instrumentarium van het Werkbedrijf. De nieuwe jeugdwerkloosheidsaanpak in gemeente X betekende overigens niet dat er nieuwe besluitvorming nodig was. In het **uniforme instrumentarium** van de module Werkbedrijf zaten diverse trajecten die voor deze doelgroep ingezet kunnen worden en de module Werkbedrijf kon daarom flexibel inspelen op de vraag van gemeente X. Wel wordt er door de bestuurscommissie gewerkt aan nieuwe digitale dienstverlening met behulp van App's voor smartphones.

DE UITVOERING

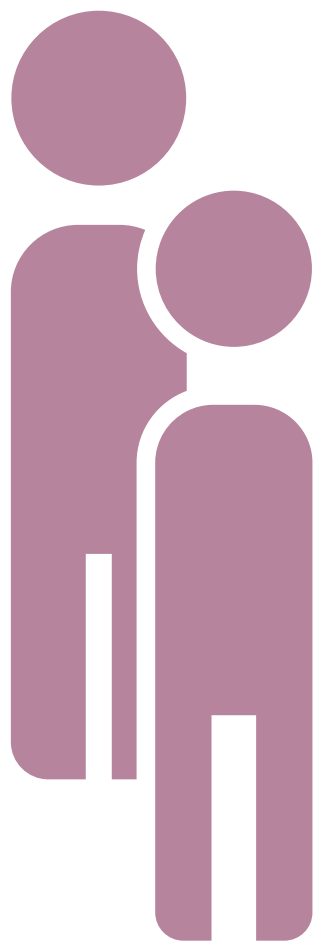
De directie van de MGR, die de dagelijkse gang van zaken aanstuurt, maakt met de vakinhoudelijke portefeuillehouder de vertaalslag tussen het aanbod van de MGR en **de vraag die een deelnemende gemeente heeft**. Over de bedrijfsvoering heeft de directie frequent overleg met het DB van de MGR. De directie stelt tussenrapportages en verantwoordingsdocumenten op, die gebruikt worden om verantwoording af te leggen aan individuele gemeenten. Uit voorlopige analyses blijkt dat de trajecten voor jongeren uitstekend zijn, maar dat het personeel van de module Werkbedrijf deze jongeren nog te weinig onder de aandacht weet te brengen van bedrijven in de regio. De portefeuillehouder van gemeente X – die zelf door de **gemeenteraad** aangesproken werd – heeft de directie aangesproken en de directie heeft verbeteringen doorgevoerd. Het DB is geïnformeerd.

DE VERANTWOORDING

In een aantal individuele gemeenteraden is diverse malen aangegeven dat raadsleden beter geïnformeerd willen worden over het maatschappelijk effect van lokaal maatwerk. Nadat dit onderwerp werd besproken in de samenwerkingscommissie, werd het door twee wethouders geagendeerd in de bestuurscommissie Werk. Dit onderwerp is door twee wethouders geagendeerd in het AB. Afgesproken is dat de MGR in haar verantwoording specifiek aandacht zal schenken aan de informatie over de uitstroom, onder andere aan een indeling naar leeftijd en opleidingsniveau.

modules en hulpstructuur

HOOFDSTUK 3



een module

Een module is een organisatieonderdeel. Bij het regionaliseren van een domein worden altijd afspraken gemaakt over wat exact onder een module valt en wat niet. De tweede en de derde die onderzocht worden zijn de regionale inkoop- en contracteringsmodule voor functies op het gebied van AWBZ/Jeugdzorg en een ICT-module. Gemeenten bepalen zelf of zij deelnemen aan deze en aan nieuwe modules, dat zijn lokale keuzes. Van tevoren wordt bepaald welke sturingsruimte en gezamenlijke basis er is, zodat hier achteraf geen discussie over ontstaat.

een module toevoegen, aanpassen of afstoten

Taken, belangen en bevoegdheden van de MGR moeten in de regeling beschreven worden. In een aantal gevallen is een ruime taakomschrijving voldoende, maar dan alleen als het over uitvoeringstaken gaat. Als er publiekrechtelijke bevoegdheden worden overgedragen aan het MGR-bestuur, dan moeten belangen, taken en bevoegdheden precies in de tekst van de regeling omschreven worden. De regeling kan alleen aangepast worden, doordat de gemeenteraden een (eensgezind) wijzigingsbesluit vaststellen. Maar ook als voor de uitvoering van een module mandaten nodig zijn van gemeentelijke bestuursorganen, moeten de gemeenteraden hier de benodigde kaders voor geven. Dit betekent dat voor het toevoegen van een nieuwe module op basis van een publiekrechtelijke bevoegdheid, altijd formele besluitvorming nodig is.

Elke gemeenschappelijke regeling heeft daarnaast een procedure met betrekking tot uittreding. De regio gaat er vanuit dat een gemeente, indien gewenst, gewoon uit moet kunnen treden zonder dat toestemming van de meerderheid van deelnemende gemeenten nodig is. Wel worden – door bijvoorbeeld personele consequenties, consequenties ten aanzien van investeringen of andere financiële consequenties – voorwaarden verbonden aan uittreding,

modules en hulpstructuur

die bijvoorbeeld betrekking hebben op het bedrag dat een gemeente voor de uittreding moet betalen aan de regeling ter compensatie van eventuele schade. Door de modulaire opbouw van verplichtingen en de daarbij af te sluiten arrangementen is mogelijke schade door beëindiging van deelname aan een module, al afgedekt; dit door de bepalingen van het betreffende arrangement. Het schaderisico van uittreding uit MGR zelf kan daardoor beperkt blijven. De uittredingsvoorwaarden worden opgesteld door het AB.

inrichting van ondersteunende functies

Het regionaliseren van een functie is per definitie een integrale afweging. Beleidsdomeinen hangen altijd met elkaar samen, het afstoten van een gemeentelijk organisatieonderdeel heeft altijd consequenties voor de rest van de organisatie. Voor de regiogemeenten is het beter om ook samen te gaan werken op ondersteunende functies, om de gevolgen van regionalisering voor de gemeentelijke organisaties op te vangen. Bijvoorbeeld door een regionale **hulpstructuur** te bouwen, waarmee in kwaliteit en omvang kan worden meebewogen met beleidskeuzes ten aanzien van primaire processen. Het gaat dan niet sec om ICT (waarover de gesprekken al worden gevoerd), maar ook om administratie, personeel, inkoop en organisatie, financiën, huisvesting en facilitair. Voor

samenwerking op ondersteunende functies ziet de regio op dit moment twee (realistische) modellen:

- het gastheermodel, waarbij Nijmegen zich opstelt als **gastheer** voor PIOFAH-functies (personeel, informatievoorziening, juridisch, organisatie, financiën, automatisering en huisvesting);
- een regionaal **shared service centrum** dat onder de MGR valt.

In het verleden hebben verkenningen plaatsgevonden naar regionale samenwerking op het gebied van PIOFAH-functies. Destijds werd geconcludeerd dat de stap naar een regionaal shared service centrum zeer fors was en hoge frictiekosten zou opleveren. Daarom is er voor gekozen om Nijmegen de rol van **gastheer** te geven in het ODRN-traject. Daarbij stelt Nijme-

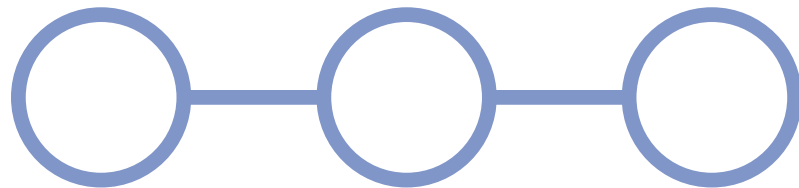
gen zich flexibel op richting de regiogemeenten als het gaat om frictiekosten. Daardoor ontstaat een voor iedereen gunstige oplossing. Deze constructie blijft de regio hanteren, totdat er een duidelijk alternatief is met draagvlak. Dat alternatief kan op termijn het regionale shared service centrum zijn, dat onder de regeling zal vallen. In 2014 kan worden verkend hoe het proces richting één **shared service centrum** er het best uit kan zien, en of de totstandkoming hiervan binnen de MGR wenselijk is.

Een belangrijk uitgangspunt bij de hulpstructuur, is dat alle modules die onder de MGR vallen, gebruik maken van deze hulpstructuur. Voor de functies die de regio gezamenlijk oppakt in de regeling, wordt gestreefd naar optimale efficiency in de ondersteuning. Dit kan alleen als deze keuze gemaakt wordt.



stappenplan

HOOFDSTUK 4



besluitvorming

Deze koers wordt in november door de colleges vastgesteld en aan de gemeenteraden gestuurd ter consultatie. Eind november volgt besluitvorming op het domein werk en wordt een concreet en eenduidig voorstel voor een regeling gemaakt. Dit voorstel is gebaseerd op deze koers. De regio start een MGR op met ruimte om per module te komen tot een flexibele invulling; dit in de wetenschap dat er een structuur wordt neergezet waarbij tussentijdse wijzigingen mogelijk zijn. Dat kan op ieder willekeurig moment, maar moet zorgvuldig voorbereid worden. Een wijziging van de regeling moet op draagvlak te kunnen rekenen in de deelnemende gemeenten.

Formeel nemen de gemeenteraden een besluit over de regeling én over het Werkbedrijf. Omdat het Werkbedrijf de eerste module is en de regeling de bevoegdheden die het Werkbedrijf gaat hebben, moet beschrijven. In november besluiten de colleges over beide stukken en tussen december 2013 en eind februari 2014 nemende gemeenteraden hier een besluit over. Hiermee wordt een fundament gelegd voor het werken aan regionale samenwerking en kan tijdig worden gestart met de bouw van een nieuw Werkbedrijf.

vervolgtraject

De MGR biedt de regio de mogelijkheid om stappen te zetten. Als de regio vindt dat het regionaliseren van een taak in regionaal verband toegevoegde waarde heeft, kan deze taak toegevoegd worden aan de MGR. Het primaat over de discussie óf er toegevoegde waarde is, is altijd een raadsaangelegenheid. Het gesprek over wat de regio gezamenlijk doet en welk maatwerk mogelijk moet zijn, wordt bij elke te regionaliseren taak, opnieuw gevoerd.

Het is van belang om steeds te blijven kijken naar de details en de finesses in de regeling. Jaarlijks wordt de regeling geëvalueerd en worden verbetervoorstellen – indien nodig – door de regionale colleges voorgelegd aan de deelnemende gemeenteraden. De ontwikkeling van de MGR is een permanent ontwikkeltraject. In dat traject zet de regio keer op keer bewuste stappen en wordt steeds gestreefd naar verbetering. Hier wordt de samenwerkingscommissie met raadsleden nauw bij betrokken.

infographics: **Studio Lakmoes**
ontwerp en vormgeving: **mado.nu**

© november 2013



**MODULAIRE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING
RIJK VAN NIJMEGEN**

De colleges van burgemeester en wethouders en de raden van de gemeenten Beuningen, Druten, Groesbeek, Heumen, Mook en Middelaar, Millingen, Nijmegen, Ubbergen, Wijchen ieder voor zover zij bevoegd zijn;

overwegende dat op het diverse domeinen, zoals op het sociaal domein en op het gebied van ICT, samenwerking tussen de gemeenten in de regio geboden is;

overwegende dat met een modulair in te vullen gemeenschappelijke regeling meer congruentie en doelmatigheid in de samenwerking tussen de gemeenten in de regio worden gerealiseerd;

overwegende dat de gemeenschappelijke regeling als eerste samenwerkingsmodule zal bevatten; het regionaal werkbedrijf;

gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Gemeentewet, de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen en de Wet werk en bijstand en diens rechtsopvolgers.

BESLUITEN:

aan te gaan de volgende

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING RIJK VAN NIJMEGEN

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. samenwerkingsverband: het openbaar lichaam als bedoeld in artikel 2 van deze regeling;
- b. regeling: de onderhavige gemeenschappelijke regeling;
- c. wet: de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- d. samenwerkingsmodule: een belang dat het samenwerkingsverband behartigt, waarvoor de deelnemende gemeenten al dan niet taken en bevoegdheden overdragen.

Artikel 2 Openbaar lichaam

Er is een openbaar lichaam, genaamd modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen. Het openbaar lichaam bezit rechtspersoonlijkheid en is gevestigd te Nijmegen.

Artikel 3 Bestuursorganen

Het samenwerkingsverband kent, onverminderd de mogelijkheid tot het instellen van bestuurscommissies als bedoeld in artikel 15 van deze regeling, de volgende bestuursorganen:

- a. het algemeen bestuur,
- b. het dagelijks bestuur;
- c. de voorzitter.

HOOFDSTUK 2 BELANGEN, TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

Artikel 4 Belangen

1. Het samenwerkingsverband wordt ingesteld om de belangen van de deelnemende gemeenten te behartigen; meer in het bijzonder op het gebied van werk, inkomen, zorg, welzijn, inkoop en ICT.
2. Het samenwerkingsverband wordt ingesteld om de belangen van de deelnemende gemeenten te behartigen op het gebied van regionale afstemming en regionale samenwerking.

Artikel 5 Taken

1. Ter behartiging van het in artikel 4 lid 1 genoemde belang werk heeft het samenwerkingsverband de volgende taken in de vorm van basisdienstverlening:
 - a. Het ondersteunen bij de arbeidsinschakeling van personen uit de doelgroep van de Wwb, loaw, loaz zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a Wwb, artikel 34 eerste lid, onder a loaw en artikel 34 eerste lid, onder a loaz en de rechtsopvolgers van deze wetten en de doelgroep loonkostensubsidie.
 - b. Het aanbieden van voorzieningen gericht op de arbeidsinschakeling aan de personen uit de onder a. genoemde doelgroep.
 - c. Het opdragen van een tegenprestatie aan de wettelijke doelgroep, indien noodzakelijk.
 - d. Coördinerende, adviserende en ondersteunende taken die in verband staan met de uitvoerende taken van de basisdienstverlening.
2. Naast de in het eerste lid genoemde basisdienstverlening kan het samenwerkingsverband taken in het kader van maatwerkafspraken uitvoeren voor de deelnemende gemeenten, ter behartiging van de belangen genoemd in artikel 4.
3. Over de omvang en uitvoering van de taken genoemd in het eerste lid, en tweede lid worden afzonderlijke (dienstverlenings-)overeenkomsten afgesloten tussen de deelnemende gemeenten en het openbaar lichaam. In deze afzonderlijke (dienstverlenings-)overeenkomsten worden maatwerkafspraken gemaakt over de wijze waarop het samenwerkingsverband per gemeente uitvoering geeft aan de dienstverlening.
4. Ter behartiging van het in artikel 4 lid 2 genoemde belang afstemming heeft het samenwerkingsverband de taak om regionale discussies over samenwerking af te stemmen en te coördineren.

Artikel 6 Bevoegdheden van het samenwerkingsverband

1. De deelnemers dragen geen publiekrechtelijke bevoegdheden - waaronder begrepen de bevoegdheid tot het vaststellen van een strategisch beleidskader - over aan het samenwerkingsverband, met uitzondering van de bevoegdheid tot het vaststellen van een verordening en beleidsregels over:
 - het ondersteunen bij de arbeidsinschakeling;
 - het aanbieden van voorzieningen;
 - het opdragen van een tegenprestatie;
 - het aanbieden van opleiding en scholing;
 - het verstrekken van een premie in verband met het verrichten van werkzaamheden.De bevoegdheid wordt uitgeoefend met inachtneming van het bepaalde in wet- en regelgeving en in de strategische beleidskaders zoals die door de raden van de deelnemende gemeenten worden vastgesteld.
2. De deelnemers verlenen ieder afzonderlijk de mandaten, volmachten en machtigingen aan het openbaar lichaam die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de taken.

HOOFDSTUK 3 HET ALGEMEEN BESTUUR

Artikel 7 Taken en bevoegdheden

1. Het algemeen bestuur is een regionaal platform voor samenwerking en afstemming.
2. Aan het algemeen bestuur behoren de taken en bevoegdheden toe die in de wet aan het algemeen bestuur zijn opgedragen, alsmede alle bevoegdheden die voorts in deze regeling aan dit orgaan worden opgedragen en niet aan het dagelijks bestuur, de voorzitter of een bestuurscommissie zijn opgedragen.
3. Het algemeen bestuur kan aan het dagelijks bestuur bevoegdheden overdragen met uitzondering van de bevoegdheid tot:
 - a. het vaststellen en wijzigen van de begroting;
 - b. het vaststellen van de rekening;
 - c. het vaststellen van verordeningen;
 - d. het vaststellen van het uitvoeringsbeleidsplan en uitvoeringsbeleidsprogramma;
 - e. het instellen van bestuurscommissies;
 - f. het oprichten van of deelnemen in stichtingen, vennootschappen, en coöperatieve en andere verenigingen passend binnen de te behartigen belangen, de taken en de bevoegdheden van het samenwerkingsverband dan wel het ontbinden van die rechtspersonen of het beëindigen van de deelneming.
 - g. het vaststellen van een managementcontract met de directie.

Artikel 8 Samenstelling en zittingsduur

1. Het algemeen bestuur bestaat uit 19 leden, de voorzitter inbegrepen, als volgt te benoemen:
 - door iedere deelnemende gemeente met uitzondering van Nijmegen worden 2 leden aangewezen;
 - door de gemeente Nijmegen worden 3 leden aangewezen.
2. Een lid van het algemeen bestuur kan niet tevens zijn medewerker in dienst van of op grond van een overeenkomst van opdracht werkzaam zijn voor het samenwerkingsverband.
3. De leden van het algemeen bestuur hebben, onverminderd het bepaalde in artikel 18, derde lid, van deze regeling zitting gedurende de zittingsduur van de gemeenteraad. Indien zij in de nieuwe zittingsperiode opnieuw als wethouder of burgemeester deel uitmaken van het college kunnen zij terstond opnieuw worden aangewezen.
4. Het lidmaatschap eindigt zodra een lid ophoudt lid of voorzitter van de raad of wethouder van de desbetreffende gemeente te zijn.
5. De leden van het algemeen bestuur, die tussentijds ontslag nemen, stellen de voorzitter van het algemeen bestuur hiervan op de hoogte. Het ontslag gaat in zodra onherroepelijk in hun opvolging is voorzien.
6. Elk lid van het algemeen bestuur heeft een plaatsvervanger. Bepalingen in deze regeling geldende voor de leden van het algemeen bestuur zijn mede van toepassing op de plaatsvervangende leden.

Artikel 9 Vergaderorde en besloten vergaderingen

1. Besluiten van het algemeen bestuur worden genomen bij meerderheid van stemmen onverminderd het bepaalde in lid 2. Leden van het algemeen bestuur hebben het volgende stemrecht:

<i>Deelnemende gemeente</i>	<i>Leden</i>	<i>Aantal stemmen per bestuurslid</i>
Ubbergen	2	3
Beuningen	2	8
Druten	2	6
Groesbeek	2	6
Heumen	2	5
Mook en Middelaar,	2	3

Millingen aan de Rijn	2	2
Nijmegen	3	36
Wijchen	2	13
Totaal	19 leden	200 stemmen

2. Besluiten van het algemeen bestuur met betrekking tot de uitoefening van de bevoegdheden genoemd in artikel 7 lid 3 kunnen alleen genomen worden indien alle algemeen bestuursleden van minimaal drie gemeenten instemmen met het besluit en voldaan is aan de in lid 1 bedoelde meerderheid van stemmen.
3. Het algemeen bestuur vergadert tenminste tweemaal per jaar en voorts zo dikwijls als de voorzitter of het dagelijks bestuur dit nodig oordeelt of ten minste een vijfde van het aantal leden van het algemeen bestuur daarom verzoekt.
4. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar.
5. Tot het sluiten van de deuren en het vergaderen in beslotenheid kan worden overgegaan met inachtneming van het bepaalde in artikel 22 van de wet en artikel 23 van de Gemeentewet (oud).
6. In een besloten vergadering van het algemeen bestuur kan niet worden beraadslaagd of besloten over:
 - a. het beleidsplan en het beleidsprogramma;
 - b. de begroting, de wijzigingen daarvan en de rekening;
 - c. het doen van een uitgaaf, voordat de begroting of de begrotingswijziging, waarbij deze uitgaaf is geraamd, is goedgekeurd;
 - d. het aangaan van geldleningen, het uitlenen van gelden en het aangaan van rekening-courantovereenkomsten;
 - e. het geheel of gedeeltelijk vervreemden en het bezwaren van de eigendommen van het samenwerkingsverband;
 - f. het onderhands verhuren, verpachten of in gebruik geven van eigendommen van het samenwerkingsverband;
 - g. het onderhands aanbesteden van werken of leveringen;
 - h. het treffen, wijzigen, verlengen of opheffen van overeenkomsten van opdracht tussen het samenwerkingsverband en andere lichamen;
 - i. het oprichten van of deelnemen in stichtingen, maatschappen, vennootschappen en coöperatieve verenigingen passend binnen de te behartigen belangen, de taken en bevoegdheden van het samenwerkingsverband dan wel het ontbinden van die rechtspersonen of beëindigen van de deelneming;
 - j. het liquidatieplan.

HOOFDSTUK 4 HET DAGELIJKS BESTUUR

Artikel 10 Taken en bevoegdheden

Aan het dagelijks bestuur is in elk geval opgedragen:

- a. het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband,
- b. het voorbereiden van al hetgeen aan het algemeen bestuur ter beraadslaging en besluitvorming wordt voorgelegd,
- c. het uitvoeren van de besluiten van het algemeen bestuur,
- d. het voorstaan van de belangen van het samenwerkingsverband bij andere overheden, instellingen en diensten waarmee, of personen met wie contact met het samenwerkingsverband van belang is,
- e. het beheer van activa en passiva van het samenwerkingsverband,
- f. de zorg, voor zover deze niet aan anderen toekomt, voor de controle op het geldelijke beheer en de boekhouding,
- g. het nemen van alle conservatoire maatregelen, zowel in als buiten rechte, en het doen van alles wat nodig is ter voorkoming van verjaring en verlies van recht en eigendom,
- h. het benoemen, het schorsen en het ontslaan van personeel in dienst van het samenwerkingsverband met uitzondering van het bepaalde in artikel 22a, al dan niet op

- arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht, een en ander voor zover de regeling niet anders bepaalt en met inachtneming van door het algemeen bestuur te stellen regelen,
- i. het houden van een voortdurend toezicht op al hetgeen het samenwerkingsverband aangaat, en voorts de taken en bevoegdheden die in deze regeling aan dit bestuur zijn opgedragen.

Artikel 11 Samenstelling en zittingsduur

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en 4 andere leden, door het algemeen bestuur aan te wijzen en te ontslaan. Minimaal 3 leden, waaronder de voorzitter, van het dagelijks bestuur worden aangewezen uit het algemeen bestuur. Ten hoogste 2 leden van het dagelijks bestuur kunnen worden aangewezen van buiten de kring van het algemeen bestuur.
2. Zij treden, onverminderd het bepaalde in artikel 16, vierde lid, van deze regeling, af op de dag van aftreden van de leden van het algemeen bestuur. Zij kunnen, indien zij opnieuw zijn aangewezen tot lid van het algemeen bestuur, terstond opnieuw worden benoemd.
3. Degene die ophoudt lid van het algemeen bestuur te zijn, houdt tevens op lid van het dagelijks bestuur te zijn.

Artikel 12 Werkwijze en vergaderorde

1. Het dagelijks bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter dit nodig oordeelt of tenminste twee leden van het dagelijks bestuur zulks schriftelijk, onder opgave van de te behandelen onderwerpen verzoeken, in welk laatste geval de vergadering binnen twee weken plaatsvindt.
2. De artikelen 54, 56, 58 en 59 van de Gemeentewet (oud) zijn van overeenkomstige toepassing.
3. Over personen wordt schriftelijk, over zaken mondeling gestemd.
4. Ieder aanwezig lid brengt één stem uit.
5. Het dagelijks bestuur kan zijn werkzaamheden verdelen over zijn leden. Het dagelijks bestuur deelt zijn besluiten ter zake mee aan het algemeen bestuur.

HOOFDSTUK 5 DE VOORZITTER

Artikel 13

1. De voorzitter wordt door het algemeen bestuur uit zijn midden aangewezen.
2. Hij is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.
3. Bij afwezigheid van de voorzitter wordt hij vervangen door een lid van het dagelijks bestuur, door dat bestuur aan te wijzen.
4. Hij tekent de stukken, die van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur uitgaan. Deze stukken worden mede-ondertekend door de secretaris.
5. Het dagelijks bestuur kan besluiten de ondertekening van de stukken die van dit bestuurscollege uitgaan op te dragen aan een ander lid van dit bestuur, aan de secretaris, genoemd in artikel 22 van deze regeling, of aan een andere ambtenaar van het samenwerkingsverband.
6. De voorzitter vertegenwoordigt het samenwerkingsverband in en buiten rechte. Hij kan de vertegenwoordiging opdragen aan een door hem aan te wijzen gemachtigde.

HOOFDSTUK 6 DE COMMISSIES

Artikel 14 Commissies van advies

1. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter kunnen commissies van advies instellen, zulks met inachtneming van artikel 24 van de wet.
2. Het algemeen bestuur stelt bij reglement één of meerdere samenwerkingscommissies in, waarin de raden van de deelnemende gemeenten vertegenwoordigd zijn, met het recht om gevraagd of ongevraagd te adviseren ten aanzien van de instelling van nieuwe

samenwerkingsmodules alsmede het monitoren, evalueren aanpassen van bestaande samenwerkingsmodules.

3. Het algemeen bestuur stelt de ten aanzien van de in lid 1 en 2 bedoelde commissies bevoegdheden, faciliteiten en samenstelling bij reglement vast

Artikel 15 Bestuurscommissies

1. Het algemeen bestuur kan commissies instellen met het oog op de behartiging van bepaalde belangen en uitvoering geven aan taken en bevoegdheden, voor zover deze niet zijn voorbehouden aan het algemeen bestuur.
2. Het algemeen bestuur gaat niet over tot het instellen van een commissie als bedoeld in het eerste lid dan na verkregen verklaring van geen bezwaar van de raden van elk van de deelnemende gemeenten.
3. Het algemeen bestuur regelt, met inachtneming van artikel 25 van de wet, hun bevoegdheden en samenstelling.

HOOFDSTUK 7 INLICHTINGEN, VERANTWOORDING EN ONTSLAG

Artikel 16 Het dagelijks bestuur en de voorzitter ten opzichte van het algemeen bestuur

1. De leden van het dagelijks bestuur zijn, tezamen en ieder afzonderlijk, aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd voor het door hen gevoerde bestuur.
2. Zij geven ongevraagd aan het algemeen bestuur alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het dagelijks bestuur te voeren en gevoerde bestuur nodig is.
3. Zij geven – tezamen dan wel afzonderlijk – aan het algemeen bestuur, wanneer dit bestuur of een of meer leden daarvan hierom verzoekt, alle gevraagde inlichtingen.
4. Een lid van het dagelijks bestuur kan door het algemeen bestuur worden ontslagen, indien dit lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit. In dit geval zijn de artikelen 49 en 50 van de Gemeentewet (oud) van overeenkomstige toepassing.
5. Het bepaalde in het eerste tot en met het vierde lid is van overeenkomstige toepassing op de voorzitter voor het door hem gevoerde bestuur.

Artikel 17 Het dagelijks bestuur en algemeen bestuur ten opzichte van raden

1. Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur geven aan de raden van de deelnemende gemeenten ongevraagd alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is.
2. Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur verstrekken aan de raden van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen die door een of meer leden van die raden worden verlangd.

Artikel 18 Leden algemeen bestuur ten opzichte van raden

1. Een lid van het algemeen bestuur verschaft de raad die dit lid heeft aangewezen met inachtneming van artikel 16 van de wet alle inlichtingen, die door die raad of door één of meer leden van die raad worden verlangd en wel op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van die raad aangegeven wijze.
2. Een lid van het algemeen bestuur is de raad die dit lid heeft aangewezen met inachtneming van artikel 16 van de wet verantwoording verschuldigd voor het door hem in dat bestuur gevoerde beleid en wel op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van die raad aangegeven wijze.
3. Een lid van het algemeen bestuur kan, onverminderd het bepaalde in artikel 8 van deze regeling, door de raad die hem heeft aangewezen worden ontslagen, indien dit lid het vertrouwen van die raad niet meer bezit.

HOOFDSTUK 8 REGLEMENT VAN ORDE

Artikel 19 Reglement van orde algemeen bestuur

1. Het algemeen bestuur stelt met inachtneming van de artikelen 22 en 23 van de wet voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden een reglement van orde vast.
2. In het reglement van orde worden onder meer regels gegeven omtrent
 - a. het horen van belanghebbenden ten aanzien van door het algemeen bestuur te nemen besluiten;
 - b. de wijze van het verstrekken van inlichtingen en het afleggen van verantwoording als bedoeld in de artikelen 16 en 17 van deze regeling.

Artikel 20 Reglement van orde dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur kan een reglement van orde voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden vaststellen, dat aan het algemeen bestuur wordt overgelegd.

HOOFDSTUK 9 HET PERSONEEL

Artikel 21 Personeel

1. Het samenwerkingsverband kan personeel aanstellen.
2. Voor het personeel van het samenwerkingsverband gelden de door het algemeen bestuur vast te stellen arbeidsvoorwaardenregelingen, bezoldigingsregelingen en andere algemene voorschriften en bepalingen.

Artikel 22 Secretaris

1. Tot het personeel van het samenwerkingsverband behoort de secretaris, die tevens directeur is. Het algemeen bestuur beslist over zijn benoeming, schorsing en ontslag en stelt zijn taken en bevoegdheden vast. De secretaris wordt bij verhindering of ontstentenis vervangen op een door het dagelijks bestuur te bepalen wijze.
2. De secretaris is het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter in alles, dat de hun opgedragen taak aangaat, behulpzaam.
3. Door de secretaris worden alle stukken die van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur uitgaan mede-ondertekend. Het bepaalde in artikel 105, tweede lid van de Gemeentewet (oud) is van overeenkomstige toepassing.
4. Het algemeen bestuur stelt voor de secretaris een instructie vast.

Artikel 22a De taken en bevoegdheden van de directie

1. Het algemeen bestuur benoemt één of meerdere leden van de directie. De leden van de directie worden benoemd, geschorst en ontslagen door het algemeen bestuur.
2. De directie is belast met de dagelijkse leiding van het samenwerkingsverband.
3. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de directie worden vastgelegd in een directiestatuut. Het directiestatuut wordt vastgesteld door het algemeen bestuur.
4. Het dagelijks bestuur kan in spoedeisende gevallen overgaan tot schorsing van de leden van de directie en doet hiervan terstond mededeling aan het algemeen bestuur. De schorsing vervalt wanneer het algemeen bestuur deze niet in zijn eerstvolgende vergadering bekrachtigt.
5. De leden van de directie worden bij afwezigheid vervangen op een wijze zoals voorzien door het dagelijks bestuur.

HOOFDSTUK 10 KLACHTEN

Artikel 23 Klachtenregeling

Het algemeen bestuur stelt, met inachtneming van hoofdstuk 9, titel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht, een klachtenregeling vast.

HOOFDSTUK 11 VERGOEDINGEN

Artikel 24 Regeling inzake vergoeding van werkzaamheden

1. Het algemeen bestuur kan met inachtneming van de artikelen 21 en 25 van de wet voor de leden van het dagelijks bestuur en voor de leden van een commissie als bedoeld in artikel 15 van deze regeling, die niet de functie van burgemeester, wethouder of secretaris vervullen, een regeling inzake de vergoeding van hun werkzaamheden respectievelijk voor het bijwonen van vergaderingen een tegemoetkoming in de kosten vaststellen.
2. Het algemeen bestuur kan met inachtneming van artikel 24 van de wet bepalen dat de leden van een commissie als bedoeld in artikel 14 van deze regeling, die niet de functie van burgemeester, wethouder, raadslid of secretaris vervullen een vergoeding voor het bijwonen van vergaderingen ontvangen.
3. Het bepaalde in de vorige leden is niet van toepassing op ambtenaren werkzaam bij één of meer van de deelnemende gemeenten, die als zodanig tot lid van een commissie zijn benoemd. Deze ambtenaren hebben geen recht op vergoeding.
4. De in het eerste en tweede lid bedoelde regelingen worden aan Gedeputeerde Staten gezonden.

HOOFDSTUK 12 HET UITVOERINGSBELEIDSPLAN EN HET UITVOERINGSBELEIDSPROGRAMMA

Artikel 25 Uitvoeringsbeleidsplan

1. Het algemeen bestuur stelt een uitvoeringsbeleidsplan vast waarin het beleid dat het bestuur van het samenwerkingsverband voornemens is uit te voeren, in grote lijnen wordt aangegeven. Het algemeen bestuur kan een of meer onderdelen van het uitvoeringbeleidsplan afzonderlijk vaststellen.
2. Het beleidsplan beslaat een periode van vier jaar. Jaarlijks kan het algemeen bestuur besluiten over bijstelling van het beleidsplan.

Artikel 26 Uitvoeringsbeleidsprogramma

Het algemeen bestuur stelt voor ieder jaar een uitvoeringsbeleidsprogramma vast, waarin de activiteiten van het samenwerkingsverband worden aangegeven. Het uitvoeringsbeleidsprogramma bevat voorts in ieder geval een overzicht van de voor de verwezenlijking van de activiteiten benodigde financiële en personele middelen.

Artikel 27 Totstandkoming

De totstandkoming van het uitvoeringsbeleidsplan en het uitvoeringsbeleidsprogramma geschiedt op overeenkomstige wijze als in artikel 29, eerste tot en met vijfde lid van deze regeling, voor de begroting is aangegeven.

HOOFDSTUK 13 FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 28 Administratie en controle

1. Het algemeen bestuur stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan. Artikel 212 van de Gemeentewet, zoals luidend vanaf de inwerkingtreding van de Wet dualisering gemeentebestuur, is van overeenkomstige toepassing.
2. Het algemeen bestuur stelt bij verordening regels vast voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie. Deze verordening waarborgt dat de rechtmatigheid van het financiële beheer en van de inrichting van de financiële organisatie wordt getoetst. Artikel 213 van de Gemeentewet, zoals luidend vanaf de inwerkingtreding van de Wet dualisering gemeentebestuur is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 29 Begrotingsprocedure

1. Het dagelijks bestuur zendt vóór 1 mei een ontwerpbegroting van het samenwerkingsverband voor het komende kalenderjaar, vergezeld van een behoorlijke toelichting, toe aan de raden van de deelnemende gemeenten.
2. Het dagelijks bestuur houdt bij het opstellen van de ontwerpbegroting rekening met de door de raden van de deelnemende gemeenten opgestelde begrotingsrichtlijnen.
3. De ontwerpbegroting wordt door de zorg van de besturen van de deelnemende gemeenten voor eenieder ter inzage gelegd en tegen betaling van de kosten algemeen verkrijgbaar gesteld. Artikel 190, tweede lid en derde lid, van de Gemeentewet, zoals luidend vanaf de inwerkingtreding van de Wet dualisering gemeentebestuur is van overeenkomstige toepassing.
4. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.
5. Het algemeen bestuur stelt de begroting vast vóór 1 juli van het jaar, voorafgaande aan dat, waarvoor de begroting moet dienen.
6. Terstond na de vaststelling zendt het algemeen bestuur de begroting aan de raden van de deelnemende gemeenten, die ter zake bij Gedeputeerde Staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
7. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 juli aan Gedeputeerde Staten.
8. Het bepaalde in dit artikel is, met uitzondering van de genoemde termijnen, van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting.

Artikel 30 Bijdragen van de gemeenten

1. In de begroting wordt aangegeven welke bijdrage elke afzonderlijke gemeente verschuldigd is voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft.
2. Voor de berekening van deze bijdrage wordt rekening gehouden met bijdragen van het Rijk en van anderen.
3. De deelnemers betalen bij wijze van voorschot jaarlijks vóór 16 januari, vóór 16 april, vóór 16 juli en vóór 16 oktober telkens een kwart van de in lid 1 bedoelde bijdrage.
4. De deelnemers dragen er zorg voor dat het samenwerkingsverband te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.

Artikel 31 Jaarrekening

1. Het dagelijks bestuur biedt de rekening over het afgelopen jaar en het jaarverslag, daarbij gevoegd de accountantsverklaring, bedoeld in artikel 213, derde lid van de Gemeentewet en het verslag van bevindingen, bedoeld in artikel 213, vierde lid van de Gemeentewet, jaarlijks vóór 1 mei ter vaststelling aan het algemeen bestuur aan onder gelijktijdige toezending aan de

besturen van de gemeenten. Met Gemeentewet wordt bedoeld de Gemeentewet, geldend vanaf de inwerkingtreding van de Wet dualisering gemeentebestuur.

2. De raden van de gemeenten kunnen binnen twee maanden na toezending bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de rekening naar voren brengen.
3. Het algemeen bestuur stelt de rekening vast vóór 1 juli, volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft.
4. Zij wordt binnen twee weken, doch in ieder geval vóór 15 juli, met alle bijbehorende stukken en het jaarverslag aan Gedeputeerde Staten aangeboden.
5. Vaststelling van de rekening strekt het dagelijks bestuur tot décharge, behoudens later in rechte gebleken valsheid in geschrifte of andere onregelmatigheden.
6. In de rekening wordt het door elk van de deelnemende gemeenten over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen.
7. De kosten die resteren na afrekening per module op basis van de dienstverleningsovereenkomsten worden na aftrek van de inkomsten verdeelt naar de gemeenten, voor 50% van de kosten op basis van het aantal klanten indien van toepassing en 50% van de kosten op basis van het aantal inwoners. Indien toerekening van kosten aan klanten niet mogelijk is vindt de kostenverdeling plaats op basis van aantal inwoners.
8. Verrekening van het verschil tussen het op grond van artikel 30 van deze regeling bepaalde en het werkelijk verschuldigde, vindt plaats terstond na de mededeling van de vaststelling van de rekening.

HOOFDSTUK 14 HET ARCHIEF

Artikel 32 Archivering

1. Ten aanzien van de zorg en het beheer van de archiefbescheiden van de organen van de regeling alsmede ten aanzien van het toezicht op het beheer zijn de voorschriften van de gemeente van vestiging van overeenkomstige toepassing.
2. De aan de uitvoering van het eerste lid verbonden kosten komen ten laste van de regeling.
3. Als beheerseenheden worden aangemerkt de door het dagelijks bestuur als zodanig aangewezen organisatieonderdelen.

HOOFDSTUK 15 TOETREDING, UITTREDING EN OPHEFFING

Artikel 33 Toetreding en uittreding

1. Een gemeente kan toe- of uittreden krachtens daartoe strekkende besluiten van haar bestuursorganen.
2. De uittreding gaat in 1 jaar na het verstrijken van het jaar waarin het besluit tot toe- of uittreding is genomen.
3. De toetreding gaat in nadat het daartoe strekkende besluit van de bestuursorganen van de deelnemende gemeenten is genomen.
4. Het algemeen bestuur kan voorwaarden verbinden aan de toe- of uittreding.
5. Bij een gemeentelijke herindeling van één of meerdere deelnemende gemeenten zoals bedoeld in de Wet algemene regels herindeling kan het algemeen bestuur besluiten om een termijn vast te stellen die afwijkt van de in lid 2 genoemde termijn. Rechten en verplichtingen van de uitredende gemeente - voor herindeling - jegens het samenwerkingsverband, blijven gelden voor de toetredende gemeente na herindeling.

Artikel 34 Wijziging en opheffing

1. De regeling kan worden gewijzigd of opgeheven bij daartoe strekkend besluit van de besturen van twee derde van het aantal deelnemende gemeenten.
2. Elke deelnemende gemeente en het algemeen bestuur is bevoegd een wijziging in de regeling aan de besturen van de deelnemende gemeenten in overweging te geven via een daartoe

strekking voorstel. Het dagelijks bestuur zendt het voorstel van het algemeen bestuur toe aan de besturen van de deelnemende gemeenten.

3. De bij de wet voorgeschreven toezending van de wijziging aan Gedeputeerde Staten geschiedt door de zorg van het college van de gemeente Nijmegen.

Artikel 35 Liquidatie

1. Ingeval van opheffing van de regeling besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en stelt daarvoor de nodige regelen. Hierbij kan van de bepalingen van de regeling worden afgeweken.
2. Het liquidatieplan wordt door het algemeen bestuur, de raden van de gemeenten gehoord, vastgesteld.
3. Het liquidatieplan voorziet ook in de gevolgen die de beëindiging heeft voor het personeel als bedoeld in hoofdstuk 9 van deze regeling.
4. Het liquidatieplan geeft regels voor de wijze waarop de deelnemende gemeenten, voor zover het saldo ontoereikend is, zorgdragen voor de nakoming van de verplichtingen van het samenwerkingsverband, uitgaande van de verdeling van financiële lasten en risico's tussen deelnemende zoals vastgelegd in de contractuele afspraken tussen deelnemende gemeenten per samenwerkingsmodule.
5. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de liquidatie.
6. Zo nodig blijven de organen van het openbaar lichaam ook na het tijdstip van opheffing in functie, totdat de liquidatie is voltooid.

HOOFDSTUK 17 SLOTBEPALINGEN

Artikel 36 Duur van de regeling

De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 37 Inwerkingtreding

De regeling treedt in werking op 1 juli 2014.

Artikel 38 Citeertitel

De regeling wordt aangehaald als: MGR Rijk van Nijmegen

Artikel 39 Toezending aan Gedeputeerde Staten

Het college van de gemeente Nijmegen draagt zorg voor de in artikel 26, eerste lid van de wet voorgeschreven toezending van de regeling aan Gedeputeerde Staten.

HOOFDSTUK 18 OVERGANGSBEPALINGEN

Artikel 40

1. De begroting wordt voor de eerste maal vastgesteld voor de periode aanvangende op de dag waarop de regeling in werking treedt, tot het einde van het kalenderjaar, dan wel, wanneer het algemeen bestuur dit bepaalt, tot het einde van het volgende kalenderjaar.
2. De eerste rekening heeft betrekking op de periode waarvoor de eerste begroting geldt.

Aldus besloten door het college van de gemeente Beuningen,
op

De burgemeester,

De Secretaris

Aldus besloten door het college van de gemeente Druten,
op

De burgemeester,

De Secretaris

Aldus besloten door het college van de gemeente Groesbeek,
op

De burgemeester,

De Secretaris

Aldus besloten door het college van de gemeente Heumen,
op

De burgemeester,

De Secretaris

Aldus besloten door het college van de gemeente Mook en Middelaar,
op

De burgemeester,

De Secretaris

Aldus besloten door het college van de gemeente Millingen aan de Rijn,
op

De burgemeester,

De Secretaris

Aldus besloten door het college van de gemeente Nijmegen,
op

De burgemeester,

De Secretaris

Aldus besloten door het college van de gemeente Ubbergen,
op

De burgemeester,

De Secretaris

Aldus besloten door het college van de gemeente Wijchen,
op

De burgemeester,

De Secretaris

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Beuningen,
op

De voorzitter,

De raadsgriffier,

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Druten,
op

De voorzitter,

De raadsgriffier,

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Groesbeek,
op

De voorzitter,

De raadsgriffier,

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Heumen,
op

De voorzitter,

De raadsgriffier,

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Mook en Middelaar,
op

De voorzitter,

De raadsgriffier,

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Millingen aan de Rijn,
op

De voorzitter,

De raadsgriffier,

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Nijmegen,
op

De voorzitter,

De raadsgriffier,

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Ubbergen,
op

De voorzitter,

De raadsgriffier,

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Wijchen,
op

De voorzitter,

De raadsgriffier,

Toelichting

Deze toelichting maakt onlosmakelijk deel uit van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR).

Algemeen

Bij het opstellen van deze regeling zijn de door de colleges vastgestelde uitgangspunten voor regionale samenwerking in Rijk van Nijmegen gebruikt. Deze zijn:

- a. De regio wil geen lappendeken van GR'en. Daarom wordt één MGR opgericht, waaronder in de toekomst ook andere modules (nieuw toe te voegen functies) kunnen komen te hangen. Over het toevoegen van andere modules wordt separaat en in later stadium gesproken. Benadrukt wordt dat deelname "per module" een lokale afweging is.
- b. De bouw van het Werkbedrijf heeft prioriteit. Voor de aansturing van het Werkbedrijf wordt een "bestuurscommissie Werk" ingericht. Deze bestaat uit de portefeuillehouders Werk. De bevoegdheden die nodig zijn om het Werkbedrijf aan te sturen worden bij de bestuurscommissie Werk neergelegd.
- c. De MGR is een uitvoeringsorganisatie en een platform voor regionaal overleg. De MGR is vooralsnog een "lege rechtsvorm" die alleen gevuld wordt met een AB, een DB (beide conform de Wgr) en een secretariaat.
- d. De stemverhouding in het AB van de MGR is naar rato van inwonersaantallen, met die nuance dat er bij stemming minimaal 3 gemeenten in moeten stemmen met besluitvorming.

Monistisch stelsel GR

De dualisering van het overheidsbestuur is (nog) niet doorgevoerd in de Wet gemeenschappelijke regelingen. Om die reden wordt in deze wet en in de MGR verwezen naar de oude Gemeentewet van voor de dualisering. Voor de duidelijkheid worden de artikelen waarna in de regeling zelf wordt verwezen (Staatsblad 1993, 668), hier opgenomen:

Artikel 22

De leden van het gemeentebestuur en andere personen die deelnemen aan de beraadslaging kunnen niet in rechte worden vervolgd of aangesproken voor dan wel worden verplicht getuigenis af te leggen als bedoeld in artikel 191, eerste lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering over hetgeen zij in de vergadering van de raad hebben gezegd of aan de raad schriftelijk hebben overgelegd.

Artikel 23

1. De vergadering van de raad wordt in het openbaar gehouden.
2. De deuren worden gesloten, wanneer ten minste een vijfde van het aantal leden dat de presentielijst heeft getekend daarom verzoekt of de voorzitter het nodig oordeelt.
3. De raad beslist vervolgens of met gesloten deuren zal worden vergaderd.
4. Van een vergadering met gesloten deuren wordt een afzonderlijk verslag opgemaakt, dat niet openbaar wordt gemaakt tenzij de raad anders beslist.

Artikel 54

1. De vergaderingen van het college van burgemeester en wethouders worden met gesloten deuren gehouden, voor zover het college niet anders heeft bepaald.
2. Het reglement van orde voor de vergaderingen kan regels geven omtrent de openbaarheid van de vergaderingen van het college.
3. Ten aanzien van bepalingen in het reglement van orde die betrekking hebben op vergaderingen vindt artikel 148 geen toepassing.

Artikel 56

1. *In de vergadering van het college van burgemeester en wethouders kan slechts worden beraadslaagd of besloten, indien ten minste de helft van het aantal zitting hebbende leden tegenwoordig is.*
2. *Indien het vereiste aantal leden niet tegenwoordig is, belegt de burgemeester, onder verwijzing naar dit artikel, opnieuw een vergadering.*
3. *Op de vergadering, bedoeld in het tweede lid, is het eerste lid niet van toepassing. Het college kan echter over andere aangelegenheden dan die waarvoor de eerdere vergadering was belegd alleen beraadslagen of besluiten, indien ten minste de helft van het aantal zitting hebbende leden tegenwoordig is.*

Artikel 58

De artikelen 28, eerste tot en met derde lid, 29 en 30 zijn ten aanzien van de vergaderingen van het college van burgemeester en wethouders van overeenkomstige toepassing.

Artikel 59

1. *Indien bij een stemming, anders dan over personen voor het doen van benoemingen, voordrachten of aanbevelingen, de stemmen staken, wordt opnieuw gestemd.*
2. *Staken de stemmen andermaal over hetzelfde voorstel, dan beslist de stem van de voorzitter.*

Artikelsgewijze toelichting MGR

Artikelen 4, 5 en 6

De regio geeft prioriteit aan de bouw van het Werkbedrijf (uitgangspunt b), maar richt ook één MGR in waarin later stadium nieuwe modules opgehangen kunnen worden (uitgangspunt a). Daarnaast is de MGR bedoeld voor afstemmings- en samenwerkingsvraagstukken op het gebied van regionale samenwerking.

Dat heeft de volgende consequenties voor deze artikelen:

1. *Het belang van de MGR wordt in zo breed mogelijk perspectief beschreven in artikel 4.*
2. *Bij de specifieke overdracht van bevoegdheden worden alleen de bevoegdheden voor het nieuwe Werkbedrijf benoemd.*

Als de regio in later stadium nieuwe modules aan de MGR wil toevoegen, kan dit betekenen dat artikelen aangepast moeten worden, bijvoorbeeld in de artikelen 5 (taken) en 6 (bevoegdheden). Indien raadsbevoegdheden hiervoor overgedragen moeten worden, dienen de raden deze wijziging vast te stellen voordat deze geëffectueerd kan worden. Indien het gaat om de overdracht van collegebevoegdheden, kan dit niet gebeuren voordat de raden ingestemd hebben.

Artikel 9

Uitgangspunt d is niet één op één over te nemen in artikel 9. Het is niet mogelijk om in generieke zin te werken met gekwalificeerde meerderheden bij besluitvorming. Voorgeschreven wordt dat dan in de regeling specifiek aangegeven wordt bij welke besluitvorming sprake is van generieke besluitvorming. In lid 2 wordt hiervoor verwezen naar artikel 7 lid 3 van de regeling MGR. Concreet betekent dit dat voor alle besluitvorming over deze bevoegdheden – en in de praktijk zijn dat de belangrijke besluiten – gewerkt wordt met een gekwalificeerde meerderheid (meerderheid én minimaal 3 gemeenten stemmen in).

Artikel 11

Het is mogelijk om in het dagelijks bestuur externen te benoemen (buiten de kring van het algemeen bestuur). Hiervoor is een aantal redenen:

- 1. Het maakt het mogelijk externe deskundigen te benoemen als de regio dit wenst;*
- 2. Het maakt het mogelijk externe leden te benoemen als wetgeving dat vraagt;*
- 3. Het maakt het mogelijk portefeuillehouders die niet in het algemeen bestuur zitten te benoemen indien de regio dit wenst.*

Het aanstellen en afzetten van een dagelijks bestuurslid blijft altijd een bevoegdheid van het algemeen bestuur, ook als dit leden zijn van buiten de kring van het algemeen bestuur.

Artikel 15

Een reglement voor een bestuurscommissie is een intern reglement binnen de MGR. De regio heeft aangegeven dat er een bestuurscommissie Werk komt (uitgangspunt b). Deze bestuurscommissie staat niet opgenomen in deze regeling, omdat de regeling alleen de mogelijkheid schept zo'n commissie in te stellen. De uitwerking hiervan vindt in later stadium plaats.



Ingekomen stuk D7 (PA 20 november 2013)

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Datum
6 november 2013

Ons kenmerk
MO20/13.0013229

Contactpersoon
Arjen Besselink

Onderwerp
De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling

Datum uw brief
Nvt

Doorkiesnummer
0629042946

Geachte leden van de raad,

De afgelopen twee jaar is er veel gesproken over intergemeentelijke samenwerking in de regio Rijk van Nijmegen. Er is onderzocht of regionale samenwerking wenselijk is, welke modellen voor samenwerking er zijn en welke van deze modellen – onder welke voorwaarden – het best passen bij onze regio. Dat gesprek is gevoerd door raadsleden, colleges, burgemeesters en portefeuillehouders die verantwoordelijk zijn voor de implementatie van de nieuwe Participatiewet, de nieuwe Wmo en de nieuwe Jeugdwet. In die gesprekken hebben bestuurders en politici elkaar gevonden. In de regio is een aantal uitgangspunten vastgesteld, dat een kader schept voor het uitwerken van een concrete MGR. Deze uitgangspunten zijn gebaseerd op de behoefte aan meer regionale samenwerking en afstemming. Naast een nieuw werkbedrijf heeft de regio hiervoor een platform nodig.

Wij en de andere regionale colleges hebben daarom de volgende uitgangspunten vastgesteld:

1. De regio wil geen lappendeken van gemeenschappelijke regelingen. Daarom wordt één MGR ingericht, waaronder in de toekomst ook andere modules (nieuw toe te voegen functies) kunnen komen te hangen.
Over het toevoegen van concrete andere modules wordt separaat en in later stadium gesproken. Benadrukt wordt dat deelname “per module” een lokale afweging is.
2. De bouw van het werkbedrijf heeft prioriteit. Voor de aansturing van het werkbedrijf wordt (binnen de MGR) een “bestuurscommissie Werk” ingericht. Deze commissie bestaat uit de portefeuillehouders Werk. De bevoegdheden die nodig zijn om het werkbedrijf aan te sturen, worden bij de bestuurscommissie Werk neergelegd.
3. De MGR is een uitvoeringsorganisatie en een platform voor regionaal overleg. De MGR is voornamelijk een “lege rechtsvorm” die alleen gevuld wordt met een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur (beide conform de Wgr) en een secretariaat.

Vervolgvel

1

4. De stemverhouding in het bestuur van de MGR is naar rato van inwonersaantallen, met die nuance dat er bij stemming minimaal 3 gemeenten in moeten stemmen met besluitvorming.

In de bijlage van deze raadsinformatiebrief, vindt u het koersdocument *“In een goede relatie geef je elkaar de ruimte”* (bijlage 1). Dat document is een nadere concretisering van de MGR en dient ter onderbouwing van deze uitgangspunten.

Een viertal lijnen liggen ten grondslag aan de vorming van de MGR. Deze worden hieronder beschreven.

Vorm volgt inhoud

In de regio wordt niet samengewerkt om het samenwerken. Samenwerken moet toegevoegde waarde hebben. Het inhoudelijke debat over deze toegevoegde waarde vindt altijd plaats voordat we iets in regionaal verband organiseren en toevoegen aan de MGR. De uiteindelijke beslissing wordt altijd genomen door de raden.

In dit kader is de komst van nieuwe wetgeving op het sociaal domein een belangrijke reden geweest om regionalisering een impuls te geven. In de nieuwe Participatiewet – en in het Sociaal Akkoord – worden 35 arbeidsmarktregio's benoemd die allemaal een werkbedrijf moeten krijgen voor mensen die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt. Dan gaat het niet alleen om de huidige groep WSW-ers, maar ook om mensen die op dit moment een Wajong- of WWB-uitkering ontvangen. De regio heeft in *“Samen Sterker”* uitgesproken één Werkbedrijf te bouwen voor de hele regio.

De samenhang tussen dat wat dit Werkbedrijf gaat doen en de nieuwe Jeugdwet en nieuwe Wmo is overigens zeer groot. We geven twee voorbeelden, maar er zijn er veel meer te bedenken.

Voorbeeld 1: een sluitende aanpak

De arbeidsmatige dagbesteding valt op dit moment onder de AWBZ (nieuwe Wmo), de mensen die zo'n dagbestedingsplek hebben ontvangen vaak een Wajong-uitkering (nieuwe Participatiewet). Het verschil tussen mensen die in deze situatie zitten en de mensen die een interne plek hebben bij SW-bedrijf Breed (nieuwe Participatiewet) is niet altijd groot, terwijl op dit moment de wijze waarop zij benaderd worden wel grote verschillen kent. Het creëren van logische dienstverlening, voor bedrijven en mensen, kan de regio alleen bereiken als dit vraagstuk integraal (en niet verkokerd) benaderd wordt.

Voorbeeld 2: maatwerk in de lokale toegangspoorten

Mensen die op meerdere leefgebieden een probleem hebben, zijn niet gebaat bij veel hulpverleners die onderling niet afstemmen. De regio heeft de ambitie om deze mensen – via de lokale toegangspoorten – integraal te helpen. Soms kan het Werkbedrijf een oplossing bieden voor problemen op andere leefgebieden, in andere gevallen zijn andere disciplines eerst aan zet. Bij de organisatie van een aanpak voor deze mensen, is integraliteit (“je plek kennen in de lokale maatwerkbenadering”) en efficiëntie (bijv. gebruik maken van elkaars faciliteiten) belangrijk.

De ambitie in de nota *“Kracht door verbinding”* sluit naadloos aan op de plannen voor het Werkbedrijf, maar de benadering van de taken op domein Werk is anders dan op Zorg en Ondersteuning. Dat wordt onder andere veroorzaakt door de aard van de beleidsdomeinen (strikte juridische kaders versus algemene zorgplichten) en de verschillen tussen de huidige manieren van organiseren (gemeente zelf versus vooral door externe partijen). Van de expertise van deze bestaande partijen, wordt gebruik gemaakt. Aan de MGR willen we een regionale inkoop- en contracteringsmodule toevoegen, omdat een gezamenlijke aanpak hierin de positie van alle gemeenten versterkt.

Op 1 januari 2015 krijgen de regiogemeenten er een groot aantal bevoegdheden bij. De voorbereiding op deze transitie heeft zorgvuldig plaatsgevonden en met de bouw van de MGR *volgt de vorm* (de MGR) *de inhoud* (in dit geval de ontwikkelingen op het sociaal domein).

Indien de regio nieuwe taken onder de MGR wil hangen, wordt het principe “vorm volgt inhoud” ook gevolgd.

Ruimte voor lokaal maatwerk

Als een aantal organisaties gaat samenwerken, betekent dat per definitie dat deze organisaties inzetten op meer harmonisering. Deze harmonisering bepaalt de toegevoegde waarde van regionalisering. Uitgangspunt achter de MGR is echter ook dat er altijd gekeken wordt welk maatwerk de organisatie gemeenten nog kan bieden. Als de regio besluit om iets te regionaliseren, wordt altijd in kaart gebracht hoe deze twee zaken (basispakket en maatwerk) zich tot elkaar verhouden.

De balans in deze discussie (over de inhoud) wordt opgemaakt door de gemeenteraad. De keuze om een module toe te voegen aan de MGR of te participeren in een module, is vrijwillig en ligt altijd bij de gemeenteraad. In het kader van de politieke legitimiteit is het van belang om – voordat een taak in regionaal verband wordt georganiseerd – duidelijkheid te bieden over welke sturingsruimte een deelnemende gemeente heeft.

De MGR gaat over het “hoe”, niet over het “wat”.

De MGR is een uitvoeringsorganisatie en geeft invulling aan gemeentelijk beleid. Dit uit zich doordat iedere gemeente per module (een afdeling, zoals het werkbedrijf of een inkooporganisatie) een dienstverleningsovereenkomst afsluit. De gemeenteraden stellen de kaders, de MGR voert uit. Het college is verantwoordelijk voor de vertaalslag en de inhoudelijke portefeuillehouder is direct aanspreekbaar voor de raden.

Werken aan samenwerking is een proces van wegen en heroverwegen.

De MGR staat er niet in één keer. De komende jaren zullen wij dit constructief regelmatig moeten bijschaven.

Bovenstaande punten staan toegelicht in het koersdocument zelf. Daarin wordt ook beschreven hoe de governance van de MGR er op hoofdlijnen uit zal zien.

Het besluit tot het instellen van de MGR wordt aangeboden op het moment dat besluitvorming over het nieuwe regionale Werkbedrijf plaatsvindt. Dit verwachten wij u eind november te kunnen

Vervolgvel

3

aanbieden. Dat betekent dat u op dat moment twee besluiten krijgt voorgelegd die onlosmakelijk aan elkaar verbonden zitten: een besluit om een MGR op te richten (de regeling) én een besluit om de eerste module (het Werkbedrijf) in te richten binnen deze MGR.

Eind november 2013 zullen wij de uitgangspunten en een uitgewerkte regeling voor een MGR ter besluitvorming aan uw raad voorleggen. Met deze brief stellen we u op de hoogte van de door de colleges vastgestelde uitgangspunten en van het proces. De belangrijkste vraag die eind november beantwoord moet worden, is of de regio deze koers wil varen.

Hoogachtend,

college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,

De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls

drs. B. van der Ploeg

Aantal Bijlagen: 1 (In een goede relatie geef je elkaar de ruimte)

november 2013

Rijk van Nijmegen

DE MODULAIRE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING

Een koers voor samenwerking in de regio Rijk van Nijmegen



“In een goede relatie geef je elkaar de ruimte”

Samenwerking heeft een toegevoegde waarde

SAMENVATTING

In het Rijk van Nijmegen wordt goed samengewerkt tussen gemeenten. De laatste periode nemen de samenwerkingsambities toe. Niet alleen omdat erom gevraagd wordt, maar ook omdat de regio ervan overtuigd is dat samenwerking toegevoegde waarde heeft voor burgers en bedrijven. Op het sociaal domein is deze waarde al beschreven in twee regionale visies. Deze inhoudelijke basis gebruikt de regio om een vervolgstap te zetten: "vorm volgt inhoud."

De afgelopen twee jaar is verkend waar intergemeentelijke samenwerking in Rijk van Nijmegen aan moet voldoen, niet alleen inhoudelijk maar ook met betrekking tot de **vorm**. Na twee raadsconferenties, een raadsconsultatieronde en een aantal collegebijeenkomsten is het mogelijk conclusies te trekken. Samenwerking in de regio:

- haalt het maximale uit de uitvoering (instrumenteel niveau);
 - laat beleid een lokale aangelegenheid;
 - levert geen bestuurlijke drukte op;
 - gaat uit van ontkooking en integraliteit.
- Op basis van al deze ontwikkelingen wordt nu voorgesteld een Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) voor het Rijk van Nijmegen te bouwen. Vanuit het beginsel vorm volgt **inhoud** wordt de MGR in eerste instantie gevuld met één module:
- een nieuwe Werkbedrijf,

Later mogelijk aan te vullen met andere modules, te beginnen bij:

- een ICT-bedrijf;
- een contract- en inkoop eenheid voor de nieuwe Wmo/Jeugdwet.

Over deze modules vindt separate besluitvorming plaats door de gemeenteraden. Als de regio in de toekomst andere **modules wil toevoegen** aan de MGR, vergt dit ook afzonderlijke besluitvorming. Een aantal aspecten moet uit de concrete voorstellen voor het toevoegen van nieuwe modules blijken:

- de toegevoegde waarde van regionalisering voor burgers en bedrijven;
- de gemeenschappelijke basis (wat doet de regio gezamenlijk);
- het verwachtingspatroon (welke ruimte heeft een gemeente);
- is vrijwillig, maar niet vrijblijvend (deelnemen aan een module is een lokale keuze, maar deelnemen betekent ook echt deelnemen).

De bouw van de MGR is een proces van elkaar vinden, schaven en elke keer weer opnieuw afwegen. Naast de MGR blijven er altijd andere opties om samenwerking vorm te geven: via gastheerconstructies of bestaande organisaties (zoals de GgD en de Veiligheidsregio). De regio spreekt nu wel hardop uit dat ze – op Rijk van Nijmegen schaal – **geen nieuwe gemeen-**

schappelijke regelingen opricht. En omdat de regiogemeenten niet bij alle regionaliseringstrajecten het wiel steeds opnieuw uit willen vinden, wordt daarnaast een hulpstructuur opgezet met uitgangspunten voor ondersteunende functies en fricties.

Vanuit de overtuiging dat de regiogemeenten **samen sterker** staan en dat de regio zoekt naar **kracht door verbinding**, is dit een eerste bewuste stap naar meer gezamenlijkheid; maar, met respect voor elkaars individuele positie. In een goede relatie geef je elkaar immers de ruimte.





pag 2 **samenvatting**



HOOFDSTUK 1 — CONTEXT EN KOERS

pag 4 **een terugblik**

pag 5 **actuele ontwikkelingen en perspectieven**

pag 6 **de MGR. Een oplossing voor de toekomst!**

pag 6 **concrete consequenties**



HOOFDSTUK 2 — VISIE OP SAMENWERKING

DEEL 1 — pag 8 **sturing**

pag 8 De raad bepaalt de strategische kaders

pag 10 Het Algemeen Bestuur (AB)

pag 10 Bestuurscommissies

pag 11 Het college legt concrete afspraken vast in een DVO

pag 11 Het dagelijks bestuur (DB) en de directie

pag 11 flexibiliteit

DEEL 2 — pag 12 **verantwoording en controle**

DEEL 3 — pag 12 **een praktijkvoorbeeld: het werkbedrijf en gemeente x**

pag 13 Het instrumentarium

pag 13 De uitvoering

pag 13 De verantwoording



HOOFDSTUK 3 — MODULES EN HULPSTRUCTUUR

pag 14 **een module**

pag 14 **een module toevoegen, aanpassen of afstoten**

pag 15 **inrichting van ondersteunende functies**



HOOFDSTUK 4 — STAPPENPLAN

pag 16 **besluitvorming**

pag 16 **vervolgtraject**

context en koers

HOOFDSTUK 1

een terugblik

Begin 2012 kwamen de colleges uit de regio bij elkaar om de regionalisering te bespreken. Een Regionaal Aanjaagteam kreeg de opdracht te onderzoeken of intensivering van de samenwerking in de regio mogelijk zou zijn. Medio 2012 bracht dit team de resultaten van haar onderzoek naar buiten in het rapport '*Niet gelijk, wel gelijkwaardig & niet gelijk, wel geleidelijk*'. De conclusie was dat er een goede regionale voedingsbodem ligt voor intensivering van samenwerking. Het aanjaagteam kreeg vervolgens de opdracht alle mogelijke en passende formele vormen in kaart te brengen.

Eind 2012 heeft dit geresulteerd in het rapport '*Een koepel voor regionale zuilen*', dat in februari 2013 is gebruikt voor een regionale conferentie over regionalisering. Het rapport eindigt met een aantal overwegingen:

- Het naast elkaar laten bestaan van afzonderlijke gemeenschappelijke regelingen kan ongewenste effecten hebben. *Terughoudendheid bij het vormen van nieuwe GR'en is gewenst.*
- Een *publiekrechtelijk model* heeft de voorkeur. Het soort activiteiten waarin de regio wil samenwerken, leent zich (in de meeste gevallen) niet om op afstand te zetten van de overheid. Daarnaast heeft het Rijk in het verleden vaker aangegeven dat niet alle gemeentelijke taken geschikt zijn voor uitvoering door privaatrechtelijke partijen.



Naar aanleiding van het rapport werd een consultatieronde gedaan bij de gemeenteraden in Rijk van Nijmegen. Ook in deze consultatieronde was vooral de GR het referentiekader in het gesprek. De MGR werd als reëel alternatief gezien. Raadsleden gaven aan *het vaststellen van regionaal beleid door het bestuur van een gemeenschappelijk orgaan of via een afvaardiging van gemeenteraden geen goed alternatief te vinden*. Daarnaast werd gelijkwaardigheid als noodzakelijke randvoorwaarde benoemd.

De MGR is bij de ontwikkeling van het regionale Werkbedrijf bedacht en in het *regionaal werkdocument* 'Samen Sterker' (begin 2013) wordt de MGR voor het eerst genoemd. Het woord "modulair" geeft aan wat het verschil is tussen de MGR en een reguliere GR: de MGR is een GR waaraan modules kunnen worden toegevoegd. Een module kan gezien worden als een organisatieonderdeel, zoals een ICT-eenheid. De MGR ontwikkelt een **uniform instrumentarium** (bijvoorbeeld re-integratietrajecten), deelnemende gemeenten leggen de afname hiervan vast in een dienstverleningsovereenkomst (DVO). Belangrijk kenmerk van de MGR is dat er **ruimte gezocht wordt voor lokaal maatwerk**.

Op 11 september 2013 spraken de colleges over regionalisering. De colleges erkennen dat het integraal vormgeven van deze transitie in regionaal verband grote consequenties heeft voor andere beleidsdomeinen en voor de gemeentelijke organisaties. Een belangrijk uitgangspunt dat voortkwam uit deze bespreking, was dat regionalisering (direct of indirect) **toegevoegde waarde moet hebben voor de burgers en bedrijven in de regio**. Uiteindelijk is het aan de gemeenteraad om te bepalen of de toegevoegde waarde van regionale samenwerking opweegt tegen bijvoorbeeld de kracht van lokale dienstverlening.

Op 30 september 2013 vond de tweede regionale raadsconferentie plaats. Raadsleden ondersteunden de lijn uit de consultatieronde en gaven aan dat er draagvlak is voor een samenwerkingsverband met een modulair karakter. Het gezamenlijke zit 'm volgens raadsleden

op het instrumentele niveau, niet in de strategische keuzes. Daarbij maakten raadsleden de opmerking dat samenwerking per definitie betekent dat lokale autonomie ingeleverd wordt ten behoeve van het collectief, en dat dit elke keer opnieuw een bewuste keuze moet zijn waarbij de gemeenteraden betrokken zijn. Deze keuze is gebaseerd op gelijkwaardigheid en gezamenlijkheid.

In het kader van de scheiding tussen beleid en uitvoering, gaven raadsleden aan dat de gemeenteraad niet gaat over "het hoe", maar over "het wat". Verder gaven raadsleden aan niet de ambitie te hebben om op de stoel van de professionals te gaan zitten. Raadsleden vinden wel dat ze – op basis van signalen uit de samenleving – hier kritisch op moeten (én mogen) zijn.

Daarnaast gaven raadsleden aan veel waarde te hechten aan een aantal overige aspecten:

- De vakinhoudelijke portefeuillehouder moet (namens het college) **aanspreekbaar blijven** op zijn of haar portefeuille.
- De **informatievoorziening** moet tijdig zijn en toegespitst worden op de behoefte van raadsleden;
- De MGR zal er niet in één keer staan, er moet ruimte zijn en blijven voor (her)overwegingen en bijstellingen.



actuele ontwikkelingen en perspectieven

Een grote regionale ontwikkelopgave ligt op dit moment op het sociaal domein. Naast een nieuw Werkbedrijf dat verantwoordelijk is voor de uitvoering van de Participatiewet en nieuwe taken op het gebied van zorg en ondersteuning (AWBZ, Jeugdzorg), moet energie gestoken worden in de **dwarsverbanden** op het sociaal domein. Zodat voorzieningen optimaal gebruikt worden, producten logisch op elkaar aansluiten en een slag gemaakt wordt in het integraal benaderen van mensen die niet zonder hulp kunnen. Dit laatste is belangrijk: door toenemende schaarste wordt méér gevraagd van mensen en hun netwerk. Deze ontwikke-

ling staat ook beschreven in de nota 'Kracht door verbinding'.

Door de verbreding van deze taken (en schaarser wordende middelen) groeit de behoefte bij gemeenten aan samenwerking in regionaal verband. En niet zozeer aan ad hoc samenwerking op een afgebakend en vast terrein, maar vooral ook aan een duurzame samenwerkingsverband dat **over zijn eigen grenzen heen kijkt, de integraliteit oppakt en extra kansen creëert op effectieve en efficiënte uitvoering**. Daarbij ligt de focus overigens niet alleen op de MGR. Zoals in 'Kracht door verbinding' staat, is op het sociaal domein een groot aantal spelers actief. Zoals de Veiligheidsregio, de GgD en een aantal

AWBZ-instellingen. Spelers die jarenlange expertise hebben met de uitvoering van bepaalde taken. **De MGR is één-van-die spelers**, niet dé speler. De nuance moet overigens gemaakt worden dat deze instellingen een vergelijkbare verhouding met de regiogemeenten hebben. De GgD en de Veiligheidsregio zijn organisaties waar de regiogemeenten (deels) eigenaar van zijn, de AWBZ-instellingen zijn vaak privaatrechtelijke organisaties.

Bij het Werkbedrijf is de dynamiek weer heel anders. De huidige sociale diensten zijn gemeentelijke uitvoeringsdiensten. Het concretiseren van de ambitie om van de “werkdelen” van deze sociale diensten één organisatie van te maken, vergt een zorgvuldig proces met sociale partners en medezeggenschap. Dat geeft deze twee grote transitietrajecten een heel andere dynamiek, die overigens niets zegt over de impact die de bestuurlijke keuzes voor individuele mensen kunnen hebben.

de MGR. Een oplossing voor de toekomst!

De regio heeft de voorkeur uitgesproken om gemeenteraden primair verantwoordelijk te laten zijn voor beleidskeuzes en strategische beslissingen; ook als deze in samenwerking met regiogemeenten worden genomen en ingevuld. In de zoektocht naar samenhang in beleidskeuzes op verschillende terreinen, is de MGR een **flexibele samenwerkingsvorm**. De MGR biedt mogelijkheden om nieuwe arrangementen te ontwikkelen en bestaande aan te passen, met respect en ruimte voor lokale autonomie.

Naast de criteria die benoemd zijn in dit hoofdstuk, is nog een aantal meer juridische en organisatorische factoren bepalend voor het slagen van regionale samenwerking. Hieronder worden twee belangrijke factoren benoemd.

ZO LEAN-AND-MEAN MOGELIJK ORGANISEREN

De regio heeft de ambitie zo effectief mogelijk te handelen. Dit betekent dat alle processen lean-and-mean moeten zijn. Consequentie hiervan is dat **zoveel mogelijk bevoegdheden met een operationeel karakter zo laag mogelijk in de organisatie worden geregeld**. De bedrijfsvoering wordt zoveel mogelijk doorgemandaateerd aan de directie; de meer instrumentele bevoegdheden die per regiogemeente kunnen verschillen, worden zoveel mogelijk belegd in het AB (zie hoofdstuk 2). Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat een specifieke verordenende bevoegdheid van de gemeenteraden naar het AB van de regeling gaat óf dat de lokale verordeningen door de MGR afgestemd en aangeboden worden. Deze afweging wordt per module gemaakt. De beleidsdomeinen in de regio (van ICT tot re-integratie en zorg) zijn divers en de sturingsbehoefte per domein verschilt. Dit vraagt per module separate besluitvorming in de colleges en in de raden

ADEQUAAT OMGAAN MET DE GEMEENTELIJKE ORGANISATIES

Een belangrijk succesfactor bij het inrichten van de MGR, is het adequaat omgaan met de **verwevenheid van gemeentelijke producten en diensten**. Applicaties communiceren met elkaar, medewerkers zijn niet per definitie werk-

zaam op één domein, verschillende domeinen maken vaak gebruik van hetzelfde gebouw en er zijn dwarsverbanden tussen domeinen. Als één specifiek organisatieonderdeel buiten de gemeentelijke organisatie wordt geplaatst, door regionalisering, heeft dit consequenties voor de rest. Gemeentelijke organisaties moeten in elk geval niet te groot worden, met te veel personeel op overheadtaken.

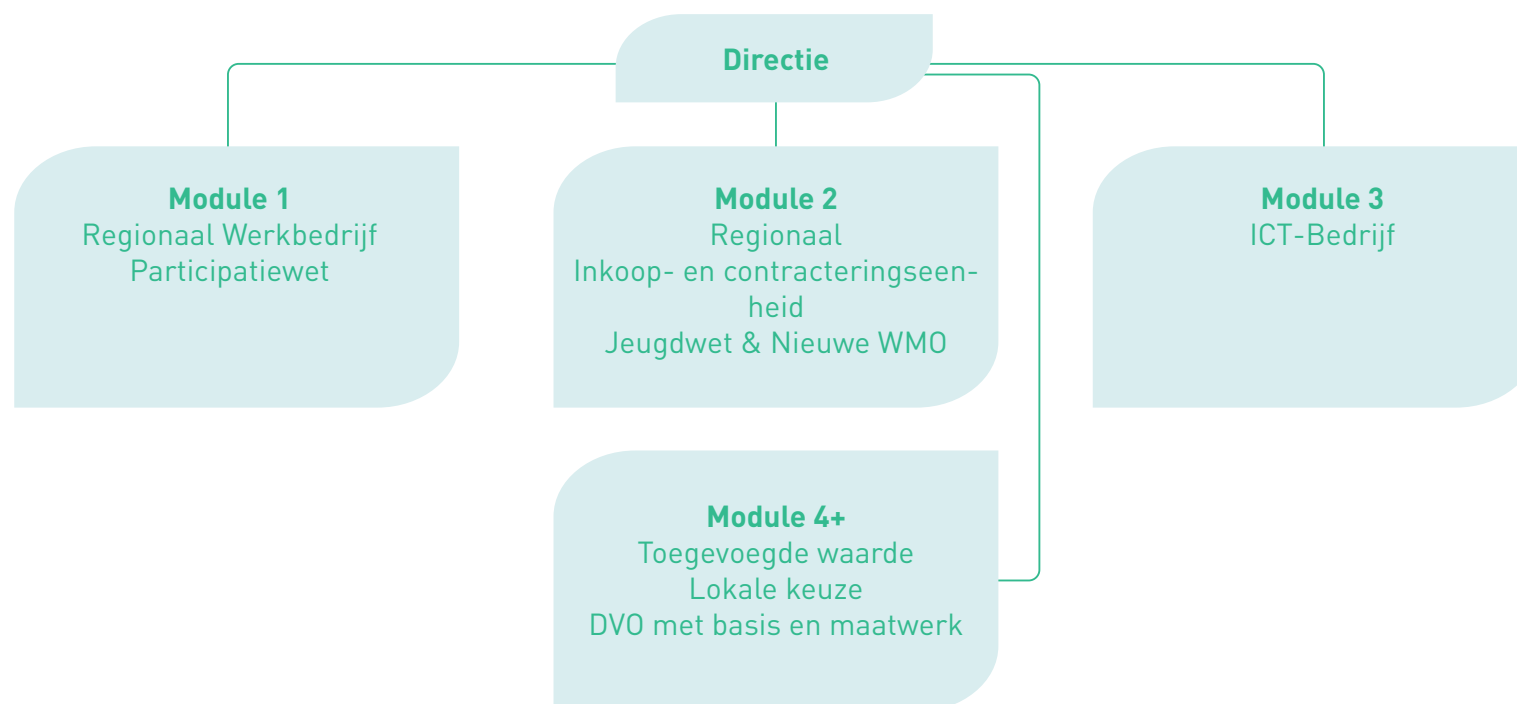
concrete consequenties

Wat betekent “ja-zeggen” tegen deze koers? Als gemeenten instemmen met deze regeling, betekent dit niet dat de colleges (of het samenwerkingsverband) een vrijbrief hebben om de organisatie (en dus regionale samenwerking)

te laten groeien. *De regionale gemeenteraden bepalen per dossier óf een module toegevoegd wordt aan het samenwerkingsverband*. De regio begint bij die domeinen waarop al overeenstemming bestaat. Voor het werkbedrijf, de eerste module, is die overeenstemming nabij. Voor twee andere modules (inkoop- en contractering AWBZ/Jeugdwet alsmede ICT) wordt dit onderzocht. Benadrukt wordt dat hier nog separate besluitvorming over plaatsvindt en dat het – voor een gemeente – altijd een mogelijkheid is om niet deel te nemen aan een module. Dat geldt ook voor de eerste modules. Als een gemeente definitief besluit deel te nemen, worden per module afspraken gemaakt. *Samenwerking is vrijwillig, maar eenmaal aangegaan niet vrijblijvend*. Per module weegt een



MGR Rijk van Nijmegen



gemeente af of en tegen welke voorwaarden ze deelneemt. Als een gemeente deelneemt, is dit op basis van heldere afspraken met de overige regiegemeenten en de MGR (zoals bijvoorbeeld budgetoverdracht, overdracht bevoegdheden, etc.)

EEN NIEUW WERKBEDRIJF

De toegevoegde waarde van de regionalisering van het domein Werk hoeft niet meer bediscussieerd te worden: de rijksoverheid vraagt om 35

regionale werkbedrijven (per arbeidsmarktregio), werkgevers willen één aanspreekpunt én een transparant en logisch instrumentarium en klantgroepen juichen harmonisering toe. Dit alles is verwoord in het regionaal werkdocument 'Samen Sterker', dat kan rekenen op breed draagvlak in de regio. Het Werkbedrijf is daarom de **eerste module binnen de MGR**.

INKOOP EN CONTRACTERINGSMODULE WMO EN JEUGDZORG

Hoewel de discussie over de inkoop van Jeugdzorg- en Wmo-functies nog in de kinderschoenen staat, realiseren de portefeuillehouders in de regio zich wel dat de regio samen sterker staat tegenover **grote uitvoerders** in de Wmo en Jeugdzorg dan individuele gemeenten zelf. En ook bij de inkoop van functies is afstemming met andere domeinen (werk, onderwijs, et cetera) van belang. Gezamenlijk inkopen heeft in

sommige gevallen toegevoegde waarde en daar waar gemeenten onderling afspraken maken om regionaal in te gaan kopen of te contracteren, moet de mogelijkheid er zijn dit door de MGR te laten doen.

De kanttekening wordt hier expliciet gemaakt dat de optie om regionale taken buiten MGR-verband te organiseren, open wordt gehouden. Bijvoorbeeld omdat het uit te voeren beleid heel dicht aanzit tegen wat een bestaand samenwerkingsverband (de GgD) nu al doet. Dan ligt het voor de hand om de uitvoering bij deze partij neer te leggen.

ONDERSTEUNING ICT

Ook samenwerking op ondersteunende functies (bedrijfsvoering) heeft toegevoegde waarde. Dit onderwerp verdient echter specifieke aandacht, omdat de samenhang tussen deze functies onderling en tussen deze functies en de gemeentelijke organisaties en reeds geregionaliseerde functies groot is. Over de ondersteunende functies staat meer in hoofdstuk 3.

RECHTSPERSOONLIJKHEID

Aan een samenwerkingsconstructie moet een rechtspersoonlijkheid gekoppeld zitten. Dat is nodig om in het **normale rechtsverkeer handelingen te verrichten** (overeenkomsten te sluiten, bevoegdheden aan over te dragen, personeel aan te nemen, derde rechtsposities instellen, etc.). De MGR is een GR op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen, de concrete conceptregeling is bijgevoegd. Benaadrukt wordt dat de MGR zelf ook rechtspersonen in het leven kan roepen en kan participeren in rechtspersonen.

visie op bestuurlijke samenwerking

HOOFDSTUK 2



In hoofdstuk 1 is de recente geschiedenis van regionale Samenwerking in Rijk van Nijmegen beschreven. De regiogemeenten voelen de noodzaak om samen te werken en gaat elkaars kennis, kunde en massa gebruiken. In dit hoofdstuk wordt het echte **fundament** gelegd onder regionale samenwerking in de regio Rijk van Nijmegen. De kern van hoofdstuk 1 wordt vertaald in een visie op aansturing (deel 1) en controle (deel 2).

sturing

[zie infographic op pagina 9]

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het vaststellen van beleidskaders. Voorafgaand aan het toevoegen van een module aan de MGR, wordt – in samenspraak met de gemeenteraden – altijd een aantal onderwerpen behandeld:

- Welke **taken** exact geregionaliseerd worden.
- Welke **toegevoegde waarde** regionalisering heeft.
- Hoe de **aansturing** van de regionale organisatie exact plaatsvindt.
- Welke **sturingsruimte** een gemeente over houdt.

Dit kan **per module verschillen**. Concrete afspraken hierover worden in DVO's vastgelegd en kunnen **per gemeente verschillen**. Duidelijkheid is in dit kader belangrijk, dat bij een deelnemende gemeente niet een verkeerd ver-

wachtingspatroon ontstaat over welke vrijheid blijft c.q. ingeleverd wordt.

DE RAAD BEPAALT DE STRATEGISCHE KADERS

De raden bepalen de beleidskaders. Zij kunnen dat in dit verband op twee manieren doen:

- Uiterlijk in het voorjaar, voor een kalenderjaar of een meerjarige periode, staan de taken die de MGR uitvoert op de politieke agenda en **geeft de raad hiervoor de kaders mee**. Deze kaders worden – in goed overleg met de directie van de MGR – door het college vertaald in een DVO. Het vaststellen van een DVO is een verantwoordelijkheid van het college, het is aan een college zelf om te bepalen hoe zij afstemmen met een gemeenteraad. Lokale procedures kunnen en mogen verschillen. Het raads gesprek over de kaders moet gevoerd worden voor het politieke debat over de voorjaarsnota.
- De gemeenteraad kan haar zienswijze uiten over de conceptbegroting van het samenwerkingsverband. In de begroting van de MGR wordt per deelnemende gemeente inzichtelijk gemaakt welke modules/instrumenten zij afneemt.

visie op bestuurlijke samenwerking

De functie van informatie wordt regelmatig gekoppeld aan verantwoording, maar is ook essentieel bij het stellen van kaders. Om raadsleden in de eerste fase optimaal te kunnen ondersteunen bij hun werk, wordt een "samenwerkingscommissie" ingericht. In deze commissie zitten raadsleden en wordt het proces van politieke besluitvorming (kaderstelling en verantwoording) voorbereid. Centraal staat de vraag welke informatie de gemeenteraden nodig hebben om goede strategische kaders te kunnen stellen. Ook is het mogelijk om in deze commissie het gesprek aan te gaan over de MGR zelf (de regeling). In de eerste fase – bij de bouw van de MGR – wordt veel waarde gehecht aan het vinden van een juiste informatiebalans. Raadsleden geven aan goede sturingsinformatie te willen, maar willen ook niet overgeïnfomeerd worden. De samenwerkingscommissie wordt gebruikt om deze balans te vinden. Uiteraard kunnen de gemeenteraden – naast deze commissie – ook op andere manieren samenwerking met anderen zoeken. De MGR faciliteert dit, indien nodig.

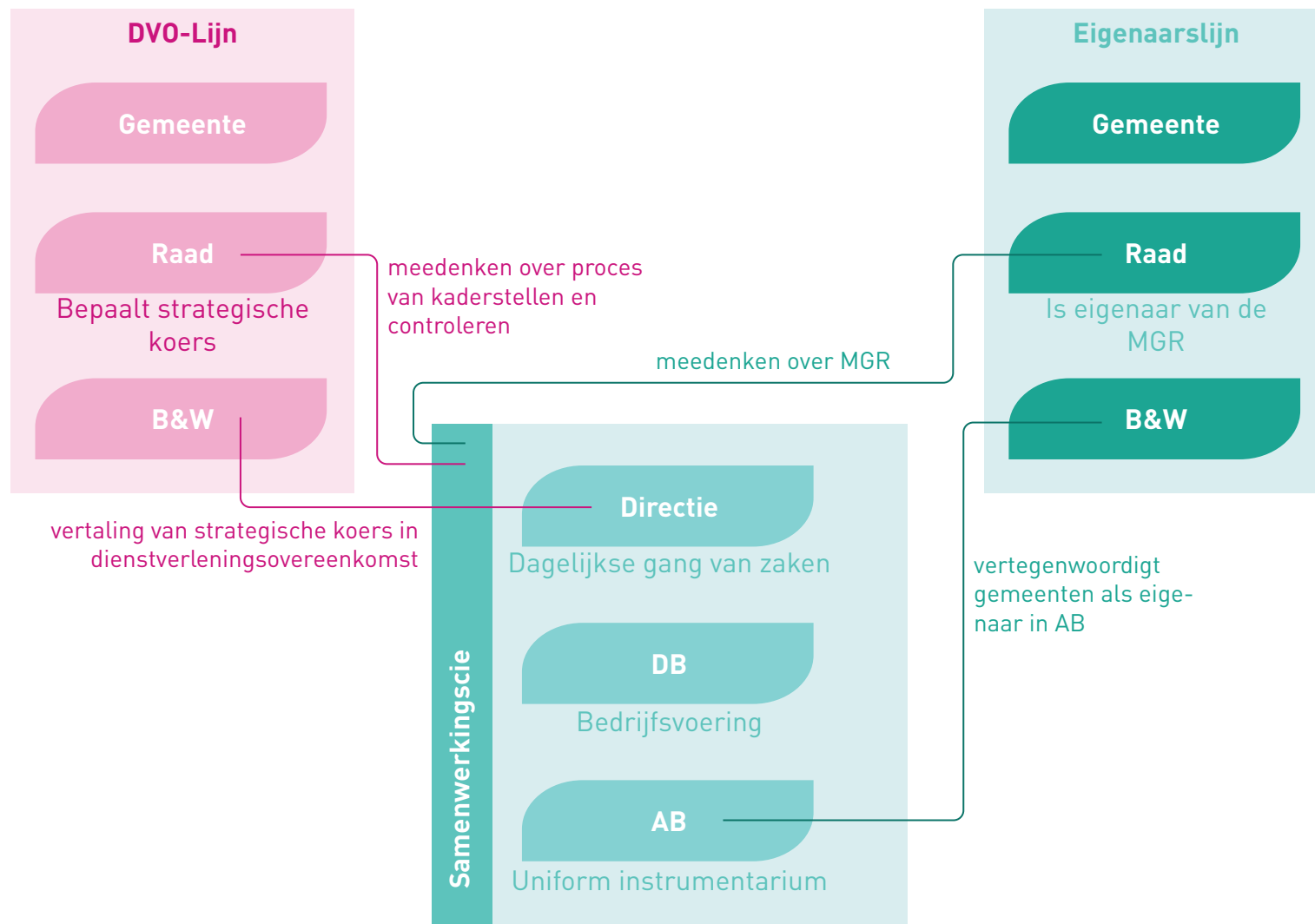
Naam **Samenwerkingscommissie**

Vertegenwoordiging 2 raadsleden per gemeente
Besluitvorming Is niet aan de orde, de samenwerkingscommissie heeft geen formele bevoegdheden

De belangrijkste taken en bevoegdheden

- Procesmatige verbetervoorstellen doen die de taken die de raad heeft (kaderstelling, controle en volksvertegenwoordiging) versterken.
- Meedenken over de inrichting van de regeling MGR, zodat verbetervoorstellen kunnen worden gedaan.

Wie doet wat in de Regio



visie op bestuurlijke samenwerking

ALGEMEEN BESTUUR (AB)

Naam Algemeen Bestuur

Vertegenwoordiging 2 collegeleden per gemeente, 3 voor Nijmegen.

Besluitvorming Bij meerderheid van stemmen, (naar ratio van het aantal inwoners) minimaal 3 gemeenten zijn voor.

De belangrijkste taken en bevoegdheden

- Het vaststellen en wijzigen van de MGR-begroting.
- Het vaststellen van bijvoorbeeld de rekening verordeningen (indien deze bevoegdheid is overgedragen) en een managementcontract met de directie.
- Het instellen van bestuurscommissies.
- Een platform zijn voor discussies over regionalisering en het functioneren van de MGR.

Binnen de strategische ruimte die er is, bepaalt de gemeenteraad de keuzes. Deze keuzes gaan allemaal over de "wat-vraag" (kaders, discussies over het maatschappelijk effect (outcome) dat een gemeenteraad wil bereiken) en niet over de "hoe-vraag" (instrumentarium, discussies over welke instrumenten ingezet worden (output) om dit maatschappelijke effect te bereiken).

Binnen de MGR worden de taken van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur (DB) uit elkaar getrokken. **Binnen het dagelijks bestuur ligt de focus op de bedrijfsvoering**, met een doormandatering naar de directie. Dat betekent dat het DB niet vaak bijeenkomt en vooral

een agendatechnische rol heeft. Binnen het algemeen bestuur ligt de focus op het eigenaarschap van het instrumentarium en de GR. Elke deelnemende gemeente is via het college vertegenwoordigd in het AB en vanuit die rol is het college aanspreekbaar op het instrumentarium en de uitvoering van de MGR, of nog scherper geformuleerd: op het aanbod dat de MGR deelnemende gemeenten kan leveren.

Op instrumenteel niveau willen de deelnemende gemeenten uniformiteit. Om in termen van strategie en tactiek te spreken: er is maar één operationeel proces. Instrumentele afstemming gebeurt in het AB, waarin bestuurders hun gemeente vertegenwoordigen als eigenaar

van de MGR en eigenaar van het instrumentarium. Ze gaan niet over de inzet van dit instrumentarium, dat ligt vast in de DVO. Binnen de kaders die vooraf door de raden bepaald worden, voert het AB de regie over het instrumentarium. Per module wordt deze afweging gemaakt en lokaal voorgelegd.

BESTUURSCOMMISSIES

Naam Bestuurscommissie

Totstandkoming Het AB kan commissies instellen met het oog op de behartiging van bepaalde belangen.

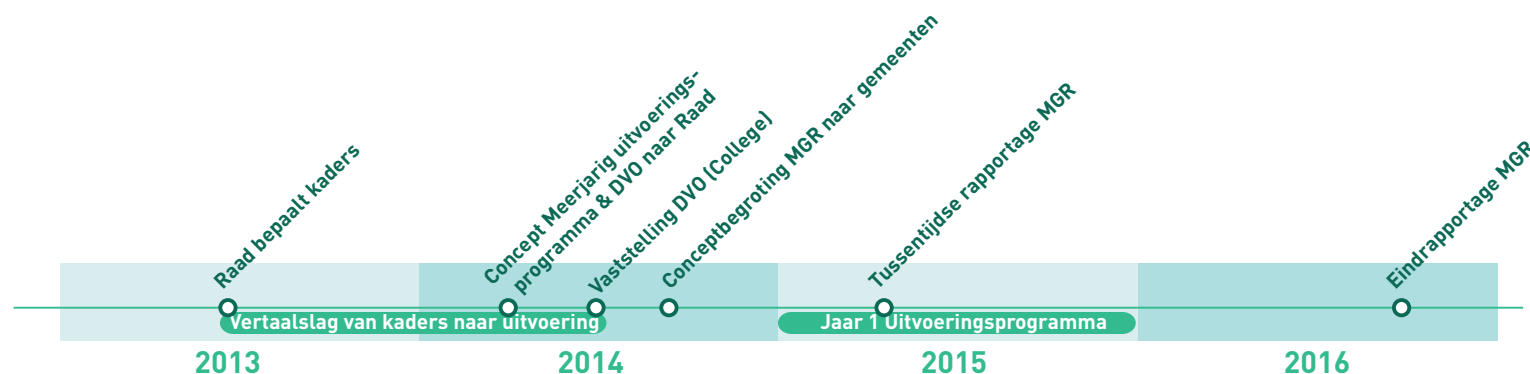
Bevoegdheden Het AB bepaalt de bevoegdheden en de samenstelling van de bestuurscommissies. Deze bevoegdheden gaan altijd over de aansturing van een specifieke module.

Leden De vakinhoudelijke portefeuillehouders.

Concreet Het Werkbedrijf is de eerste module van de MGR. Er komt een bestuurscommissie Werk die de de taken van het AB met betrekking tot het Werkbedrijf in zijn geheel overneemt. In het bijzonder de verordenende bevoegdheden en het opstellen van een deelbegroting (die onderdeel is van de MGR-begroting).

De mogelijkheid is er om bestuurscommissies samen te stellen. Een aantal bevoegdheden dat normaal gesproken onder het AB valt, kan formeel belegd worden bij een bestuurscommissie. Zo'n commissie kan worden ingesteld, als bijvoorbeeld de sturingsbehoefte van portefeuillehouders – om wat voor een reden dan ook – groter is. De vakinhoudelijke portefeuillehouder is eigenaar van de DVO-lijn, maar zit niet altijd in het AB. Bij politiek beladen thema's of onderwerpen die groot effect hebben op de

Fictief voorbeeld kaderstelling en controle voor uitvoeringsjaar 2015



visie op bestuurlijke samenwerking

burgers in de regio, kunnen gemeenten de behoefte hebben om meer formeel betrokken te zijn bij de aansturing van MGR-module.

Deze bestuurscommissie kan op het betreffende terrein de bevoegdheden van het AB overnemen, zoals bevoegdheden op het gebied van het instrumentarium, procedures, deelbegrotingen, prioriteitstelling en uitvoeringsbeleid. De grens voor het overdragen van bevoegdheden aan een bestuurscommissie ligt bij de bevoegdheden die bij een DB horen te liggen (bedrijfsvoering, investeringen, etc.) en die het DB ook nodig heeft om de MGR als geheel een slagvaardige organisatie te laten zijn.

Deze bestuurscommissie kan bevoegdheden van het AB of DB overnemen, zoals bevoegdheden op het gebied van het instrumentarium, procedures, deelbegrotingen, prioriteitstelling en uitvoeringsbeleid.



HET COLLEGE LEGT CONCRETE AFSPRAKEN VAST IN EEN DVO

Naam DVO (dienstverleningsovereenkomst)

Inhoud In de DVO staat welke dienstverlening/instrumenten een individuele gemeente afneemt bij de MGR (per module). Bij het besluit om een bepaalde taak te regionaliseren, wordt per module aangegeven welke (lokale) sturingsruimte er is.

Totstandkoming De DVO wordt ondertekend door de burgemeester of een door hem gemachtigd collegelid van de deelnemende gemeente en een lid van het DB van de MGR (het DB wordt via een interne delegatieverordening bevoegd gemaakt). De gesprekken over de DVO worden gevoerd door de vakinhoudelijke portefeuillehouder van een deelnemende gemeente en de directie van de MGR.

Looptijd Een gemeente bepaalt zelf hoe lang een DVO loopt. De voorkeur gaat uit naar een meerjarige periode.

De gemeenteraad is van de strategie, de MGR van het instrumentarium. Het college verbindt beide aan elkaar en maakt – in overleg met de directie van de MGR – een vertaalslag in een DVO. **Centraal staat de vraag hoe middelen en instrumenten ingezet kunnen worden om de keuzes en doelen van de gemeenteraad recht te doen.** In deze DVO's staan de prestaties die het samenwerkingsverband moet leveren. Werken met indicatoren (KPI's) – die gebaseerd zijn op een beleidstheorie (een geheel van veronderstellingen die verklaren waarom maatschappelijke effecten behaald worden) – maken dat het samenwerkingsverband aanspreekbaar is op haar resultaten.

De indicatoren waarvoor gekozen wordt, worden overzichtelijk gepresenteerd en staan centraal in alle sturings- en verantwoordingsdocumenten.

HET DAGELIJKS BESTUUR (DB) EN DE DIRECTIE

Naam Dagelijks bestuur

Vertegenwoordiging Een voorzitter en 4 andere leden, door en uit het AB aan te wijzen. Ten hoogste 2 leden, niet zijnde de voorzitter, kunnen aangewezen worden vanbuiten de kring van het AB. In het dagelijks bestuur zitten in de beginperiode tenminste twee vakinhoudelijke portefeuillehouders.

Besluitvorming Ieder lid van het DB heeft één stem.

De belangrijkste taken en bevoegdheden

- Het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband, waarvan de bedrijfsvoering zoveel mogelijk is doorgemandateerd aan de directie.
- Het DB heeft een agenderende functie en faciliteert het AB of een bestuurscommissie.
- Het aangaan van DVO's met deelnemende gemeenten, waarvoor de voorbereiding wordt gedaan door de directie van de MGR.

Het DB is gesprekspartner van de directie, en legt verantwoording af aan het AB. Omdat de MGR een omvangrijke organisatie kan worden, hoeft de directie niet te bestaan uit één persoon. Bij het uitwerken van de MGR en mogelijke toekomstige groei, wordt elke keer bekeken wat dit betekent voor de managementfuncties. Uitgangspunt daarbij is dat binnen de MGR zoveel mogelijk ruimte wordt gecreëerd voor het

primaire proces. De regio hanteert de Wet Normering Topinkomens voor de MGR

FLEXIBILITEIT

Het inrichten van een module onder de MGR is maatwerk. De lokale sturingsbehoefte per module verschilt en dat betekent ook dat de wijze waarop portefeuillehouders betrokken zijn kan verschillen. De hoofdstructuur (AB, DB) wordt nu neergezet, in later stadium vindt in MGR verband besluitvorming plaats over de exacte taakverdeling tussen organen onderling (bijvoorbeeld welke taken de bestuurscommissie van het AB of DB overneemt). Deze inrichting is een bevoegdheid van het AB. De gemeenteraden zijn hier formeel bij betrokken, omdat zij een verklaring van geen bezwaar moeten afgeven als er een bestuurscommissie wordt ingericht.



verantwoording en controle **INFORMATIEVOORZIENING**

De MGR rapporteert transparant en overlegt tijdig jaarrekeningen aan de deelnemende gemeenten. De jaarrekening sluit aan op de begroting en de KPI's per gemeente staan opgenomen. Dat betekent ook dat er naast de jaarstukken geen separaat gezamenlijk (voor alle gemeenten bestemd) verantwoordingsdocument bestaat, tenzij dit specifiek afgesproken wordt.

VERANTWOORDING AAN DE RAAD

Het college heeft **twee formele rollen**. Ten eerste spreekt het college met de directie van de regeling Rijk van Nijmegen over **de inhoud** (DVO's) en is het de verantwoordelijkheid van de individuele colleges om dit traject te regisseren. Ten tweede zijn de gemeenten gezamenlijk **eigenaar** van de MGR en vertolken de portefeuillehouders in het AB de rol van vertegenwoordiger van de deelnemende gemeenten. Dit betekent dat de gemeenteraden het college via twee lijnen kunnen aanspreken. Via de **DVO-lijn** op de opdrachten die het college aan de MGR verleent. Via de **Eigenaarslijn** op de bedrijfsvoering, de uitvoeringspraktijk en het instrumentarium van de MGR. Dit theoretische onderscheid zal in de praktijk niet vaak gemaakt worden. Bij vragen spreekt een raadslid de verantwoordelijke portefeuillehouder aan.

een praktijkvoorbeeld: **het werkbedrijf en gemeente x**

Het is lastig om in algemene zin te beschrijven hoe de MGR in een concreet geval werkt. Per beleidsdomein verschilt de beleidsruimte en de aard van het instrumentarium. Om deel 1 en deel 2 toch nader te concretiseren, wordt hiernaast een praktijkvoorbeeld te geven.

DE OPDRACHT

Op domein Werk heeft regionale samenwerking toegevoegde waarde. De MGR krijgt daarom als eerste een module Werkbedrijf. In de DVO – die gemeente X met de MGR afsluit – worden afspraken gemaakt over de basisdienstverlening.

Daarin gaat het in dit geval bijvoorbeeld over hoe het Werkbedrijf bedrijven benadert in gemeente X en hoe de lokale toegankelijkheid wordt gerealiseerd. Daarnaast worden in de DVO afspraken gemaakt over het maatwerk dat het Werkbedrijf levert.

Omdat gemeente X een specifiek soort jongerenproblematiek heeft, maakt zij in de DVO met het Werkbedrijf afspraken om hier extra aandacht aan te besteden op een logische locatie. De wethouder Werk & Inkomen van gemeente X heeft naar aanleiding van een gesprek in de **raadskamers/commissies** – waarin werd aangegeven dat de **raad** van gemeente X een meerjarige jeugdwerkloosheidsaanpak wilde – gesprekken gehad met de directie van de MGR en dit is vertaald in nieuwe maatwerkafspraken. Het gaat wel ten koste van de aanpak voor niet-uitkeringsgerechtigden. Dat is een bewuste (lokale) keuze. De wethouder van gemeente X informeerde de raad via een brief

visie op bestuurlijke samenwerking

over de DVO, de **raad** vond een aanvullend gesprek niet nodig.

Bij de regionalisering van de module Werkbedrijf, bleek overigens dat de sturingsruimte voor gemeente X niet ruim was. Nadat de kosten voor de basisdienstverlening en de verplichtingen die gemeente X in het verleden is aangegaan van het beschikbare budget van gemeente X waren afgetrokken, bleef er nog een

klein budget over. De wethouder overweegt nu om aanvullend budget in te zetten voor mensen die een grotere afstand hebben tot de arbeidsmarkt en is hierover in gesprek met de **gemeenteraad**. Dit kan in de toekomst leiden tot een nieuwe DVO of een aanpassing van de huidige DVO met de module Werkbedrijf van de MGR.



HET INSTRUMENTARIUM

De MGR moet er voor zorgen dat de vraag die een gemeente heeft, vertaald kan worden in een aanbod van instrumenten. In het geval van het Werkbedrijf zijn dat bijvoorbeeld re-integratietrajecten. In het verleden werden deze instrumenten vastgesteld in een gemeentelijke re-integratieverordening. Omdat het onwerkbaar is voor één bedrijf om te werken met negen verschillende verordeningen, wordt de regie hierover neergelegd bij de MGR. Binnen het AB worden de diverse gemeentelijke wensen geïnventariseerd (welk aanbod vraagt men?) en vertaald in één (regionaal) instrumentarium. Dat betekent dat er één regionale re-integratieverordening komt die vastgesteld wordt in de bestuurscommissie van de MGR. Indien vakinhoudelijke portefeuillehouders Werk & Inkomen sterker betrokken willen worden bij de totstandkoming van dit instrumentarium, wordt een bestuurscommissie ingericht die deze regie van het AB overneemt. In dit concrete geval is dat gebeurd. De bestuurscommissie Werkbedrijf gaat over het instrumentarium van het Werkbedrijf. De nieuwe jeugdwerkloosheidsaanpak in gemeente X betekende overigens niet dat er nieuwe besluitvorming nodig was. In het **uniforme instrumentarium** van de module Werkbedrijf zaten diverse trajecten die voor deze doelgroep ingezet kunnen worden en de module Werkbedrijf kon daarom flexibel inspelen op de vraag van gemeente X. Wel wordt er door de bestuurscommissie gewerkt aan nieuwe digitale dienstverlening met behulp van App's voor smartphones.

DE UITVOERING

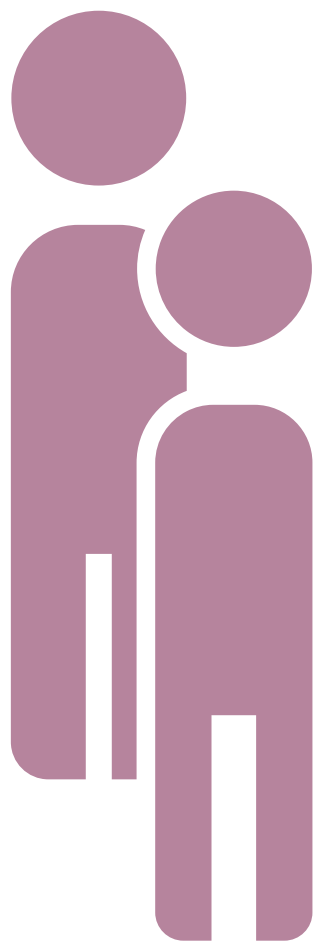
De directie van de MGR, die de dagelijkse gang van zaken aanstuurt, maakt met de vakinhoudelijke portefeuillehouder de vertaalslag tussen het aanbod van de MGR en **de vraag die een deelnemende gemeente heeft**. Over de bedrijfsvoering heeft de directie frequent overleg met het DB van de MGR. De directie stelt tussenrapportages en verantwoordingsdocumenten op, die gebruikt worden om verantwoording af te leggen aan individuele gemeenten. Uit voorlopige analyses blijkt dat de trajecten voor jongeren uitstekend zijn, maar dat het personeel van de module Werkbedrijf deze jongeren nog te weinig onder de aandacht weet te brengen van bedrijven in de regio. De portefeuillehouder van gemeente X – die zelf door de **gemeenteraad** aangesproken werd – heeft de directie aangesproken en de directie heeft verbeteringen doorgevoerd. Het DB is geïnformeerd.

DE VERANTWOORDING

In een aantal individuele gemeenteraden is diverse malen aangegeven dat raadsleden beter geïnformeerd willen worden over het maatschappelijk effect van lokaal maatwerk. Nadat dit onderwerp werd besproken in de samenwerkingscommissie, werd het door twee wethouders geagendeerd in de bestuurscommissie Werk. Dit onderwerp is door twee wethouders geagendeerd in het AB. Afgesproken is dat de MGR in haar verantwoording specifiek aandacht zal schenken aan de informatie over de uitstroom, onder andere aan een indeling naar leeftijd en opleidingsniveau.

modules en hulpstructuur

HOOFDSTUK 3



een module

Een module is een organisatieonderdeel. Bij het regionaliseren van een domein worden altijd afspraken gemaakt over wat exact onder een module valt en wat niet. De tweede en de derde die onderzocht worden zijn de regionale inkoop- en contracteringsmodule voor functies op het gebied van AWBZ/Jeugdzorg en een ICT-module. Gemeenten bepalen zelf of zij deelnemen aan deze en aan nieuwe modules, dat zijn lokale keuzes. Van tevoren wordt bepaald welke sturingsruimte en gezamenlijke basis er is, zodat hier achteraf geen discussie over ontstaat.

een module toevoegen, aanpassen of afstoten

Taken, belangen en bevoegdheden van de MGR moeten in de regeling beschreven worden. In een aantal gevallen is een ruime taakomschrijving voldoende, maar dan alleen als het over uitvoeringstaken gaat. Als er publiekrechtelijke bevoegdheden worden overgedragen aan het MGR-bestuur, dan moeten belangen, taken en bevoegdheden precies in de tekst van de regeling omschreven worden. De regeling kan alleen aangepast worden, doordat de gemeenteraden een (eensgezind) wijzigingsbesluit vaststellen. Maar ook als voor de uitvoering van een module mandaten nodig zijn van gemeentelijke bestuursorganen, moeten de gemeenteraden hier de benodigde kaders voor geven. Dit betekent dat voor het toevoegen van een nieuwe module op basis van een publiekrechtelijke bevoegdheid, altijd formele besluitvorming nodig is.

Elke gemeenschappelijke regeling heeft daarnaast een procedure met betrekking tot uittreding. De regio gaat er vanuit dat een gemeente, indien gewenst, gewoon uit moet kunnen treden zonder dat toestemming van de meerderheid van deelnemende gemeenten nodig is. Wel worden – door bijvoorbeeld personele consequenties, consequenties ten aanzien van investeringen of andere financiële consequenties – voorwaarden verbonden aan uittreding,

modules en hulpstructuur

die bijvoorbeeld betrekking hebben op het bedrag dat een gemeente voor de uittreding moet betalen aan de regeling ter compensatie van eventuele schade. Door de modulaire opbouw van verplichtingen en de daarbij af te sluiten arrangementen is mogelijke schade door beëindiging van deelname aan een module, al afgedekt; dit door de bepalingen van het betreffende arrangement. Het schaderisico van uittreding uit MGR zelf kan daardoor beperkt blijven. De uittredingsvoorwaarden worden opgesteld door het AB.

inrichting van ondersteunende functies

Het regionaliseren van een functie is per definitie een integrale afweging. Beleidsdomeinen hangen altijd met elkaar samen, het afstoten van een gemeentelijk organisatieonderdeel heeft altijd consequenties voor de rest van de organisatie. Voor de regiogemeenten is het beter om ook samen te gaan werken op ondersteunende functies, om de gevolgen van regionalisering voor de gemeentelijke organisaties op te vangen. Bijvoorbeeld door een regionale **hulpstructuur** te bouwen, waarmee in kwaliteit en omvang kan worden meebewogen met beleidskeuzes ten aanzien van primaire processen. Het gaat dan niet sec om ICT (waarover de gesprekken al worden gevoerd), maar ook om administratie, personeel, inkoop en organisatie, financiën, huisvesting en facilitair. Voor

samenwerking op ondersteunende functies ziet de regio op dit moment twee (realistische) modellen:

- het gastheermodel, waarbij Nijmegen zich opstelt als **gastheer** voor PIOFAH-functies (personeel, informatievoorziening, juridisch, organisatie, financiën, automatisering en huisvesting);
- een regionaal **shared service centrum** dat onder de MGR valt.

In het verleden hebben verkenningen plaatsgevonden naar regionale samenwerking op het gebied van PIOFAH-functies. Destijds werd geconcludeerd dat de stap naar een regionaal shared service centrum zeer fors was en hoge frictiekosten zou opleveren. Daarom is er voor gekozen om Nijmegen de rol van **gastheer** te geven in het ODRN-traject. Daarbij stelt Nijme-

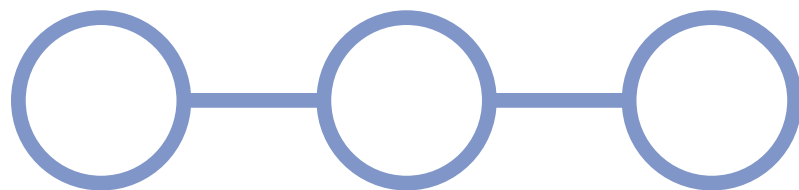
gen zich flexibel op richting de regiogemeenten als het gaat om frictiekosten. Daardoor ontstaat een voor iedereen gunstige oplossing. Deze constructie blijft de regio hanteren, totdat er een duidelijk alternatief is met draagvlak. Dat alternatief kan op termijn het regionale shared service centrum zijn, dat onder de regeling zal vallen. In 2014 kan worden verkend hoe het proces richting één **shared service centrum** er het best uit kan zien, en of de totstandkoming hiervan binnen de MGR wenselijk is.

Een belangrijk uitgangspunt bij de hulpstructuur, is dat alle modules die onder de MGR vallen, gebruik maken van deze hulpstructuur. Voor de functies die de regio gezamenlijk oppakt in de regeling, wordt gestreefd naar optimale efficiency in de ondersteuning. Dit kan alleen als deze keuze gemaakt wordt.



stappenplan

HOOFDSTUK 4



besluitvorming

Deze koers wordt in november door de colleges vastgesteld en aan de gemeenteraden gestuurd ter consultatie. Eind november volgt besluitvorming op het domein werk en wordt een concreet en eenduidig voorstel voor een regeling gemaakt. Dit voorstel is gebaseerd op deze koers. De regio start een MGR op met ruimte om per module te komen tot een flexibele invulling; dit in de wetenschap dat er een structuur wordt neergezet waarbij tussentijdse wijzigingen mogelijk zijn. Dat kan op ieder willekeurig moment, maar moet zorgvuldig voorbereid worden. Een wijziging van de regeling moet op draagvlak te kunnen rekenen in de deelnemende gemeenten.

Formeel nemen de gemeenteraden een besluit over de regeling én over het Werkbedrijf. Omdat het Werkbedrijf de eerste module is en de regeling de bevoegdheden die het Werkbedrijf gaat hebben, moet beschrijven. In november besluiten de colleges over beide stukken en tussen december 2013 en eind februari 2014 nemende gemeenteraden hier een besluit over. Hiermee wordt een fundament gelegd voor het werken aan regionale samenwerking en kan tijdig worden gestart met de bouw van een nieuw Werkbedrijf.

vervolgtraject

De MGR biedt de regio de mogelijkheid om stappen te zetten. Als de regio vindt dat het regionaliseren van een taak in regionaal verband toegevoegde waarde heeft, kan deze taak toegevoegd worden aan de MGR. Het primaat over de discussie óf er toegevoegde waarde is, is altijd een raadsaangelegenheid. Het gesprek over wat de regio gezamenlijk doet en welk maatwerk mogelijk moet zijn, wordt bij elke te regionaliseren taak, opnieuw gevoerd.

Het is van belang om steeds te blijven kijken naar de details en de finesses in de regeling. Jaarlijks wordt de regeling geëvalueerd en worden verbetervoorstellen – indien nodig – door de regionale colleges voorgelegd aan de deelnemende gemeenteraden. De ontwikkeling van de MGR is een permanent ontwikkeltraject. In dat traject zet de regio keer op keer bewuste stappen en wordt steeds gestreefd naar verbetering. Hier wordt de samenwerkingscommissie met raadsleden nauw bij betrokken.

Memorandum

Gemeenteraad van Nijmegen
Raadsgriffie

Aan

Deelnemers bijeenkomst 30 september regionale gemeenteraden

Datum

26 september 2013

Opgesteld door, telefoonnummer

Tine Mientjes & Paul van Minnen

Onderwerp

Overzicht Stand van Zaken van het besluitvormingsproces regionale samenwerking t.b.v. de bijeenkomst op 30 september

Inleiding

Ter voorbereiding van de bijeenkomst van 30 september treft u hierbij een overzicht aan van de belangrijke momenten waarop de Nijmeegse raad in de opmaak naar de besluitvorming over regionale samenwerking uitspraken heeft gedaan.

Het betreft informatie over:

- het formele besluitvormingsproces van de nijmeegse gemeenteraad over regionalisering in het algemeen, besluitvorming over de invoering van de participatiewet en de decentralisatieopgaven van Zorg en Welzijn.
- een weergave van de opvattingen die in de afgelopen maanden in de verschillende kamerrondes over regionale samenwerking zijn besproken.

Besluit 30 november 2011

vaststellen van de uitgangspunten van de intentieverklaring Wet Werken naar Vermogen: regionale samenwerking van beleid en uitvoering op het domein werk

In de kamerbespreking van dit voorstel is de toezegging gedaan dat de raad in het voorjaar van 2012 een voorstel van het college ontvangt over de invloed die de raad houdt bij regionale samenwerking. De volgende uitgangspunten zijn in de raad vastgesteld:

- a. samen te gaan werken om dienstverlening op het domein werk vorm te geven;
- b. deze samenwerking te realiseren per 1 januari 2013;
- c. de samenwerking behelst minimaal het werken volgens één gezamenlijk ontwikkelde werkmethode;
- d. deze samenwerking zo in te richten dat op lokaal niveau op doelgroepengericht beleid mogelijk blijft;
- e. deze samenwerking zo in te richten dat er in de regio sprake is van een voor klanten en werkgevers herkenbaar dienstverleningsconcept;
- f. deze samenwerking in eerste instantie te beperken tot het domein werk;
- g. vóór 1 juni op basis van deze besluiten een concreet uitvoeringsplan te maken;
- h. deelnemende gemeenten kunnen op basis van dit plan vóór 1 juli 2012 besluiten om zich terug te trekken uit deze samenwerking.

In de besluitronde van **20 maart 2013** heeft de raad de wensen en bedenkingen ten aanzien van het nieuwe regionaal werkbedrijf vastgesteld.

Kamerbespreking 15 februari 2012 –

voorlopige positiebepaling regionale samenwerking nav brief van het college van 2 februari op verzoek van de stadsregiodelegatie

Conclusies van deze kamerronde:

- *hoofduitgangspunt: schaal volgt thema*

Vervolgvel

1

- *mobiliteit terug naar de gemeente*
- *economie – focus op de steden*
- *ruimtelijke ordening- focus op middengebied*
- *regionale uitvoeringssamenwerking – focus op Rijk van Nijmegen zonder uitsluiting van anderen*

In de kamer is specifiek aandacht gevraagd voor de borging van de democratische legitimatie.

Besluit 27 juni 2012

standpuntbepaling regionale samenwerking

De raad heeft op **27 juni 2012** de volgende besluiten genomen:

- *Nijmegen zet in op intensivering van de samenwerking binnen het Rijk van Nijmegen*
- *Uitgangspunt voor structuren en organisaties: “schaal volgt thema”*
- *Maken van meerjarige afspraken met de provincie over de besteding van de BDU*
- *Terughoudendheid bij het aangaan van nieuwe verplichtingen binnen de stadsregio*

Toelichting besispunt 1:

Nijmegen ziet het Rijk van Nijmegen voor veel thema's als de meest passende schaal voor regionale samenwerking. Wij zetten dan ook in op intensivering van die samenwerking. Daarbij zoeken wij een passende structuur die de huidige wildgroei aan overeenkomsten en verbanden tegengaat. Wij verkennen daarbij verschillende samenwerkingsmodellen (zie bijlage), zoals een shared service centre voor bedrijfsvoeringstaken. Tegelijkertijd volgen wij de ontwikkelingen binnen het Rijk van Nijmegen die wijzen op bestuurlijke en/of ambtelijke fusies. Wij ondersteunen die samenwerkingsverbanden, structuren en herindelingen die bijdragen aan versterking van de kracht van de regio. Vanzelfsprekend nemen wij de vrijheid om ook samenwerkingsverbanden aan te gaan met gemeenten buiten het Rijk van Nijmegen; wij doen dat echter vanuit de wetenschap dat wij onderdeel zijn van het Rijk van Nijmegen. Een goede relatie met Arnhem blijft van onverkort belang, ook nu Arnhem en Nijmegen zich beiden oriënteren op samenwerking binnen de “eigen” subregio.

De raad nam op diezelfde avond een **motie** aan waarin aan het college verzocht is om toekomstige regionaliseringsvoorstellen te toetsen aan o.m. democratische legitimatie, gevolgen voor de rollen, positie en invloed van de Nijmeegse raad, gevolgen voor de herkenbaarheid voor burgers bedrijven, instellen en dienstverlening, transparantie.

Kamer 3 oktober 2012

informatie van de burgemeester over stand van zaken regionale samenwerking

Tijdens de Politieke Avond d.d. 3 oktober 2012 gaf de burgemeester namens het college een toelichting op de stand van zaken op het gebied van de regionale samenwerking. Samen met de burgemeester is geconstateerd dat het wenselijk zou zijn als de gemeenteraad de komende maanden periodiek wordt bijgepraat over de stand van zaken op dit terrein en daarover in gesprek kan gaan. Deze besprekingen hebben vervolgens in 2012 op 8 november en 12 december plaatsgevonden en in 2013 op 16 januari, 6 maart, 3 april en 29 mei.

Besluit op 24 oktober 2012

over “Visienota transformatie Awbz begeleiding en Jeugdzorg”

- o De regiogemeenten pakken de regie op het geheel. Zij nemen dus ook het initiatief. De gemeenten kunnen deze opdracht alleen tot een goed einde brengen als er effectief wordt samengewerkt met de instellingen en de andere betrokkenen.

Vervolgvel

2

- o We kiezen de regio als insteek voor de organisatie van het transformatieproces. We kiezen daarbij voor zoveel mogelijk lokaal maatwerk, maar houden de focus op het meest efficiënte en meest logische organisatieniveau van zorg en begeleiding.

Kamerronde 8 november 2012

informatie van de burgemeester over de stand van zaken regionale samenwerking

Kamer vraagt naar de uitwerking van de motie van 27 juni met name op de vraag op welke wijze een lappendeken wordt voorkomen en hoe de democratische legitimatie wordt georganiseerd.

Kamerbespreking 12 december 2012

informatie van de burgemeester over stand van zaken regionale samenwerking

De Nijmeegse stadsregiodelegatie geeft een toelichting over de stand van zaken op het gebied van de regionale samenwerking, maar dan vanuit het perspectief van het Stadsregionale besluitvormingsproces. Dit vanwege het feit dat eind februari / begin maart 2013 ook op Stadsregionaal niveau beslissingen genomen moeten worden over de toekomst van de regionale samenwerking.

Kamerronde 16 januari 2013

bespreking vraagstukken regionale samenwerking

In de kamerronde van 16 januari 2013 besprak de raad de RAT- rapportage “Een koepel voor regionale zuilen” met de daarbij behorende discussiepaper, getiteld “**discussiepaper t.b.v. bespreking regionaliseringsvraagstukken in het Rijk van Nijmegen**”, beide documenten afkomstig van het RAT-team en eind december 2012 aan de gemeenteraad aangeboden. De bespreking was bedoeld om duidelijkheid te verkrijgen over de beelden en verwachtingen van de gemeenteraad over de volgende vraagstukken:

1. samenwerking op inhoud en welke clustering?
2. autonomie versus overdracht van taken en verantwoordelijkheden
3. bestuurlijke vertegenwoordiging – democratische legitimatie
4. criteria voor informatievoorziening ten behoeve van gemeenteraden

ad 1:

vrijwel alle fracties ondersteunden het voornemen om op de eerder op 27 juni 2012 vastgestelde beleidsterrein samenwerking te zoeken (zie onder besluit 27 juni 2012)

ad 2:

alle fracties deelden het standpunt dat de beleidsrol bij de eigen gemeente moet blijven; de raad stelt de kaders, is autonome beleidsbepaler en regisseur. De uitvoering kan elders plaatsvinden (mogelijk inkopen - uitbesteden – Amersfoortse model).

Discussiepunten: hoe om te gaan met beleidsdifferentiatie, risico op lappendeken; altijd moet de vraag beantwoord worden of het bijdraagt aan doelmatigheid resp. doeltreffendheid. Tenslotte is de speelruimte om autonoom te handelen beperkt en de praktijk laat zien dat beleidskeuzes ook door de uitvoeringsorganisaties worden gedaan.

ad 3:

op dit punt liggen de opvattingen van de fracties uiteen; citaat enkele uitspraken:

- de raad moet gaan over zaken wat Nijmeegse bewoners aangaan,
- relatie met burgers is nodig voor legitimatie van keuzes
- pleidooi voor een democratische vertegenwoordiging via afvaardiging van raadsleden in algemene besturen (bijv. stadsregio) – een zogenoemd verlengd lokaal bestuur
- raadsleden moet niet deelnemen in algemene besturen; de controle en verantwoording van beleid en uitvoering ligt bij de wethouder en niet bij de raadsleden
- regionale samenwerking kan via het samenwerkingsmodel a la Drechtsteden

Vervolgvel

3

Bijeenkomst 25 februari

Stadhuis Nijmegen met alle deelnemende gemeenteraden in Nijmegen

Opvattingen en ideeën over voorwaarden/eisen zijn in kleine werkgroepen met elkaar verkend.

Kamerbespreking 6 maart

informatie door de burgemeester over stand van zaken

Burgemeester Bruls informeert de kamer over de decentralisatiebrief van 19 februari 2013 van de minister van BZK aan de Tweede Kamer.

Besluitronde 20 maart 2013

wensen en bedenkingen nieuwe regionaal werkbedrijf

Er is in principe draagvlak voor het oprichten van een “modulaire gemeenschappelijke regeling” (MGR) met de gemeenten in het Rijk van Nijmegen.

Daarnaast heeft de gemeenteraad besloten een aantal wensen en bedenkingen vast te stellen, waarvan de volgende wensen en bedenkingen zien op de wijze van samenwerking en de rol van de gemeenteraad daarbij;

- o *De gemeenteraad spreekt de wens uit voor een procedure waarin is geregeld onder welke voorwaarden gemeenten uit de MGR kunnen stappen;*
- o *De gemeenteraad spreekt de wens uit dat het uitvoeren van het eigen beleid van de gemeente Nijmegen mogelijk blijft;*
- o *De gemeenteraad spreekt de wens uit dat de raad in staat gesteld wordt vinger aan de pols te houden betreffende de voortgang en effectiviteit van het werkbedrijf door o.a. tijdig te evalueren en informatieplicht aan de raad goed in te richten;*
- o *De gemeenteraad spreekt de wens uit, aangezien de MGR zich focust op uitvoering en -beleid, om in de afstemming met de andere gemeenten beleidsmatige keuzen naar voren te halen die om beslissingen van de gekozen politici vragen;*
- o *De gemeenteraad spreekt de wens uit om vanuit het dagelijks bestuur te werken met bestuurscommissies waar verantwoordelijke wethouders zitting in hebben ten behoeve van bestuurlijke afstemming richting uitvoering;*
- o *De gemeenteraad spreekt de wens uit dat de politieke sturing van de nieuwe organisatie goed geborgd wordt in verband met de inhoudelijke en financiële belangen van Nijmegen. Dit mede gelet op de grootte van de doelgroep (de hele onderkant van de arbeidsmarkt) die bediend gaat worden vanuit het nieuwe werkbedrijf;*
- o *De gemeenteraad spreekt de wens uit dat er bij de ontwikkeling van het nieuwe bedrijf op moet worden toegezien dat een en ander niet te bureaucratisch wordt en voldoende flexibel blijft om adequate dienstverlening te kunnen aanbieden aan de steeds veranderende arbeidsmarkt;*
- o *De gemeenteraad spreekt de wens uit dat er een begroting met bijdragen per gemeente moet komen omdat het zonder begroting onduidelijk blijft waarvoor gekozen wordt;*
- o *De gemeenteraad spreekt de wens uit via meerjarige uitvoeringsprogramma's strategisch te kunnen sturen op de prioritering in doelgroepen en de te behalen outcome van het Regionaal Werkbedrijf.*

Kamerronde 3 april

stand van zaken regionale samenwerking - debatstuk PvdA

De kamer bespreekt de discussienota van de PvdA over regionale samenwerking. Over de “democratische legitimatie” is afgesproken dit punt met voorrang te agenderen in de kamer; e.e.a. tegen de achtergrond van de invoering van de decentralisatie van de jeugdzorg etc. met ingang van januari 2014.

Vervolgvel

4

In diezelfde week bleek dat regeringszijde de melding kwam dat de invoering van deze decentralisaties een jaar uitgesteld worden en dat er eerst overeenstemming moet komen over het sociaal akkoord. Daarover zijn destijds onderhandelingen gestart. Deze uitstelling gaf meer tijd om de discussie over de democratische legitimatie te voeren; De voorzitters van de deelnemende gemeente besloten om eerst informatie hierover bij de raden op te halen. Dat leidde uiteindelijk tot de quick scan (zie vergadering 18 september).

Besluitronde 17 april 2013

wensen en bedenkingen “Samen voor een krachtige regio”

- *De gemeenteraad spreekt de wens uit dat aansturing van de taken op het niveau van de stadsregio democratisch gelegitimeerd moet worden en verzoekt een nadere uitwerking met name op het punt van de positie van de gemeenteraad;*
- *De gemeenteraad spreekt de wens uit dat de gemeenteraden van de samenwerkende gemeenten vooraf bepalen wat zij met de regionale samenwerking willen bereiken (doelen), wanneer zij tevreden zijn (indicatoren) en wat het mag kosten;*
- *De gemeenteraad spreekt de wens uit voor maximale transparantie, te bereiken door onder meer eenvoudige en tijdige toegang tot onder meer agenda's en verslagen, begrotingen, inhoudelijke en financiële jaarverslagen en beleidsplannen en openbaarheid van bestuursvergaderingen;*
- *In beide voorgestelde samenwerkingsvormen wordt uitgegaan van een projectbureau. De gemeenteraad spreekt de wens uit openheid te bieden over voorwaarden en criteria over de inzet van externe medewerkers in het projectbureau en verzoekt daartoe een plan op te stellen over de wijze waarop sturing op deze kosten plaats vindt;*
- *Het projectbureau geeft uitvoering aan gezamenlijke projecten. Om te voorkomen dat gemeenteraden buiten spel komen te staan spreekt de gemeenteraad de wens uit dat iedere raad van de deelnemende gemeenten zich tenminste op drie momenten over zo'n project kan uitspreken te weten aan het begin van een samenwerkingsproject, voordat tot uitvoering wordt overgegaan en achteraf ter evaluatie van het project;*
- *De gemeenteraad spreekt de wens uit dat de kansen, die de strategische ligging van de nieuwe krachtige regio in de grensregio (Euregio Rijn-Waal) biedt, expliciet meegenomen wordt;*
- *De regionale samenwerking op het niveau van de stadsregio dient gericht te zijn op de economische ontwikkeling EO van het gebied van de Stadsregio en de daar direct aan gerelateerde onderwerpen zoals mobiliteit en infrastructuur;*
- *De woonruimteverdeling en de woningbouw kunnen beter op een tafel besproken worden in plaats van in de subregio's Arnhem en Nijmegen met een aparte regeling voor de overlap in het middengebied. Het ligt voor de hand om afspraken op de schaal van regionale samenwerking van de 20/21 gemeentes in het volledige gebied te maken. De afgelopen jaren is immers duidelijk gebleken dat het beleid op de schaal Arnhem-Nijmegen thuis hoort.*

Kamerronde 29 mei 2013

informatie van de burgemeester over de stand van zaken regionale samenwerking

De burgemeester geeft een toelichting op het voornemen van de regioburgmeesters op 30 september een regionale bijeenkomst te organiseren om de wensen en verwachtingen ten aanzien van regionale samenwerking te bespreken. Daartoe vindt met iedere gemeenteraad een verkennend voor het zomerreces een verkennend gesprek plaats. De burgemeester geeft een toelichting op de brief die de regiogemeenten aan de minister heeft toegezonden.

Gesprek met delgatie raad onder voorzitterschap L. van Riswijk tbv Quick Scan op 18 juni

Vervolgvel

5

Verslag van de bijeenkomst is bijgevoegd.

Kamerronde 18 september

informatie van de burgemeester over de stand van zaken regionale samenwerking

De raad heeft de Quick Scan ontvangen; in de vergadering ligt de quick scan ter consultatie voor ter voorbereiding op de bijeenkomst van 30 september. Fracties hebben hierover diverse opvattingen uitgesproken zonder dat er een eenduidig standpunt is geformuleerd.

Notitie over de invulling van het begrip democratische legitimatie Modulaire Gemeenschappelijke Regeling in het Rijk van Nijmegen

Opgesteld door een werkgroep uit de gemeenteraad onder voorzitterschap van M. van Nijnatten
12 december 2013

1. Inleiding

Op maandag 28 oktober heeft een delegatie uit de gemeenteraad de heren M. van Nijnatten, A. Hillen, H. Krijger, P. de Wit, F. Peters en mevrouw C. Teunissen met elkaar gesproken over het opstellen van een notitie die een leidraad voor de raad kan vormen voor het beoordelen en toetsen van voorstellen die in de komende periode op de agenda komen over regionale samenwerking, met name op het punt van de democratische legitimatie/democratische controle. U treft hierbij de notitie aan.

In de tweede paragraaf beschrijven we de definitie van de beide begrippen, zoals we die hanteren. De derde paragraaf verwijzen wij naar een bijlage bevattend een samenvatting van de uitspraken die de Nijmeegse raad eerder in de diverse gesprekken heeft gedaan (memo aan de raad van 26 september 2013). U treft daarbij ook de resultaten van de quick scan en de gedane uitspraken op de bijeenkomst van 30 september met de regionale gemeenteraden. Paragraaf vier bevat de criteria die gebruikt kunnen worden bij de toetsing van de raadsvoorstellen op het punt van de democratische controle/legitimatie.

2. Definities

Uit: Onderzoek Ritsema Universiteit Twente juli 2008

Democratische controle

De democratische controle op gemeenschappelijke regelingen is gedefinieerd als alle voorzieningen, regelingen, maatregelen, procedures, etc. in de Wet Gemeenschappelijke Regeling, in gemeenschappelijke regelingen en bij individuele gemeenten die bedoeld zijn de gemeenteraad in staat te stellen invloed en controle uit te oefenen op de besluitvorming en het functioneren van samenwerkingsverbanden.

Democratische legitimatie

Het door de gemeenteraad zodanig inbedden van zijn mogelijkheden tot resultaatsturing, afvaardiging, periodieke informatievoorziening en financiële controle in de cyclus van kaderstelling, beheersing van de relatie met het samenwerkingsverband en verantwoording dat de gemeenteraad in staat is sturing en controle uit te oefenen op de resultaatverwezenlijking en het functioneren van de samenwerkingsverbanden.

Uit: Wet WGR

Artikel 16 Wgr biedt de gemeenteraad de mogelijkheid om via verschillende lijnen inzicht te hebben in en invloed uit te oefenen op de activiteiten van de intergemeentelijke organen en hun vertegenwoordigers in die organen. Men spreekt van politieke controle.

Met voorzieningen op het terrein van de politieke controle worden alle voorzieningen bedoeld die het de gemeentelijke bestuursorganen mogelijk maken inzicht te hebben in respectievelijk invloed uit te oefenen op de rol en activiteiten van de intergemeentelijke organen en hun vertegenwoordigers in die organen.

De belangrijkste vraag die in deze notitie moet worden beantwoord luidt:

Wat is er voor nodig om de raad en raadsleden als volksvertegenwoordigers in staat te stellen de kaderstellende en controlerende rol te vervullen bij gemeenschappelijke regelingen?

3. Stand van zaken huidige besluitvorming

Om een goed beeld te krijgen van de stand van zaken in de Nijmeegse raad verwijzen wij naar de memo van **26 september 2013**, waarin de raad wordt geïnformeerd over:

- het formele besluitvormingsproces van de Nijmeegse gemeenteraad over regionalisering in het algemeen, besluitvorming over de invoering van de participatiewet en de decentralisatieopgaven van Zorg en Welzijn.
- een weergave van de opvattingen die in de afgelopen maanden in de verschillende kamerrondes over regionale samenwerking zijn besproken. In de bijlage treft u daar een kort overzicht van aan.

4. Criteria op basis waarvan de nog te agenderen voorstellen rondom regionale samenwerking.

In de hiernavolgende criteria hebben vooral te maken met het toetsen van het construct van de MGR, waarover de raad binnenkort een besluit moet nemen. In de komende periode worden parallel hieraan voorstellen ontwikkeld over de decentralisatie/organisatie van de participatiewet en de transitie Jeugdzorg/AWBZ. Mocht de raad daar prijs op stellen dan zullen wij in de komende periode hiertoe afzonderlijke toetsingscriteria opstellen.

Wij presenteren de toetsingscriteria MGR-construct in de vorm van vragen, waarbij de hoofdvraag is:

Hoe vindt de politieke sturing op de MGR plaats?

De kaderstellende rol

Geeft het voorstel voldoende inzicht in de over te dragen bevoegdheden en de kaders daarvoor ten behoeve van de raad; waarbij het college een en ander nauwkeurig formuleert, zodat de raad precies weet wat het college overdraagt, waarom en onder welke voorwaarden dat gebeurt.

Wordt in het voorstel duidelijk wat de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de wethouder in de MGR is en de wijze waarop de portefeuillehouder verantwoording aflegt hierover aan de eigen gemeenteraad?

Is het uitgangspunt van gelijkwaardigheid voldoende expliciet gemaakt?

Is er een procedure voorzien waarin is geregeld onder welke voorwaarden gemeenten uit de MGR kunnen stappen? Is dat ook ingevuld voor het geval dat een gemeenteraad wijziging wil aanbrengen in het beleidskader en/of opdracht aan de MGR?

Is het voor de raad duidelijk op welke wijze de MGR de afstemming die bij het regionale beleidsproces van de afzonderlijke gemeente nodig is faciliteert?

Aandachtspunten:

- Ontvangt de raad startnotities waarin ook het beleidsproces beschreven wordt ingeval bijstelling van beleid noodzakelijk is?
- Op welke wijze vindt de afstemming tussen de diverse raden plaats: denk daarbij aan de planning van de perspectiefnota en vaststellen van de financiële kaders.
- Op welke wijze worden (tegenstrijdige) wensen, bedenkingen, moties en amendementen die door de afzonderlijke gemeenten zijn ingediend en aanvaard op elkaar afgestemd?
- Op welke wijze wordt inzicht geboden in de relatie tussen de stadsbegroting en de begroting van de MGR en die van de afzonderlijke modules (participatiewet – jeugdzorg en AWBZ)
- Wordt er gewerkt met meerjarige uitvoeringsprogramma's van de verschillende modules, waarbij de raad kan sturen op prioritering en de te behalen outcome?

Agendasettende rol van de raad

Geeft het voorstel inzicht in de wijze waarop het besluitvormingsproces van de afzonderlijke gemeenten wordt gefaciliteerd? Denk daarbij bijvoorbeeld aan een agendacommissie/regieraad.

De controlerende rol

Is er een procedure voorzien waarin de raad geïnformeerd wordt over het behalen van de (smart) doelstellingen en indicatoren die rondom het samenwerkingsmodel MGR zijn geformuleerd (niet de doelstellingen rondom de uitvoering van de afzonderlijke modules)? Is er voorzien van een evaluatie?

Is er een procedure voorzien waarin de raad geïnformeerd wordt over behaalde doelstellingen van de afzonderlijke modules en de wijze waarop de monitoring is voorzien? Is voorzien in klanttevredenheids-onderzoeken?

Is er voorzien in een klachtenprocedure?

Is er voldoende inzicht in de relatie tussen de begroting en jaarstukken van de gemeenten en van de MGR en die van de afzonderlijke modules (participatiewet – jeugdzorg en AWBZ)

Rekenkamer

De NVRR meldt op 8 november 2013 aan de gemeenteraden dat de minister van BZK voornemens is de bevoegdheden van rekenkamercommissies gelijk te gaan trekken met die van de rekenkamers. Een dergelijk controleorgaan zit ook op samenwerkingsverbanden waarin lokale overheden participeren. Daarom is het voor alle gemeenten noodzakelijk dat de bevoegdheden van de rekenkamers en rekenkamercommissies ook worden toegesneden op de gevallen waar een gezamenlijke grote gemeentelijke betrokkenheid is.

Volgens artikel 184 van de gemeentewet zijn de bevoegdheden beperkt tot die gevallen waar het belang van een afzonderlijke gemeente meer dan 50 % is. Vanwege de samenwerkingsvorming en schaalvergroting wordt de 50 % grens steeds minder bereikt op het niveau van afzonderlijke gemeente. Om dit probleem op te lossen moet het gezamenlijk belang van de deelnemende gemeenten als volgt als uitgangspunt worden genomen. Indien het gezamenlijk belang van de deelnemende gemeenten meer dan 50 % is moeten rekenkamers en rekenkamercommissies in het werkgebied van de betreffende gemeente de bevoegdheid krijgen tot onderzoek bij derden in het gebied. De NVVR bepleit om dit wettelijk te regelen. Inmiddels is een motie daartoe in de Tweede Kamer aangenomen.

De NVVR adviseert gemeenten het volgende:

1. Overleg met de rekenkamers en rekenkamercommissies in het samenwerkingsverband en de betrokken griffiers over de wijze waarop de rekenkamer(commissies) de controletaak op de taakuitoefening van samenwerkingsverbanden en daarmee gepaard gaande geldstromen kan versterken,
2. Spreek af dat bij elke aanbesteding en dienstverleningsovereenkomst die uw gemeente afsluit met bijv. zorgaanbieder resp. samenwerkingsverband of centrumgemeente er in de bepalingen van het contract standaard een verplichting tot medewerking aan rekenkameronderzoek is opgenomen.
3. Spreek af dat in elke gemeenschappelijke regeling die uw gemeente in het sociaal domein en in andere domeinen afsluit bepalingen zijn opgenomen waarmee de rekenkamer(commissies) van de deelnemende gemeenten afzonderlijk en in samenwerking in staat worden gesteld om alle informatie te verkrijgen die voor de wettelijke taakuitoefening nodig is.

Als bijlage is opgenomen een overzicht van de rekenkamers/rekenkamerfuncties in de deelnemende gemeenten.

Accountant

De mogelijkheid worden gecreëerd om inbreng te hebben in jaarlijkse controle door de accountant. Mogelijk kan deze taak ingebracht worden in de regieraad.

Volksvertegenwoordigende rol

Faciliteert het voorstel van de MGR voldoende om de volksvertegenwoordigende rol te kunnen vervullen? Wat is daarvoor nodig? Denk aan het tijdig kunnen beschikken over informatie, mogelijk de burgers en instellingen van tevoren in het beleid te kunnen betrekken.

Wensen ten aanzien van de informatie

Wordt in het voorstel voorzien in de wens om de informatie van de MGR op een transparante wijze toegankelijk wordt gemaakt? Wordt er een informatiestatuut opgesteld, waarin wordt opgenomen op welke wijze, waarover en wanneer de MGR of de afzonderlijke modules de deelnemende gemeente informeert (statuten, verdeling van rollen en bevoegdheden, beleidsplannen, tussentijdse wijzigingen → bijsturing, jaarstukken → decharge, uitvoering van de taakstelling). Daarin moet expliciet aandacht worden gegeven aan de digitale ontsluiting van informatie.

Tenslotte

Hoe houdt de raad grip op het construct van de MGR en de afzonderlijke modules?

Een regieraad

Een regieraad wordt samengesteld vanuit raadsleden uit de deelnemende gemeenten. Te denken valt aan een raadslid per gemeenteraad. De belangrijkste taak van een regieraad: **de regie voeren** op de verschillende **processen** tussen de gemeente en de MGR en **niet** op de **inhoudelijke** beleidsgebieden. Een dergelijk raad kan operationeel zijn voor het gehele werkgebied van de MGR of per afzonderlijk beleidsterrein zoals: Zorg en welzijn en Werkbedrijf.

De regieraad volgt de gang van zaken bij ontwikkelen van beleidskaders, verantwoording en dergelijke. Daarbij kan aan de volgende aandachtsgebieden gedacht worden:

Bijlage 1: Samenvatting relevante uitspraken Nijmeegse gemeenteraad

Invulling kaderstellende rol – waarover heeft de raad zich tot nu toe uitgesproken?

Uit: wensen en bedenkingen **nieuw regionaal werkbedrijf** - besluitronde 20 maart 2013

Er is in principe draagvlak voor het oprichten van een “modulaire gemeenschappelijke regeling” (MGR) met de gemeenten in het Rijk van Nijmegen.

De volgende wensen zijn daarbij geformuleerd:

- o *De gemeenteraad spreekt de wens uit voor een procedure waarin is geregeld onder welke voorwaarden gemeenten uit de MGR kunnen stappen;*
- o *De gemeenteraad spreekt de wens uit dat het uitvoeren van het eigen beleid van de gemeente Nijmegen mogelijk blijft;*
- o *De gemeenteraad spreekt de wens uit dat de raad in staat gesteld wordt vinger aan de pols te houden betreffende de voortgang en effectiviteit van het werkbedrijf door o.a. tijdig te evalueren en informatieplicht aan de raad goed in te richten;*
- o *De gemeenteraad spreekt de wens uit, aangezien de MGR zich focust op uitvoering en - beleid, om in de afstemming met de andere gemeenten beleidsmatige keuzen naar voren te halen die om beslissingen van de gekozen politici vragen;*
- o *De gemeenteraad spreekt de wens uit om vanuit het dagelijks bestuur te werken met bestuurscommissies waar verantwoordelijke wethouders zitting in hebben ten behoeve van bestuurlijke afstemming richting uitvoering;*
- o *De gemeenteraad spreekt de wens uit dat de politieke sturing van de nieuwe organisatie goed geborgd wordt in verband met de inhoudelijke en financiële belangen van Nijmegen. Dit mede gelet op de grootte van de doelgroep (de hele onderkant van de arbeidsmarkt) die bediend gaat worden vanuit het nieuwe werkbedrijf;*
- o *De gemeenteraad spreekt de wens uit dat er bij de ontwikkeling van het nieuwe bedrijf op moet worden toegezien dat een en ander niet te bureaucratisch wordt en voldoende flexibel blijft om adequate dienstverlening te kunnen aanbieden aan de steeds veranderende arbeidsmarkt;*
- o *De gemeenteraad spreekt de wens uit dat er een begroting met bijdragen per gemeente moet komen omdat het zonder begroting onduidelijk blijft waarvoor gekozen wordt;*
- o *De gemeenteraad spreekt de wens uit via meerjarige uitvoeringsprogramma's strategisch te kunnen sturen op de prioritering in doelgroepen en de te behalen outcome van het Regionaal Werkbedrijf.*

Quick Scan en bijeenkomst 30 september

Op **30 september** in het overleg met de regionale gemeenteraad zijn de hoofdlijnen van de Quick Scan gepresenteerd. De conclusie luidde:

De ingrediënten voor een goede samenwerking zijn:

- Gelijkwaardigheid
- Raad vroegtijdig betrekken bij keuze of en hoe/met wie samenwerking
- Grip houden op construct
- Informatievoorziening belangrijkste succesfactor
- MGR vrijwel overal als beste model genoemd

Uit bovenstaande informatie hebben we in het hiernavolgende overzicht de belangrijkste criteria uitgelicht. In de volgende paragraaf volgt een uitwerking op het concrete niveau, waarop de kaderstellende en controlerende rol vervuld kan worden.

Uit: conclusies bijeenkomst met de regionale gemeenteraden op 30 september:

Vraag: scheiding tussen beleid en uitvoering

- Resultaten quick scan: beleid vaststellen in gemeenteraad, met ruimte voor gemeentelijk maatwerk
- Uitvoering: door gemeenschappelijk uitvoeringsorgaan, differentiatie moet mogelijk zijn

Waar ligt volgens u de scheiding tussen beleid en uitvoering

Antwoorden

- Alles wat van de raad is is beleid
- Draagvlak voor differentiatie/ruimte voor maatwerk zowel voor beleid en uitvoering, op basis van helder geformuleerde prestaties

- Gemeenschappelijkheid over een goed basispakket
- Basispakket met ruimte voor differentiatie – afhankelijk van het beschikbare budget
- Raad gaat over het wat en niet over het hoe
- Geen inmenging bij professionals, methodes van uitvoering gaat de raad niet over, stel je prioriteiten en wees kritisch op de uitvoering.
- Zoveel mogelijk kunnen shoppen op de uitvoering
- Formuleer goed randvoorwaarden voor beleid en voor uitvoering
- Elke raad maakt zijn eigen beleid – helder geformuleerd en prestatie-indicatoren¹

2. Vraag: Kaderstellen, controleren en volksvertegenwoordigen

De informatievoorziening is van cruciaal belang voor sturing en controle vanuit raad. De quick scan noemt volgende rubrieken:

- Rapportage op basis van indicatoren
- Tijdigheid van de informatie, aansluitend op eigen cyclus en belang van goede informatie vooraf
- Informatievoorziening door het samenwerkingsverband en door het college
- Bottom-up versus top-down (raadswerkgroep)
- Mogelijk andere criteria?

Antwoorden

- De politiek verantwoordelijke informeert de raad
- Tijdigheid van informatie op basis van wensen van raadsleden
- Werkgroepen zijn pleisters
- Ruimte in construct voor betrokkenheid van raden
- Regionale rekenkamer
- P&C cyclus aanpassen op regionale wensen
- In info voorziening ook klanttevredenheidsonderzoek opnemen
- Samenwerking vereist inlevering ten behoeve van het collectieve

3. Vraag: Criteria voor samenwerking

Kunt u criteria noemen wanneer tot samenwerking moet worden overgegaan?

Voorbeelden zijn:

- Raad in vroeg stadium betrokken
- Keuze uit scenario's van samenwerkingsverbanden
- Betere en goedkopere dienstverlening
- Informatie over inhoud, aard en omvang van taken
- Mogelijk andere criteria?

Antwoorden:

- Moment van wegen en heroverwegen
- Regel de huwelijks voorwaarden voordat je begint
- Producten leveren aan derden om ontwikkelingskosten te drukken
- Aanwezigheid van een gezamenlijke wil
- Werk met intentieovereenkomsten
- Klein heeft groot nodig en vice versa
- Continuïteit is belangrijker dan kosten
- Uitgangspunt is gelijkwaardigheid

¹ prestatie-indicatoren of liever resultaat indicatoren. Prestatie verwijst naar de inspanning of activiteiten die geleverd wordt(en). Wij moeten duidelijk worden over wat die inspanning oplevert. Dan gaat het over output/producten en outcome/effecten.

Bijlage2: Keuze van rekenkamer- en rekenkamersfunctie

Gemeente	Rekenkamer of - functie	In geval rekenkamerfunctie: bevoegdheden onderzoek bij derden in verordening?
Beuningen (2012)	Rekenkamer ²	Niet in verordening; vraag is of die nodig is.
Druten (2012)	Rekenkamer ³	Niet in verordening; vraag is of die nodig is.
Groesbeek (2011)	Rekenkamer-functie	Nee (heeft wel andere bepalingen uit Gemeentewet voor rekenkamer overgenomen, bijvoorbeeld over door het college te overleggen gegevens)
Heumen (2010)	Rekenkamer	Niet van toepassing
Mook en Middelaar (2013)	Rekenkamer-functie	Nee (heeft wel andere bepalingen uit Gemeentewet voor rekenkamer overgenomen, bijvoorbeeld over door het college te overleggen gegevens)
Nijmegen (2008)	Rekenkamer	Niet van toepassing
Ubbergen (2012)	Rekenkamer-functie	Nee. In verordening voor gesubsidieerde instellingen (verder zijn er bepalingen uit Gemeentewet voor rekenkamer overgenomen, bijvoorbeeld over door het college te overleggen gegevens)
Wychen (2010)	Rekenkamer-functie	Nee (heeft wel andere bepalingen uit Gemeentewet voor rekenkamer overgenomen, bijvoorbeeld over door het college te overleggen gegevens)

¹ Aangegeven is dat de rekenkamer is ingesteld op grond van artikel 81a (= rekenkamer), er is één lid (directeur), dat benoemd wordt voor maximaal drie jaar (dat kan volgens de Gemeentewet niet, daarin is in artikel 81c lid 1 vastgelegd dat rekenkamerleden voor een termijn van zes jaar worden benoemd).

²¹ Aangegeven is dat de rekenkamer is ingesteld op grond van artikel 81a (= rekenkamer), er is één lid (directeur), dat benoemd wordt voor maximaal drie jaar (dat kan volgens de Gemeentewet niet, daarin is in artikel 81c lid 1 vastgelegd dat rekenkamerleden voor een termijn van zes jaar worden benoemd).